

Seçimlere bağlanmış umutların yıkılmasından sonra da düzenin kapıkulları gene, ama bu kez yerel seçimlere yönelik ciddi bir tehlikenin varlığıyla meşgul etmektedir halkı. Ya CHP'ye karşı ya da AKP'ye karşı süreklileştirilen bir korku ile iki taraftan birine mecburiyet dayatılmaktadır. Demokrasi denerek dayatılan seçimlerin halkı düzene bağlama, şer de olsa iki halk düşmanı klikten birini seçme hakkı olduğu bir kez daha gözler önüne serilmektedir.

Yeni Demokrasi

özgür gelecek için
16 AĞUSTOS-30 AĞUSTOS 2023 • SAYI: 143 • FİYAT: 10 TL • ISSN: 2630-5526

gazetesi

Halkın Kurtuluş Rotasında BİRLEŞELİM

MAKALE 8

YOK EDEN SİSTEM KAYBEDECEK!

Bugüne kadar yapılan iklim zirveleri veya bildirgelerinden görebileceğimiz gibi emperyalist-kapitalist sistem iklim krizini gündemine alıyor gibi görünse de esasta yoğunlaştıkları halkın gündelik yaşamında kullandığı enerji ve yakıttan tasarruf ederek bununla da sanayi ve askeri faaliyetlerdeki açıkları kapatmaktadır.

DÜNYA 18

KAPİTALİST VAHŞETİN AYNASI AFRİKA-I

Kapitalist tekellerin kendi Karalarında pay ettiği Afrika pazarında önümüzdeki yıllarda emperyalistler arası rekabetin derinleşmesi kaçınılmazdır. Varlık içinde yokluk çeken Afrika ülkeleri emperyalist-kapitalistlerle ilişkisini köklü bir biçimde kesmediği, kendi kaderini tayin edecek adımlar atmadığı müddetçe sömürü, açlık ve yoksulluk devam edecektir.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU

Proleter Dünya Devriminin Koşulları ve Komünist Sorumluluk-I

Bitlis'te gözaltına alınan 10 köylüden 5'i tutuklandı

Tatvan Söğütlü köyünden ve Hizan'ın Yolbilen köyünden işkenceyle gözaltına alınan Mustafa Tedbirli, Kerem Arvas ve Garip İpek tutuklanırken Serkan İpek, Necip Tedbirli, Heybet Çelik, Veli Çelik ve Hikmet Tedbirli ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

UZUN SÜRE HABER ALINAMADI

10 Ağustos'ta TC askerleri operasyon sonrası Söğütlü köyünde evlere operasyon düzenleyerek 10 köylüyü gözaltına aldı. Gözaltına alınan köylülerden

Kerem Arvas, Mustafa Tedbirli, Necip Tedbirli, Heybet Çelik, Serkan İpek ve Ahmet Çelik'e uzun süre ulaşılamadı.

İŞKENCE İZLERİ

Avukat Berfin Ozan, Gözaltına alınan köylülerden Kerem Arvas'ın yüzünde ciddi derecede ekimoz oluştuğunu ve kaburgasında iki kırık olduğunu belirtti: "Kerem bey gözaltına alındığı sırada yüzüne ve karın bölgesine defalarca tekme atılmış. Biz önce fotoğraflama yaptık sonrasında ise hastaneye götürüldü ve kaburgasında iki tane çatlak olduğu tespit edildi."

5 KÖYLÜ TUTUKLANDI

Bitlis'in Tatvan ilçesine bağlı Söğütlü köyü kırsalında 10 Ağustos'ta çıkan çatışmanın ardından askerler tarafından yapılan operasyonda 8 köylü gözaltına alınarak 5 gün boyunca askeri karakollarda tutuldu. İfade işlemlerinin ardından savcılığa sevk edilen Serkan İpek, Kerem Arvas, Heybet Çelik, Veli Çelik, Mustafa Tedbirli, Necip Tedbirli,

Garip İpek ve Hikmet Tedbirli, tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi.

Mahkemeye çıkarılan Mustafa Tedbirli, köyün çobanlığını yapan Garip İpek ve işkenceyle gözaltına alınan Kerem Arvas hakkında "Örgüte yardım ve yataklık etmek" suçundan tutuklama kararı verilirken Serkan İpek, Necip Tedbirli, Heybet Çelik, Veli Çelik ve Hikmet Tedbirli ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

BİSAM raporu: Yoksulluk sınırı 40 bin liraya dayandı

olarak hesaplandı. Böylece yoksulluk sınırı 40 bin liraya dayandı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) harcama gruplarına göre endeks

Birleşik Metal- İş (BİSAM) araştırmasına göre, temmuzda açlık sınırı 11 bin 525 liraya ulaştı. Böylece açlık sınırı ilk aydan asgari ücretin üzerine çıktı. Temmuzda yoksulluk sınırı ise 39 bin 886 lira

rakamları, 2003 yılı madde fiyatları ile İstanbul Halk Ekmek, zincir market cari ay internet fiyatları ve BİSAM Beslenme Kalıbı üzerinden yapılan hesaplama göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli

beslenmesi için aylık yapması gereken harcama tutarı Temmuz 2023 için 11 bin 525 lira oldu.

Bu harcama tutarı, sadece gıda için yapılması gereken minimum tutardır. Eğitim, sağlık, barınma, eğlence, ısınma, ulaşım gibi giderler ile birlikte bir ailenin yapması gereken harcama tutarı da eklendiği zaman yoksulluk sınırı 39 bin 886 lira olarak hesaplandı.

Günlük harcamalarda Temmuz 2023'te en yüksek maliyet grubunu süt ve süt ürünleri grubu 116,31

liralık harcama gereksinimi ile oluşturdu. Et, tavuk ve balık grubu için yapılması gereken minimum harcama tutarı ise 77,82 lira oldu. Sebze ve meyve için yapılması gereken günlük harcama tutarı ise 89,45 liraya ulaştı. Ekmek için yapılması gereken harcama tutarı günlük 33,38 lira olarak gerçekleşti. Katı yağ ve sıvı yağ ise 20,03 lira, yumurta için 7,11, şeker, bal, reçel ve pekmez için ise 9,91 lira harcama yapılması gerekiyor.

Kenan Küçük'ün tahliyesi engelleniyor

Tutsaklar üzerindeki infaz yakma saldırıları devam ediyor. Çok sayıda tutsağın tahliyeleri keyfi gerekçelerle engelleniyor.

Elâziğ 1 No'lu F Tipi Hapishanesinde yedi yıldır tutsak olan Kenan Küçük, cezanın infazı bitmesine rağmen keyfi gerekçelerle tahliye edilmiyor.

Kenan Küçük, 2016 yılı Temmuz ayında Dersim Ovacık'ta gözaltına alınarak itirafçı ve gizli tanık ifadelerine dayanılarak "örgüt üyeliği" iddiasıyla

tutuklanmıştı. 2013 yılında katıldığı 1 Mayıs mitingi nedeniyle de yargılanan Kenan Küçük'ün iki dosyası birleştirildi. 10 yıl ceza verilen ve hâlâ Yargıtay'da bekleyen dosyaya göre Kenan Küçük, bir yıl önce infazı tamamlanmasına rağmen kendinden önce onlarca örnekte yaşadığı gibi bugüne kadar keyfi gerekçelerle tahliye edilmiyor.

Öte yandan kendisine, ailesi ve avukatına hangi gerekçeyle tahliye edilmediğinin bilgisi de verilmiyor.

Suruç Katliamının 8. yılında bildiri dağıtırken tutuklanan 6 kişi tahliye edildi

Suruç Katliamının 8. yılına çağrı için 18 Temmuz'da bildiri dağıtırken işkenceyle gözaltına alınan ve tutsak edilen Ayşe Beliz İnce, Gamze Toprak, Berkan Devenci, Yasemin Ebru Gürsoy, Merve Yeşilyurt ve Ali Taha Sarıbiyik tahliye edildi.

NE OLMUŞTU?

Suruç Katliamının 8. yılına ilişkin bildiri dağıtarak çağrı yapmak isteyenlere polis saldırmış, birçok kişi işkenceyle gözaltına alınmıştı. Gençlik örgütleri

gözaltında da işkenceye uğramıştı. 11 saat ters kelepçeli halde sıcak havada araçta bekletilen devrimci gençler; darp, hakaret ve tehdit edilmişti. Çocuk Şubeye götürülen 18 yaş altındaki iki kişi sabah saatlerinde Anadolu Adliyesinde verdiği savcılık ifadesi sonrası adli kontrol tedbiriyle sulh ceza hakimliğine sevk edilmiş, 2 kişi hakkında fidan dikme adli kontrol tedbiri uygulanmasına karar verilmişti. Tutuklamaya sevk edilen 9 kişiden 6'sı tutuklanmıştı.

POLİTİK
GÜNDEMÇÜRÜMÜŞ SİSTEME KARŞI
ZAFER HALKINDIR!

Faşist diktatörlük ekonomik kriz içinde debelenmektedir. Krizin köklerinde yarı feodal, yarı sömürge yapının birikim, üretim ve büyümeye dayalı sorunları yatmaktadır. Bu durum kapitalizmin yükselme evresindeki sermaye birikim trenini kaçırmış, emperyalist sermayeye uşak bir sınıfsal karaktere sahip komprador-bürokrat burjuvazinin feodal kalıntılarla gerici tarihsel ittifakını getirmiştir. Bu gerici ittifak, birikim ve büyüme modellerinde emperyalist sermayenin talana, yağmaya dayalı rotasına bağımlıdır. Bu bağımlılık, yüksek kârlılık oranlarına ve ekonomik büyümelere işaret eden verilere rağmen ekonomik ve sosyal sistemin, temelini bunda bulan politik rejimin yapısal krizden çıkmasını baştan sona engellemektedir. Bu açıdan krizli yapının kendisi bir istikrara, sürekliliğe ve dolayısıyla bundan üreyen bir “iç düzene” sahiptir. Emperyalist birikim modelinin nispeten güçlü, istikrarlı olduğu koşullarda patron-ağa rejiminde kriz kararlılığının özü değişmez; bununla birlikte istikrardan yana kısmi bir gelişme olur. Ancak emperyalist sermayenin asalak ve çürümüş yapısı, bağımlılık üreten ilişkisi asla ekonomik ve toplumsal yapıdaki birikim, üretim ve büyümede bir düzelmeye, niteliksel bir değişim sağlamaz. Tam tersine sistemi daha fazla çürütür, daha bağımlı hale getirir ve toplumsal üretim ve birikimin daha büyük olanaklarla, daha büyük bir güçle ve asalaklıkla emilmesini sağlar. Böylelikle kendi doğal yolundan çıkartılmış bir ekonominin, ölmekte olanın canlandırılmasına dayanan, Frankenstein’in canavarı misali bir “hilkat garibesi”ne dönüşmüş bu sistem, emperyalizm ve feodalizmin birliğinden türeyen özgün bir birikim, üretim ve büyüme modeli olarak bitmek bilmez krizlerin temelini oluşturur. Onun için istikrarsızlık ve kriz sürekli, aynı zamanda kararlı bir yapıya sahiptir. Emperyalist birikim ve büyüme modelinin kriz belirtisi verdiği ya da tıkanma sürecine girdiği koşullarda ise gerçekleşen tüm ekonomik büyümelere, pat-

ron-ağaların devasa kârlılık oranlarına, istihdamdaki iyileşmelere rağmen kriz döngüsü, yıkıcılığı ve ürettiği tüm sonuçlarla birlikte açığa çıkar.

Faşist diktatörlük bugün tam da emperyalist “neo liberal” birikim modelinin yaşadığı tıkanmanın sonuçları ile karşı karşıyadır. Bunu giderme olanağı olarak ortaya çıkan dönemsel fırsatlara uygun konumlanma çabası, uluslararası iş bölümünde emperyalist sermayenin ucuz üretim alanı olma girişimleri, sürekli değişen “ekonomi modeli” ve orta vadeli programlara rağmen emperyalist sermayenin birikim ve büyüme modelinin yarattığı krizin pençesinden kurtulamaz. Bu sorunun kapsamını yüzeyselleştirmek, çaresizliğin köklerinden kaçmak için “liyakatli-liyakatsiz”, “hetoredoks-ortadoks”, “yapısal reformlar ve ondan sapma”, “demokratikleşme ve otoriterleşme” gibi bir dizi kavramlaştırma ile sorunlar ele alınır ve tartışılır. Bugünkü ekonomik ve siyasi krizin yarı feodal, yarı sömürge yapının birikim ve büyüme krizi ile emperyalist birikim modelinin yaşadığı krizin kaynaşması olduğu gerçekliğinin üstü egemen sınıfları her türden sözcüsü, ekonomi uzmanları ve reformist-tasfiyeciler tarafından örtülmektedir.

14-28 Mayıs seçimleri sonrası “liyakatsiz” ekonomi yönetiminden “liyakatli” bir ekonomi yönetimine, “nas” politikasından yüksek faize, baskılanan döviz kurlarından dalgalı döviz kuruna geçilmiş, yapısal reform adımları ve vaatleri gündemi kaplamış, yeni OVP (orta vadeli plan) çalışmalarını açıklanacağı ilan edilmiştir. Tüm bu gelişmelerle ortaya çıkan sonuç ise dizginlenemeyen enflasyonda hiçbir düzelmeye olmaması, toplumsal bölüşüm dengelerin daha derinden bozulması, gelir farkının büyümesi, ücretlerin erimesi, işçi-emekçilere yönelik sömürü çarklarının daha güçlü dönmesi karşısında işçi-emekçilerin ekonomik kayıplarının artması, dolaylı vergilendirmede yeniden düzenleme ihtiyaçları, yeni dolaylı vergi kalemlerinin oluşturulmasına dair ek çalışmalar ve nihayet ağırlaşan bir yoksullaşma ve yoksullaşma hali ortaya çıkmıştır.

Süreç birikim ve büyümenin borca dayalı yapısını güçlendirmiş, emperyalist finans kuruluşları ve fonlarının yanında bunların uzantısı olan sermayenin (Körfez sermayesi gibi) ve kısmen de kara paranın kuşatması altındaki bir yapıya dönüşmüştür. Emperyalist sermayeye bağımlılık ya da ona uşaklığı içeren yapı son 13 yıllık “yeni ve dinamik süreçte” kökleşmiş ve derinleşmiştir. Herkes tarafından kabul edilen borç sarmalı, yapısı ve niteliği yeni olmayan ancak daha köklü ve güçlü hale gelen bir bağımlılığı anlatmaktadır.

Bu yapının düzelmesi, bir çıkış yolu oluşturması olanaklı değildir. Liyakatsizlikten liyakatli yapıya geçişin Cumhurbaşkanı yardımcısı Cevdet Yılmaz’ın 8 Ağustos’ta, Ekonomi ve İstişare Toplantısı sonrası ve 11 Ağustos’ta, Finans Dünyasıyla gerçekleştirdiği toplantı sonrası yaptığı açıklamalardaki çaresizliği görülmeye değerdi. Cevdet Yılmaz çaresizliğin resmini çizmişti! Bugünün sorunlarının çözümü hakkında konuşamamış ama geleceğe dair vaatler ve atıp tutmanın kolaylığından olsa gerek “çözüm” önerileri sunmaktan da geri durmamıştır. Bunun yanında bilindik sakız çiğnenmiştir: “yapısal reformlara geçilmesi, hukuk devletinin istikrar için önemini görülmesi, enflasyonist sürecin devam edeceği ancak ‘sabırla’ beklenmesi, kamu harcamalarında disiplin ve tasarrufa gidilmesi, doğrudan vergilerin payının artırılması, vergi düzeninde sadeleştirilmeye gidilmesi”... Ekonomide emperyalist sermayeye güven vermeyi amaçlayan “liyakatli” kadronun geleceğe dair halka verdiği mesaj şudur: herkes düştüğü için düşülmüş olunan kriz girdabında faturanın halka kesilmesinde “kararlılık”, yoksullaşma ve yoksullaşma durumuna karşı ise herkesten, tabii özellikle de halktan rica edilen “sabır” her şeyin ilacıdır!

Egemen sınıfların ve temsilcilerinin kararlılığı karşısında işçi ve emekçiler henüz kararlı bir mücadele rotasında değildir. Ancak sabretmeyecekleri de açıktır. İşçi ve emekçilerde zaten sınırlı ve yetersiz olan ekonomik durumun

ve hakların, kriz karşısında güneş görmüş kar gibi erimesi derin ve güçlü bir öfkeye yol açmaktadır. Bu öfke örgütsüz, dağınık ve bir programa dayalı hareket halinde değildir. Lokal düzeylerde, daha çok iş yerlerinde gerçekleşen tepkiler ve yer yer direnişler ve toplu sözleşmelere yansıtılmak üzere özellikle ücretlerde ve öz haklarda yaşanan kayıpları telafi edecek talepler oluşturma şeklindedir. Ekonomik temele oturan bir hareketlenmenin belirginleşmekte olduğunu söylemek mümkün. Buna karşı patronlarla emekçilerin aynı gemide olduğuna dair gerçeği patronlar lehine ters yüz eden ideolojik saldırılar, çeşitli faşist partilerin vekilleri ve belediyeye başkanlarının direnen işçilere hakaretleri, grev kırıncılığına denk gelen müdahaleleri ya da bir yanı emekçiye şefkat görüntüsü veren patron övgüleri, işçilerin hedefi haline gelmiş patronları “iyi, dini bütün, vatanperver, hayırsever” insanlar olduğuna öfkeli/direnen işçileri ikna etmek için aracı oldukları bir kuşatma söz konusu.. İşçi ve emekçilerin çelişkilerini bir şekilde bastırmanın yanında, bu çelişkileri emeğiyle geçinenleri, ücretli emekçileri teskin ederek terbiye etmeye çalışan reformist ve sarı-sendikal anlayışın da ideolojik kuşatmanın bir parçası haline geldiği görülmelidir. İşçi ve emekçilerin ekonomik mücadelesinin güçlenme eğilimi karşısında faşist sistemin bugünden ideolojik aygıtlarla, zorla, dinci ve şoven argümanlarla, çeşitli faşist kliklerin sistemi kollayan politik konumlanışlarıyla hazır olduğu görülmelidir.

Seçimlere bağlanmış umutların yıkılmasından sonra da düzenin kapıkulları gene, ama bu kez yerel seçimlere yönelik ciddi bir tehlikenin varlığıyla meşgul etmektedir halkı. Ya CHP’ye karşı ya da AKP’ye karşı süreklileştirilen bir korku ile iki taraftan birine mecburiyet dayatılmaktadır. Demokrasi denerek dayatılan seçimlerin halkı düzene bağlama, şer de olsa iki halk düşmanı klikten birini seçme hakkı olduğu bir kez

daha gözler önüne serilmektedir. Partiler halinde bölünmüş ve birbirine rakip olarak dizayn edilmiş bu faşist kliklerin halk karşısındaki konumlanışları dünkü ile aynıdır.

Bu konumlanışı Akbelen'deki direnişe karşı sergilenen seviyesizlikte de gördük. CHP'li milletvekilinin direnişçilere seçim sonuçlarından hareketle saldırgan ifadeler kullanması hiç kuşkusuz ne rastlantısaldır ne de kendi başına bir olaydır. Bunun için bu partinin ve elbette diğer gerici partilerin de halkı dışlayarak örgütledikleri gerçekliğine, halkın örgütlenmesine, parti yönetimlerini belirleyecek biçimde aktifleşmesine karşı aldıkları kapsamlı önlemleri hatırlatmak yeterlidir. Bu önlemler daha çok parti içi grupların birbirlerini safdışı bırakma gayretlerinde gündeme gelmektedir. Oysa aynı önlemlerin temel amacı halkın eğilimlerinin partiye yansımalarını önlemektir. Bu kuruluşundan itibaren CHP'nin temel özelliklerinden biridir. Ondan sonra kurulan tüm gerici partiler de bu önlemleri referans almışlardır. Akbelen'deki toprak mücadelesinde karşımıza çıkan gerçeklik kitlelerin sorunlarına ancak kendilerinin çözüm bulacaklarıdır. Kadınların öne çıktığı bu direnişin talanı, yağmayı, ağaç sökümünü

engelleyememiş olması ondan bir şey öğrenmeyeceğimiz anlamına gelmez. Aksine umudun, iyimserliğin kaynağını kavramak için bu direnişte yükselen seslere kulak vermek doğru bir yol olacaktır...

Kitleleri esaslı sorunlarından, onları harekete geçmeye itecek gündemlerden, kitleleri bölecek ve parçalayacak yapay ve zorlama gündemler oluşturarak meydana getirilen paket bir yönetim süreci de her zamanki gibi devrededir. Tatil günlerinin dini esaslara göre düzenlenmesi, yeni Anayasa çalışması, göçmenler ve ona bağlı olarak türeyen tartışmalar vs. kitleleri laiklik-anti laiklik, vatanseverlik-hainlik gibi şovenist ve dinsel gericilikle boğmaya dayalı gündemlerdir.

Faşist diktatörlük devrimci fikriyat ve mücadeledeki zayıflamaya, silahlı mücadele üzerinde kurduğu güçlü inisiyatife, Kürt düşmanlığıyla ve "yerli ve milli olanı tercih etmek" gibi ulusal gururu kabartan güçlü şovenist dalgayla oluşturduğu sosyal ve politik zeminin pervasızlığı ile olabildiğince saldırgan bir hareket tarzı izlemektedir. Buna, devrimin sorunları ve ilkelere uzaklaşan ve parlamentarizm batağına saplanan reformist-tasfiyecilik akımının etkisi ve kitleleri pasifize eden zararsız muhalif akımın konumlanışı da eklendiğinde pervasızlık daha da

artmaktadır. Faşist diktatörlük devrimci güçlerin yanında esas olarak Kürt Ulusal Mücadelesine bir nefes molası vermeksizin saldırmaktadır. Halkın örgütlü güçleri ve özelde silahlı savaşım ayağı yok edilmek üzere hedef halindedir. PKK'nin Kürdistan'ın üç parçasındaki tüm gerilla ve savaşçı güçleri imha hedefli saldırı altındadır. Zap gerilla alanına yeniden Pençe-Kilit denen kapsamlı bir operasyon başlatılmıştır. NATO menşeli savaş mekânizması gerillayı söküp atmak üzere hareket etmektedir. Savaşta yakaladığı taktik inisiyatif üstünlüğüne güvenerek başlattığı saldırıda gerillanın taktik vuruşları ve direnişle karşılaşmıştır. Ağır kayıplar veren faşist güçler kayıplarının önemli bir kısmını sakladığı gibi kamuoyuna açıkladığı kayıplar üzerinden, gerillanın başarısını gizleme ereğiyle klasikleştirdiği şovenist kampanyayı da sürdürmüştür. Gerillanın başarılı her direnişi ve hamlesi kuşkusuz egemenlerin kurduğu ideolojik hegemonyaya vurulan bir darbe olarak algılanmaktadır. Bu doğru bir algıdır ve geliştirilmelidir. Güçlü bir bilince vardiirilmelidir.

Çünkü çürük, bağımlı ve krizli yarı sömürge, yarı feodal yapının parçalanması ve dağılması başından sonuna devrimci bir silahlı mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Faşizm silahlı mücadeleye yönelik oluşturacağı her güvensizliğin

devrim fikrinden kitlelerin kopuşuna hizmet edeceği ve çürümüş sisteminin ömrünü uzatan, kitleleri yönetmede daha kolay bir politik zemin oluşturan koşulların oluşması olarak görmektedir. Bunu aynı zamanda halkı kurtuluşa götürecek olan komünizm perspektifinin ve onu örgütleyecek komünist partinin ideolojik temelini aşınması olarak tanımlamamız gerekir. Krizi sürekli olan bu sisteme karşı, öfkeyle dolup taşıdığı koşullarda kitlelerin yıkıcı gücünü silahla donatıp Halk Savaşı perspektifinden yeni iktidarı inşa eden bir devrimci savaş yaratamadığında devrim için konumlanmış partinin komünist niteliklerini koruyamayacağı açıktır. Var olan toplumsal yapının çelişkilerine, niteliğine, gerçekliğine uygun olan devrimci savaşım Halk Savaşıdır. Bu savaşa göre örgütlenen bir savaşçı parti ve kitleleri buna seferber eden bir rota oluşturulmadığında halkın kurtuluşunun olanaklı olmayacağı açıktır. Kurtuluşu örgütlemek için; savaşçı bir parti, onun gereğine uygun bir kitle çizgisi, çalışma tarzı ve konumlanış; komünist partisinin kumandası altında Uzun Süreli Halk Savaşı.

KRİZ ÖFKEYİ MAYALİYOR

Fatura Halka Kesiliyor

Ekonomik kriz ve yoksulluk son yıllara damgasını vuruyor. 2019 sonrası belirgin olarak tüm ülkelerde artan yaşam pahalılığı, krizin devamlılığının bir işaretidir. Emperyalist-kapitalist sistemin bu çürümüş düzeninde yaşamak için ödenecek olan bedelin yükü artıyor. Bu sömürü düzenin kendisi kriz dönemlerini her zaman içerisinde taşıyor. Kapitalizmin istikrarlı süreçlerinde istikrarsızlık üretecek karşıtlıklar derinleşir. İşçi ve emekçiler için ise sömürü koşulları her durumda sürer. Yaşanan bu krizden hâkim sınıfların azade olmayacağı bilinmelidir. Emperyalizm en barbar yanıyla bu krizin yaratıcısıdır. Yaratmış olduğu bu krizden en küçük sömürü aracı da nasibini alır.

Artan borç yükü, pazar alanlarında daralma, üretim anarşisi vb. birçok neden emperyalizmin eşitsiz gelişim yasasına bağlı şirketlerin "kurtlar sofrasında" ayakta kalma mücadelesine neden olur. Onlar için bu sonuçta ölüm kalım savaşı olarak cereyan eder. Öyle ki birçok şirket ortadan kalkar, sermayesini ötekine kapırır, bazısının ömrü kısılır, bazısının ise nüfuzu genişler, güçlenir. Aşırı üretim içerisinde birçok şirket varlığını emperyalist tekellere bağlı sürdürür. Serbest piyasanın içerisinde hâkim olabilmek ve sömürüden olabildiğince pay alabilmek için aşırı üretimi zorlar. Bu durum daha fazla sömürüyü, daha fazla borçlanmayı beraberinde getirir. Emperyalist sömürünün "uysal" aracı olan bankalar, bu borçlanmada önemli bir yeri tutar. Ödenemeyen krediler ve borçlar bugün sıklıkla duyar olduğumuz iflasları anlamamız için nedenlerden biridir.

Son günlerde, özellikle Avrupa'da birçok şirket iflasını açıklıyor. Bu iflaslarla birlikte on binlerce işçi de işsizlik ile karşı karşıya kalıyor. Bağımlı ülkelerle karşılaştırıldığında görece yaşam koşullarının daha iyi olduğu emperyalist-kapitalist merkezlerde dahi yaşam maliyetlerinin artması söz konusu. Enflasyon oranlarındaki artış, faizlerde artırım vergi yüküne yansiyarak geçim darlığını beraberinde getiriyor/getirecektir.

AVRUPA'DA İFLAS RÜZGÂRI

Ekonomik krizin neticelerinden biri olan iflas, "güçlü" ekonomi olarak sunulan ülkelerde bugünlerde daha

sert esiyor. Küçük işletmelerin ve şirketlerin iflaslarına daha fazla rastlar olduk. Bu kriz ile yok olan küçük işletmelerin ve şirketlerin sayısı geçtiğimiz yıllara oranla ciddi bir artış gösteriyor. Yukarıda da bahsettiğimiz üzere kapitalizmin istikrarlı süreçlerinde dahi firma ya da işletmelerin kapandığına şahit oluyoruz. Ne var ki bugün, uzun yıllardır faaliyet gösteren büyük şirketlerin de ciddi borç yüküyle iflas ettiğini görmekteyiz. İngiltere'de hükümetin, resmi internet sitesi üzerinden yaptığı açıklamada, temmuz ayında iflas eden şirket sayısının toplam bin 727 olduğu belirtildi. Açıklamada dikkat çeken bir diğer yan ise iflas eden şirket sayısının salgın öncesi döneme kıyasla daha fazla olduğuydur.

Verilere ilişkin değerlendirmede bulunan danışmanlık şirketi FRP'nin ortağı David Hudson, önümüzdeki dönemde iflas eden şirketlerin sayısının artacağını belirtti. Hudson, iflas sebepleri arasında "yüksek faiz oranları, enflasyon" gibi son yılların süreklileşmiş sorunları da bulunuyor. Verilere göre temmuz ayındaki iflasların haziran ayına oranla daha düşük olduğu belirtilse de enflasyon ve faiz oranlarındaki artış sürüyor. Bu durum yaşanacak olan iflasların habercisi. Bu iflaslardan büyük şirketlerin de etkileneceğini söylemiştik. Geçtiğimiz haftalarda İngiltere'de 93 yıl önce kurulan perakende zinciri Wilko'nun nasibini aldığı duyuruldu. Wilko'nun, ülke çapında 400 mağazası bulunuyordu ve bünyesinde yaklaşık 12 bin kişi çalışıyordu.

İflasların nedenleri arasında ödenemez noktaya gelen borç yükünden ve bunun da önünü açan faiz artışlarından bahsettik. Ülkelerin faiz artırımına gitme zorunluluğu şirketlerin giderlerini artırdığında iflaslar da gündeme gelebiliyor. Almanya da bu ülkelerden biri. Almanya'da otel ve gastronomi (lokantacılık) alanındaki faaliyetlerden alınacak Katma Değer Vergisinin (KDV) yüzde 7'den yüzde 19'a yükselecek olmasının küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin sancılı süreçlere girmesine yol açması kaçınılmazdır. Federal İstatistik Dairesi'nin temmuz ayına ilişkin raporuna göre de temmuz ayındaki artış haziran ayına göre yüzde 23,8 oranında daha yüksek. Mayıs ayında iflas eden şirket sayısı da 1478'di. Mahkemeler

aracılığıyla alacaklıların iflas eden şirketlerden talep ettikleri miktar ise yaklaşık 4 milyar avrodur. Tüm verileri göz önünde bulundurduğumuzda "güçlü" emperyalist aktörlerden olan İngiltere ve Almanya'da da iflas trendi ciddi derecede yükseliyor.

Kudretli ve yıkılmazlığın sembolü olarak görülen bu ülkeler krizin görünürlüğünü artık öteleyemiyor. Kitleler nezdinde zaten teşhir olmuş yapıdaki bu bozulmalar gelişecek isyanların köklerini besliyor.

TAŞIMA SUYU İLE DEĞİRMEN DÖNMEZ

Ekonomik kriz hiç kuşku yok ki daha fazla hissediliyor. Şirket ve işletmelerin batış hikayeleri daha büyük buhranlar için ön gösterim niteliğinde. Bağımlı ülkelerin borç yükü grafiği ise istikrarlı bir biçimde yukarıya doğru. TC de bu grafiğe sahip ülkelerden biri. Döviz karşısında hızla eriyen TL ile gelen zam yağmuru yaşamın her anını kuşatmış durumda. Emperyalizme bağımlı ekonominin dövize endekli sermayesi karada çırpanan balık misali nefes alacak yer arıyor. Bununla kalmıyor içinde olduğu zorlu koşulların sonuçlarını halka dayatmaktan da çekinmiyor. Ekonominin emperyalizme bağımlılığı üretimde tıkanmayı kaçınılmaz kılıyor. Yoksulluk sınırının 40 bin TL'ye dayanmasıyla asgari ücret diye tanımlanan emeğin ortalama ücreti işçi ve emekçileri sefaletle sürüklüyor. TL'nin tepeden yuvarlanan kaya gibi süratli düşüşü önüne çıkıncı ezip geçiyor. Temel yaşam ihtiyaçlarının karşılanmasını dahi engelleyecek düzeydeki zamlarla yoksul ve emekçi kesimler günbegün öfke biriktiriyor.

Bu zorlu koşullarda ayakta kalmaya çalışan kompradorlar işçi ve emekçilerin kanını emiyor. Buna karşın ücretleri eriyen işçi ve emekçiler zam talepli iş bırakma kararları almaya başladılar. Sadece ağustos ayının ilk yarısında birçok fabrikada, işletmede, belediyede işçiler iş bıraktı. Çoğunun ortak talebi ise ücretlere zam. Ağustosun başında İzmir'de İZENERJİ ve İZELMAN işçileri iş bırakarak devam edecek eylemlerde ilk perdeyi açtılar. Daha sonra Koç Üniversitesi Hastanesi işçileri, Samsun Tekkeköy Devlet Hastanesi, Bayraklı Şehir Hastanesi, Ege Üniversitesi Hastanesi inşaatında çalışan işçiler alacaklarının

ödenmesi ve zam talebiyle iş bıraktılar. İstanbul'da Avcılar, Esenler, Kartal belediyelerinde işçiler maaşlarının yeniden düzenlenmesi talebiyle iş bıraktılar. İzmir ve Ankara Mamak belediyelerinde de işçiler yine aynı talep ile iş bırakma eylemi gerçekleştirdiler. İş bırakma eylemlerinden en dikkat çeken Şireci işçilerinin direnişi oldu. Antep'te yaklaşık 2 bin Şireci Tekstil işçisi düşük zamlara karşı iş bıraktı. Direniş alanına giden Antep Belediye Başkanı Fatma Şahin Şireci iş yeri sahibi Ahmet Şireci'yi överek direnişi kırmaya çalıştı. Şahin, "Sizin çocuklarınız okula gitsin diye okul yapan bir adam." diyerek direnişe geçen işçilerden eylemi bırakmalarını istedi. İşçiler ise "Bize Şireci'yi anlatma, biz Şireci'yi senden daha iyi tanıyoruz." diyerek tepki gösterdi. Yine CHP Antep vekili Melih Meriç fabrikada yaptığı konuşmada işçilerden fedakârlık istedi. Meriç, "Siz de fedakârlık edeceksiniz, Ahmet Bey de fedakârlık edecek, bir şekilde arayı bulacağız" ifadelerini kullandı. İşçiler, bu aciz arabuluculuğa karşı kararlı duruşlarının ardından direniş kazanımla sonuçlandırdılar.

Büyük kompradorların çıkarları söz konusu olduğunda devletin tüm aygıtları onların yanında yer alıyor. Bugün "muhalif" olarak tanımlanan fakat hâkim sınıfların bir kliğinin temsilcisi olan CHP de patronların yanında yer almaktan çekinmiyor!

Halkın büyük çoğunluğunun yaşadığı yoksulluk, toplumsal olarak yaşamın her alanında hissediliyor. Emperyalist-kapitalist sistemin krizi her geçen derinleşirken bağımlı ülkelerin yükü de artıyor. Bu, ödenemeyen borçlara yeni borçların eklenmesinin kapılarını açıyor. Şovenist, gerici politikalarla halkın yoksulluk gündemi kapatılmayı çalışsın da gedik büyüyor. Bu gedikten devletin sahte gündemleri değil halkın isyanı fıskıraktır. Bugün bu durumu ekonomik talepli eylemler ile ses veriliyor. Bu durum sadece yarı sömürge, yarı feodal TC için değil tüm ülkeler için geçerlidir. Emperyalizm tüm çürümüşlüğüyle isyanları çağırıyor. Egemen sınıflara yönelecek her öfke halk için örgütlenmeyi dayatıyor. Bu zorbalığı yıkacak olan kudretin ancak halkın örgütlü gücünde olduğunu ise tekrar tekrar hatırlıyoruz. Halkın kurtuluş rotasında ilerlemek için örgütlenelim...

ÖFKE YAYDAN ÇIKTI, NEREYİ VURACAK?

Zamlar... Her yeni güne bir zam haberi ile uyanıyoruz. Halkın zamlarla kavgası gündelik yaşamın bir parçası haline gelmiş durumda artık. Zamlar eskisi gibi de şaşırtmıyor halkı. Süreklileşen bir şey bir süre sonra sıradanlaşıyor da haliyle. Ekonominin içinde bulunduğu kriz hali istikrarını korumaya devam ediyor. Türk hâkim sınıflarına göre bunu aşmanın bir yolu Körfez sermayesi, bir diğer yolu da bilindik zam furyası, vergi artışı. Para arayışı için yollara dökülenler krizde soluklanacak liman arıyorlar. Bunun çözüm getirmeyeceğini, sadece belirli bir süre için idameyi mümkün kılacağını daha önce belirttik. Halk nezdinde de bu arayışların bir karşılığı yoktur. Akacak sermayeden sonuçta emperyalistler faydalanırken Türk hâkim sınıfları krizi geçiştirecek bir payla yetinecektir. Halk gene yoksullaşmaya, nasıl geçineceğini düşünmeye mahkûm edilir.

Çok bilinen bir söz vardır: "Evdeki hesap çarşıya uymaz." Bunu, planlanan durumların istenen biçimde gerçekleşmediği zamanlar kullanırız. Halkımız yoksullukla mücadele ederken sıkça bu sözü kullanmaktadır. İçinde olduğumuz şartlarda halk tam da bu söze göre yaşamaktadır. 5 liraya 1 ekmeğe dahi alınamıyor. Asgari ücretlinin maaşı eline geçmeden eriyor. Enflasyon ve zamlar karşısında alınan ücretler ay sonunu geçirmeye yetmiyor. Geçinememek hemen herkesin yakındığı bir dert. Erdoğan pışkince "çalışan, emekli ve memurları enflasyona karşı ezdirmeyeceğini" söylüyor. Emekli maaşında yapılan artış ise başka bir gerçeği anlatıyor.

Seçim öncesi yapılmayan zamlar seçim ertesi ardı arkası kesilmeden yapıldı. "Rasyonel politikalara" geçilmişti! M. Şimşek politikalarıyla vergiler artırıldı, zamlar yapıldı. Merkez Bankası faizleri de Gaye Şimşek vesilesiyle artırıldı. Politika faizinin kademe kademe yükseltilmesi beklenmekte. İşçilerin aldığı maaş dışında her şey yükselişe geçmiş durumda. Ücret de arttı elbette. Ancak yapılan zamlar karşısında işçinin aldığı zamlı ücret de eridi. Öyle ki asgari ücret uzun bir zamandır açlık sınırının altında kalmaya devam ediyor. Bu da demek oluyor ki ülkede çalışan kesimin büyük çoğunluğu açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Peki

asgari ücret ortalama ücretken halk geçimini nasıl sağlayabiliyor? Ya ailedeki birçok kişinin çalışması gerekiyor ya da borçlanma yolu seçiliyor. Burada kredi kartı borçları önemli bir yerde duruyor. Hayat pahalılığının arttığı, alınan maaşla hangi borcun önce kapatılacağı düşünülen bu dönemde kredi kartlarının esas işlevi borçlandırmadır artık. Yapılan bir araştırmaya göre artık 1 kredi kartı insanların geçimini idame ettirmesinde yetmiyor. Kişi başına düşen kredi kartı sayısının 3'e çıkması geçim koşullarının ne kadar zorlaştığını göz önüne sermektedir. Ortalama bireysel kredi kartı borcu 22 bin 534 lira olmuştur. Bu borç geçen yılın aynı döneminde 8 bin 781 liraydı. Kredi kartı olan kişi sayısı bir yılda yüzde 9 artarken kişi başına düşen kart borcu

da yüzde 156,7 artmıştır. Durumun bu şekilde, hatta daha da kötüye gideceğini tahmin etmek gerekir. Zira enflasyonun artış göstereceği M. Şimşek'in kendisi tarafından söylenmektedir. Mevcut tabloyu Erdoğan şu sözlerle dile getirmektedir: "Küresel krizlerin etkisinden kaynaklanan pahalılığın milletimizi bunalttığının farkındayız." Evet, halk mevcut durumdan bunalmaktadır. Bu bunalma bir potansiyel barındırmaktadır.

İçinde bulunduğumuz koşullar çelişkilerin derinleştiği ve alabildiğine keskinleştiği koşullardır. Koşullar ezilen ve sömürülenin aleyhine işlemektedir. Her geçen gün bu durum artmaktadır. Yukarıda bahsettiğimiz gibi geçinememe halkın ortak sorunudur. Geçinememe stresiyle yaşamını devam ettirme çabasında olan örgütsüz halk şimdilik sessizlik içindedir. Ancak bu, halkın duruma tepkisiz olduğu anlamına gelmez. Dışarıda karşılaştığımız, sohbet ettiğimiz hemen her kişi

durumun kötülüğünden şikâyetçidir ve bireysel bir öfkeye sahiptir. Bu öfke kendiliğindedir ve dert yakınma şeklindedir. Krizin yaratıcısı olarak görülen Erdoğan'a sözlü atıflarda bulunanlara rastlamadan sokaklarda ilerlemek olanaksız. Yani anlatmak istediğimiz bir öfke, durumdan memnuniyetsizlik vardır; ancak öfke aktif bir eyleme, halkın sorunlarını yaratıcılara yönelmemiştir. Bireysel tepkilerin toplumsallaşması, halkın birlikte hareket edip tepkisini eyleme dökmesi önümüzdeki dönemlerde karşılaşılabileceğimiz durumlardan olacaktır. Sistemin krizi halk kitlelerinde etkisini daha fazla hissettirdikçe, geçinemeyenlerin elinde sadece açlık kaldıkça isyanın koşulları olgunlaşacaktır. Çünkü kaybedecek bir şeyi olmayanların isyan etmekten başka da çaresi yoktur.

Kendiliğindenlik bu hareketlere yön veren bir olgu olacaktır elbette. Halkın öfkesinin doğrudan egemenlere, krizin sorumlularına yönelmesini bekleyemeyiz. Tabii böyle durumlar da olabilir. Ülkemiz gerçekliğinde öfkenin daha çok bireysel olaylarda ya da tepkisel bir durumla karşı karşıya kalındığında patlak verdiğine tanıklık ederiz. Örneğin elektrik zammı protestolarını, işçilerin düşük ücret dayatmalarına karşı eylemlerini, en güncel olarak da Akbelen örneğini verebiliriz. Bu tepkilerin temelinde geçinememe, devletin özel mülkiyet alanlarına sirayet etmesi yatmaktadır.

Düşük ücret dayatmasına karşı belirli bir tepkiden söz edebiliriz. Belediye işçileri, sağlık emekçileri ve güncel olarak Antep'te hakları için direnen işçiler eyleme geçmiş, haklarını isteyip kazanmışlardır. Egemen sınıf temsilcileri tabii böyle bir durumdan hoşnut değiller. En ufak hak arama talebi

şiddetle bastırılmıyorsa "uzlaşma" yoluyla önlenmeye çalışılmaktadır. AKP'li Fatma Şahin'in işçileri grevden vazgeçirmeye çalışması bunun en somut örneğidir. Aynı şekilde CHP'li vekilin de bunu destekler pozisyonda olması bir bütün devletin, hakkını arayanlara bakışını göstermektedir. Ayrıca belli bir direnişin toplumsallaşmaması, halk nezdinde kabul görmemesi için türlü yollara başvurmaktadırlar. Erdoğan'ın Akbelen direnişçilerine "bir avuç marjinal" yaftalamasında bulunması devletin çıkarlarına karşı gelen kesimlere bakış açılarını özetlemektedir.

Ekonomiye duyulan tepki her bireyin yaşamında mevcuttur. Bunu doğrudan bir halk hareketi olarak gözlemlemesek de gündelik yaşantıda tepkilerin artık farklı yollarla dışa vurulduğunu görüyoruz. Buna kimi zaman yer verme kavgasında, kimi zaman ATM sırasında, dahası küçük anlaşmazlıklarda rastlayabiliriz. Var olan öfke halkın tüm yaşamına sirayet etmiş ve bilinçsiz bir şekilde ona yön vermektedir. Örgütsüz öfke hedefini bulamamaktadır ve çoğu zaman da bu öfke kendisiyle aynı dertten mustarip olan birine yönelmektedir. Toplum çemberine alan öfke sarmal gün geçtikçe kendini daha fazla hissettirmektedir. Bu da ilerleyen günlerde şiddet olaylarının artacağı anlamına gelmektedir. Bu şiddet,

örgütsüz olduğu için esas sorumlulara değil de yine aynı ekonomik kriz içinde debelenen halk kesimlerine yönelebilir. Egemenler tarafından propaganda edilen şovenizm ve milliyetçilik halkın öfkesinin başka kanallara akmasına yol açabilir. Örneğin büyük öfke duyulan Suriyelilere karşı nefret olayları artabilir ya da Kürtlere karşı nefret, öfke kendini daha fazla hissettirebilir. Tüm bunlar halkın içinde bulunduğu durumdan duyduğu memnuniyetsizliğin dışa yansımalarıdır. Kendiliğinden ve örgütsüz olan bu memnuniyetsizlik doğru bilinçle örgütlenmedikçe kuşkusuz yenilmeye mahkûmdur. Kendiliğinden patlayıp sönen ya da hedefini bulamayan bir rotada savrulmak onun kaderidir. Burada yapılması gereken halkın öfkesini krizi yaratıcılara yöneltmek ve öfkeyi doğru politikayla örgütlemektir. Öfke yaydan çıkmıştır ve hedefini aramaktadır. Halkın doğru hedefi bulmasında MLM bilimi ve komünist öncü yol gösterici olmak zorundadır...

DEPREMİN 6. AYINDA NE DEĞİŞTİ?

Deprem acısı daha dün yaşanmışçasına devam ediyor. 6 Şubat'ta meydana gelen Maraş merkezli depremlerin üzerinden saatler, günler, haftalar ve aylar geçti, geçiyor. Günler geçtikçe yaralar sarılıyor elbet. Deprem bölgesindeki yaşam mücadelesi devam ediyor. İlk günlerde yankılanan sesler silinmeye başlasa da izleri hâlâ duruyor orada. Aradan geçen onca zamana rağmen enkaz kalıntıları unutturmuyor yaşanan acıları. Acılar tazeleniyor, öfke harlanıyor her geçen gün. Çünkü her yeni günde deprem bölgelerinden yeni bir haber gelmeye devam ediyor. Enkaz altından cesetler çıkmaya devam ediyor mesela ya da moloz yığınları dökülüyor köylünün toprağına. Depremden dolayı ölmüyorsan asbest soluyarak yavaş yavaş ölmeye mahkûm ediliyorsun. Depremden ardından yaşadığına "şükretmeye" bile fırsatın kalmıyor.

Evet depremin üzerinden aylar geçti. Peki ne değişti? Barınma, temiz su, beslenme gibi sorunlar ciddiyetini korumaya devam ediyor. Çadırdan konteynere yerleşenlerin şanslı sayıldığı bir zamanda emperyalist-kapitalist sistem senin kanını emmeye devam ediyor sadece. Depremden nemalananlar çürük binaları fahiş fiyatlara kiralamaya devam ederken yüzleri kızarmıyor bile. Canından başka kaybedecek bir şeyi kalmayanları, gidecek bir yeri olmayanları kapanına sıkıştırmaya çalışıyor. Antakya Dikmece'de olduğu gibi depremzede köylülerin zeytinlikleri kamulaştırma adı altında işgal ediliyor. Tüm bunlara karşı direnmekten başka çaresi kalmayanlar ise seslerini duyurmaya çalışıyor.

DEPREM BÖLGELERİNDE YAŞAM DİRENİŞİ

Emperyalist-kapitalist sistemin sunduğu "ayrıcılıklar" elbette var. Depremden ilk günlerinde geç kalınmış hatta bazı bölgelere uğramamış arama-kurtarma çalışmaları, erzak, ısınma, barınma sorunlarıyla boğuşmak yetmedi dep-

remzedeler için. "Şanslıysan" ve hayatta kalmayı başarmışsan sistem senin için daha yavaş ölüm şekilleri sıralamaya devam ediyor. Çadır ve konteyner kentlerde su yetersizliği; banyo, tuvalet ve hijyen konusundaki eksiklikler, gıda, temel ihtiyaçlar ve ulaşım erişememe gibi sorunlar hâlâ sürüyor. Havalanın ısınmasıyla birlikte daha da katmerlenen sorunlar halk sağlığını olumsuz etkilemeye devam ediyor. Öyle ki yerleşim yerlerinin yakınına, tarım arazilerine, zeytinliklere, dere yataklarına, orman arazilerine, su kaynaklarına dökülen moloz yığınları ile sistem seni zehirliyor. Ortaya çıkan toz ve asbest ile halk sağlığı tehdit ediliyor.

Ekonomik kriz her geçen gün artıyor. Yükselen enflasyon, art arda gelen zamlar, hayat pahalılığı ile birlikte yoksulluk derinleşmeye devam ederken deprem bölgelerinde hissedilen kriz, şiddetini artırıyor.

Depremzedeler, devletten psiko-sosyal destek almakta zorlanırken geçimi kolaylaştıracak yeterli bir destek de alamadıkları için hayatını sürdürmek adına hamallık, taşımacılık, gündelik temizlik, açık dükkanlarda temizlik, servis gibi işler yapmak zorunda kalıyorlar.

Barınma sorunu ise devam ediyor. Depremden ilk haftalarında ev kiralamak isteyenler binaların sağlamlığını öncelikle şimdi "uygun fiyatlı" ev bulma telaşı hâkim ve hasarlı binalardaki daireler bile kiralanmak zorunda kalıyor. Depremzedelere "uygun fiyatlı" evlerde hayatta kalmanın garantisi verilir gibi bu olanlara göz yumuluyor. Çürüyen sisteme yakışır çürük binalarda yaşamaya mahkûm ediliyor yüzlerce insan.

HALK SAĞLIĞI HIÇE SAYILIYOR

Havalanın ısınması ve iklim kriziyle birlikte mevsim normallerinin üzerinde seyreden sıcaklıklar, beraberinde birçok sorunu ortaya çıkarıyor. Su sorunu büyük ölçüde çözülmüş değil. Sık sık su kesintisi yaşanması nedeniyle içme suyuna erişimde bile güçlükler yaşanıyor. Deprem bölgelerinde arıtma cihazları çoğunlukla çalışmıyor, atıktan üretilen elektrikte yaşanan kesintiler ile birlikte gıdalar bozuluyor. Bozulan gıdalar

ise beraberinde sinek, böcek, fare gibi canlıların çoğalmasını sağlarken insan sağlığı hiçe sayılıyor. Kusma, ishal, güneş çarpması gibi vakalar kendini ciddi bir şekilde gösteriyor.

Öte yandan sağlığa erişim de sekteye uğruyor. Antakya başta olmak üzere birçok deprem bölgesinde sağlık altyapısı, aile sağlığı merkezi ve hastane binalarının neredeyse hepsi kullanılmaz halde bir kenarda duruyor.

EMEP'in yayımladığı "6. ay deprem bölgesi raporu"nda ise gebe kadınların hastane erişiminin neredeyse olmadığı deprem bölgelerinde, kadınlar tuvalete daha az gitmek için az su içmeyi, az yemeyi tercih ediyor ve bu durum da başkaca sağlık sorunlarının yaşanmasına yol açıyor. Yine Türk Tabipler Birliği'nin (TTB) yayımladığı "Olağandışı Durumlara Dayanaksız Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri" raporunu incelediğimizde birbirine paralel sorunlar karşımıza çıkıyor. Raporda pek çok kadının sağlık taramalarını ve takiplerini ötelemiş durumda olduğu belirtiliyor. Antakya'daki kadınların sağlıkla ilgili sorunları devam ederken depremin yarattığı yoğun tahribatın da kaynaklık ettiği kadına yönelik şiddetin yaygınlaşması da araştırma sonuçlarından elde edilen verilerle birlikte raporda yer alıyor. Öyle ki deprem sürecinde Antakya Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'ne gelen 2 bin vaka bulunuyor.

HER ŞEY ENKAZ ALTINDA KALDI

Devletin "kendine uygun insan" yetiştirme politikası izlediği ve başlı başına sorunlu olan eğitim sistemi depremden sonra karşımıza çökmüş olarak, yerle bir olmuş halde çıkıyor. Yıkılmayan okullar valilik, kaymakamlık, ilçe emniyet müdürlüğü gibi kamu binalarına dönüştürülüyor. 11 ilde her 100 öğrenciden ancak 20-25'i çadırlardaki eğitime katılabiliyor. Eğitim çalışanlarının ve öğretmenlerin, barınma başta olmak üzere sorunlarının derinleştiği, eğitimin bu nedenle de sekteye uğradığı belirtiliyor.

Eğitimde olduğu gibi tarım ve hayvancılık yapan köylülerin sorunları da çözüme kavuşmadığı gibi artmaya devam ediyor. Köylüler, depremden kaynaklı yıkılan ahırların onarımı, açıkta kalan hayvan-

larının korunması ve bakımı gibi birçok ciddi sorunla mücadele etmek zorunda kalıyor. Tüm sorunların çözümü için başvurdukları kamu kurumlarından ise elbette "olumlu" yanıt gelmiyor. Öyle ki depremde sadece elinde tarım arazisi, zeytinlikleri vs. kalanların arazileri ellerinden alınmaya çalışılıyor. Kamulaştırma adı altında işgal edilen araziler şirketlere verilerek imara açılıyor. Toplu konut projeleri, OSB'lerin kurulumu, hastane vaatleri ile zaten yarım yamalak işleyen sistem günden güne çürümüşlüğü ile halkta bir karşılığı bulamıyor. Halk ilk günlerdeki "devletsizliği" şimdi devlet zorbalığı olarak yaşamaya devam ediyor.

SESLER YÜKSELİYOR

Deprem bölgelerinde çılgınlıklar yükselmeye devam ediyor. Bıçağın kemiği kestiği bugünlerde kaybedecek hiçbir şeyi kalmayan halkın umut ve direniş nidaları yükseliyor. Emperyalist-kapitalist sistem varlığını sürdürme gayretiyle tutunmaya çalışsa da halkın öfkesi artmaya devam ediyor. Sistem içinde varlığını sürdürmeye çalışan yoksul halk ile karşı karşıya kalan devlet bütün ülkede olduğu gibi deprem bölgelerinde de çekinmeden tüm gücüyle, şiddetle, heybetini sergilemekten çekinmeyerek saldırıyor. Halk da bir arada yürümenin, birlikte ses çıkarmanın yarattığı güvene ve verdiği güce sarılarak bu "heybete" karşı koymaktan artık çekinmiyor.

Depremden üzerinden 6 ay geçti. Ne değişti? Peki neler hiç değişmedi? Depremden sesi yavaş yavaş azalmaya devam ederken kafamızı çevirdiğimiz yerde acılar hâlâ taze. Unutmadık, unutmayacağız ve öfkesi dinmeyen, dinmeyecek halkın sesini de yükseltmeye devam edeceğiz. Eğer yeneceksek tüm heybetiyle, tüm kibriyle, halktan devşirdiği ve kendisine koruyan militarist güce dönüştürdüğü zavallılarla saldırırken devlet, ona karşı halkın da aynı düzeyde bir örgütlülükle birleşmesi gerekir. Depremdeki yıkımı, felaketi yaratan sebeplerin devlet tarafından yönetilen yağmacı ve sömürücü sistemde içerili olduğunu bıkmadan usanmadan anlatmalıyız ki örgütlenme zorunluluğunu ortaya koyabilelim. Örgütlenmenin önünü açabilelim... Çünkü biz biliyoruz ki "Örgütlü bir halkı hiçbir kuvvet yenemez!"

YOK EDEN SİSTEM KAYBEDECEK!

Dünyada son on yıllarda yoğun bir tartışma konusu olan küresel ısınma ve iklim krizi, tehlikeli addedilen tüm sınırları aşarak ve etkilerini daha fazla hissettirerek Dünya üzerindeki tüm canlılara tehdit olmaya devam ediyor. Elbette Dünya üzerinde canlı yaşamına uygun koşullar statik değildir. Dünya koşullarının milyonlarca yıl içerisinde birçok kez canlılığı tehdit edebilecek şekilde değişerek kitlesel yok oluşlara yol açtığı bilinmektedir. Dolayısıyla doğal seyir içinde de bu türden değişimler olasıdır. Ancak bugün bu koşulları doğrudan tehdit altında tutan bir canlı formu söz konusudur. İnsan faaliyetleri canlı yaşam koşullarının olumsuz bir biçimde değişmesine sebep olmaktadır. Doğayı tahrip eden, yaşam için elverişsiz koşullar üreten insan faaliyetleri insanlığa halihazırda daha fazla kâr ve sömürü dışında hiçbir gelecek vaat etmemektedir. Kapitalist-emperyalist sistem, tüm doğayı, canlı yaşamını ve geleceği de bir rant, talan ve sömürü aracı olarak değerlendirmektedir. Sonuçlar tüm insanlık ve canlı yaşamı için ağır olmaktadır ve olmaya devam edecektir. Bu sonuçların ilk elden hissedileni ve hepimizin etkilerine yavaş yavaş tanık olduğumuz iklim krizidir.

İklim krizi denince Dünya'daki yaşam koşullarında normal olmayan bir dizi gelişme kastedilmektedir. Bunların içerisinde hava, toprak ve su kirliliği, yüksek sıcaklıklar ve küresel ısınma, yıkıcı doğal afetlerin sıklığının artması, biyoçeşitliliğin azalması ve ekosistemin tahrip olması gibi yaşamsal etkiler yer almaktadır.

DÜNYA'DA CANLI YAŞAMINA OLANAK SAĞLAYAN ÖNEMLİ ETKEN: ATMOSFER

Dünya, diğer yıldızlara kıyasla ortalama büyüklükte olan, kütesinin yüze 71 kadarı hidrojen, yüzde 27 kadarı helyum ve küçük bir yüzdelik olarak daha ağır elementleri de barındıran Güneş'in yörüngesinde yer almaktadır. Güneş; küresel bir gaz devi olarak içerdiği yüksek oranda hidrojen atomlarının birleşerek yani füzyon tepkimesine girerek helyuma dönüşmesi ile ortaya çıkardığı yüksek enerji sayesinde kendi üzerine doğru çökmez, ayrıca kütle-çekim etkisi ile de dağılmaz, bir arada kalır. Yani devasa ve sürekli nükleer

tepkimeler, Güneş'in büyük ve uzun süreli bir ısı ve ışık kaynağı olarak ömrünü sürmesine yardımcı olur. Güneş, ısı ve ışık yayması sebebi ile büyük bir ateş topuna benzetilir, ancak esasta oldukça iri bir doğal nükleer füzyon reaktörüdür. İçerisindeki hidrojenin tümü tükenene kadar, yani füzyon tepkimeleri azalana kadar da böyle olmaya devam edecektir.

Güneş yüzeyindeki bu yoğun nükleer faaliyet, güneşin yoğun radyoaktif ışınım yapmasına yol açar. Güneş'te var olan sürekli nükleer tepkimeler, canlılık için oldukça yüksek risk teşkil eden kısa dalga boylu ancak yüksek enerji paketçiklerine sahip gama ışınları, X ışınları ve ultraviyole ışınımına yol açar. Güneş'in elektromanyetik spektrumuna yani, yayılan ışığın dalga boylarına göre sınıflandırılmasına bakıldığında, Dünya'nın yer aldığı mesafe itibari ile bu ışınlardan ciddi derecede etkilendiği, zaman zaman ise özellikle Güneş fırtınaları gibi tabii olaylarda bir "kozmetik bombardımanına" tutulduğunu da söyleyebiliriz. Bu ışınlardan özellikle gama ve X ışınları, küçük dalga boyları ve yüksek enerjileri sebebi ile atomlar ve dışında kalan elektronlar ile rahatlıkla etkileşime girebilmekte, elektronların iyonize edebilmektedir. Ayrıca Güneş, radyoaktif ışınımın tek kaynağı değildir. Yakın veya uzak oldukça fazla gök cismi, evrene bu ışınımı yaparlar. Dolayısı ile herhangi bir korunum olmaksızın bu ışınım, atomları hızlı bir şekilde etkileyebildikleri ve moleküler yapıda bozunuma yol açabildikleri için canlı yaşamı için büyük bir tehdittir.

Dünya'nın, canlı yaşam için oldukça büyük tehdit olan bu ışınım için bir kalkanı mevcuttur, Gama ve X ışınlarının büyük bir bölümü, hatta UV (ultraviyole) ışınımının da bir bölümü atmosfer tarafından emilerek yeryüzüne ulaşması engellenir. Ayrıca atmosfer, sıcaklık dengesi ve canlılık için hayati önemde olan su, karbon döngüsü gibi faaliyetlerin de ayrılmaz bir parçasıdır.

Atmosfer, yeryüzünden yayılan sıcaklığın uzay boşluğuna dönmelerini engellerken Güneş'ten gelen yüksek sıcaklığın da bir kısmını emer. Yani bir nevi ısı yalıtımı görevi de görür.

Bu sebeple de yaşadığımız alanlar Güneş ışınlarını dik bir açı ile aldığı da

100'lerce dereceye varan sıcaklıklara ulaşmaz veya Güneş ışınlarının daha eğik açılar ile ulaştığı durumlarda ise -100'lere kadar düşmez. Çünkü yüksek ısının yeryüzüne ulaşması atmosferce engellenir, ulaşan ısının uzaya geri gitmesine de yine atmosfer tarafından izin verilmez. Böylece canlılık için uygun sıcaklıklar korunur.

Ara 2 katman ile birlikte 7 katmandan oluşan atmosferin yüzde 78'i azot, yüzde 21'i oksijen ve kalan küçük bir yüzdelik dilim ise diğer gazlardan oluşur. Atmosferin olmamasını geçelim, atmosferin dengesinde yaşanabilecek küçük kırılmalar veya değişimler dahi canlı yaşamını büyük ölçüde tehdit eden faktörlerdir. Ancak atmosfer bugün için, insan kaynaklı zararlı faaliyetler ile çok ciddi bir tehdit altındadır. Özellikle büyük çaplı, yalnızca kapitalistlere daha fazla kâr getirecek, sömürü ve talan merkezli olacak şekilde dizayn edilen plansız üretim ve sanayi faaliyetlerinin yanında emperyalistlerin pazar alanlarını ve varlıklarını korumak adına giriştikleri askeri faaliyetler; atmosferin dengesine ciddi zararlar vermekte, bu zararların azaltılması adına göstermelik olarak duyurulan önlemler dışında ise hiçbir adım atılmamaktadır. Çünkü tabiatın talan edilmesi ve doğaya ciddi zararlarına rağmen plansız üretim faaliyetleri de kapitalist rekabetin ve kârın bir parçasıdır, kapitalizmin temel karakteristik özelliklerindedir. Dolayısı ile kapitalist-emperyalist sistem için doğanın tüm kaynaklarının tüketilmesine kadar durmadan talan edilmesi bir ihtiyaçtır. Bu sebeple de kirliliğin ve krizin etkilerinin artık günlük hayatta da ağır bir şekilde görünmeye başlanmasına rağmen herhangi bir şekilde bunu engellemeye girişmemektedir, aksine daha fazla talan ve sömürü için diş bilelemektedir. Son yıllarda yayınlanan özellikle sera gazlarının salınımına ilişkin raporlar da bunu desteklemektedir.

YERYÜZÜ BÜYÜK BİR FIRINA DÖNÜŞÜYOR: SERA GAZI SALINIMI

Atmosferin, canlı varlığı için büyük bir etmen olan sıcaklık dengesinin önemli aracı olduğunu belirtmiştik. İçerisinde bulunan farklı yoğunluklardaki gazlar, ısı dengesine farklı etkilerde bulunabilmektedir. Bu gazların bir kısmı, moleküler yapıları ve yoğunlukları

sebebi ile bir sera etkisi görmekte, yani uzay ile ısı alışverişini azaltarak Dünya yüzeyinden ısı kaçışını engellemekte ve böylece yeryüzünü yavaş yavaş bir fırına çevirmektedir.

Su buharı, karbondioksit, nitrozoksit, metan ve ozon sera gazlarına örnek verilebilir. Bunların içinden su buharı doğal döngüsü çerçevesinde oranını korurken karbondioksit, karbonmonoksit, kükürtdioksit ve nitrikoksit gibi gazlar antropojenik (insan kaynaklı) faaliyetler ile sürekli olarak artmakta, bu da atmosferi canlı yaşamı açısından gittikçe elverişsiz bir hale dönüştürmektedir. Ayrıca atmosferde açılan yara, sadece atmosfer ile sınırlı kalmamaktadır. Atmosferde yer alan bu gazların büyük bir kısmı yaşamsal döngülerin bir parçasıdır. Yani karbondioksit artışı hava ile sınırlı kalmaz, su ve karayı da etkilemekte, bu alanlarda da yaşamı tehdit etmektedir. Ayrıca bu gazların büyük bir kısmı, canlılığın temel taşı olan karbon döngüsünü de olumsuz etkilemektedir.

Gördüğümüz moleküllerin büyük bir kısmında karbonun bileşiklerden biri olduğunu görmekteyiz. Peki karbon neden bu kadar fazla molekülün bileşenlerinden biridir, neden yaşamın temel taşlarından biridir?

Karbon, yerkabuğunun yaklaşık yüzde 0,02'sine tekabül etmekle birlikte, diğer element atomlarına göre çok fazla moleküler bağ oluşturabilme kabiliyetine sahiptir. Karbon atomu 4 değerli elektrona sahiptir, aynı anda genellikle 4, istisnai durumlarda ise 6 bağa kadar moleküler bağ yapabilmektedir. Ayrıca bu bağlar, özellikle yakın kuzeni silikon gibi elementlere göre daha uzun ömürlüdür, bu sayede moleküler bileşikler arasında en önemlisidir. Ayrıca kompleks yapıları organik bileşiklerin de temelini bu sebeple büyük oranda karbon oluşturur. Karbonun organizma için bu derecede elzem oluşu, yalnızca oluşum aşaması değil, gelişim ve varlığını idame ettirme aşamaları için de geçerlidir.

Kopernik İklim Enstitüsü tarafından açıklandığı ve hepimizin de deneyimlediği gibi bugüne kadar görülmüş en sıcak temmuz ayını hep birlikte geride bıraktık. Ancak bu geride bıraktığımız en sıcak temmuz olmayacak. İleride daha ağır geçireceğimiz, belki de yılın daha

büyük kısmını kaplayacak, dünyanın büyük bir bölümünü çölleştirecek sürekli yüksek sıcaklıkların görülmesine artık daha yakınız. Buna sebep olan ise tam da bahsettiğimiz sera gazlarının sürekli olarak atmosferde daha fazla yer kaplamaya başlaması. Karbon bileşiği gazların fazlaca artması ilk olarak atmosferin ısı geçirgenliğini azaltır. Bu da Dünya üzerindeki ısının sürekli olarak artmasına yol açar. Isı arttıkça iklim felaketlerinin sıklığı artar, en büyük tatlı su kaynakları olan buzullar erir, yer altı suları kurur, tarım olumsuz etkilenir, hava ve sudaki asit miktarı artar, yaşama elverişli alanlar azalır. UV (ultraviyole) ışınların yeryüzüne ulaşmasını engellemesi bakımından hayati önemdeki ozon tabakasında geçmişte keşfedilen deliğin küçülme emareleri göstermesine rağmen, yeni bulgulara göre tabakada birden fazla deliğin bulunma ihtimali de mevcut. Ayrıca ozon tabakasında görülen tüm "iyileşme" emarelerine rağmen kloroflorokarbon gazlarının salınımında ciddi bir eksilme olmaması, ozon tabakasının henüz daha ciddi bir tehdit altında olduğunu gösteriyor. Bununla birlikte artan karbondioksit oranı, yine insan kaynaklı faktörler ile bitki ekosisteminin de yara alması ile birlikte durdurulamaz noktalara evriliyor. Ormanların özellikle yangınlarla tahrip olması/edilmesi sırasında yoğun karbondioksit salınımı gerçekleşirken aynı zamanda bitki çeşitliliğinin azalmasının sonucunda fotosentez yolu ile karbondioksit döngüsünün sağlanması da engellenmiş oluyor. Sera etkisi ile sıcaklığın artması buzulların erimesine yol açarken bu durum deniz seviyesinin ve sıcaklığının da yükselmesine, ayrıca sudaki karbondioksit ve asit miktarının da yükselmesine neden oluyor. Elbette bu asitler de döngünün bir parçası haline geliyor ve yağmur ile toprağa ve suya karışıyor.

Yani bu kirlilik, yalnızca atmosferi değil, madde döngüsü sebebi ile toprak ve suyu da ciddi oranda etkilemektedir.

Hava, su ve kara arasındaki madde döngüsündeki bozulma canlı yaşamını büyük ölçüde sınırlandırmaya başladı. Birbiri ile bağlantılı şekilde yine özellikle ormanlık alanların çok ciddi biçimde azalması, okyanus seviyelerinde görülen artış ve ısınma, tarım ilaçları ve yangınlar, sanayi alanlarının genişlemesi ile atıkların kara ve temiz su kaynaklarını kirletmesi, yükselen sıcaklıklar ile tatlı su kaynaklarının azalması daha büyük tehlikelere de kapı aralamaktadır.

Bugün geldiğimiz evre son 50 yılda yok oluşun ne boyutlara ulaştığını net biçimde göstermektedir. WWF (Dünya Doğayı Koruma Vakfı) verilerine göre 2020 yılı itibari ile son 50 yılda canlı türlerinin popülasyonlarının yüzde 68 azaldığı ortaya çıktı, tür çeşitliliğinde ise üçte iki oranında büyük bir düşüş gözlemlendiği belirtildi.

BİLİMİN ÜRÜNLERİ HALKA DEĞİL, SÖMÜRÜ VE TALANA HİZMET EDİYOR!

Dünya'nın kapitalist-emperyalist sistem tarafından yaşanmaz hale getirilmesi elbette bilimsel veya teknolojik gelişimin kaçınılmaz bir sonucu olarak değerlendirilemez. Sorun bilimsel bulgulardan yapılan çıkarım ve ürünlerin, emperyalist-kapitalistlerin sistemlerine uygun ve sömürüyü artıracak şekilde dizayn ediliyor oluşudur. Bilimin ürünleri egemen sınıfın tekelindedir. Bu sebeple de teknolojik gelişim, halkı veya tabiatı kurtaracak şekilde değil talan ve sömürüye yeni kapılar açacak şekilde ilerlemektedir.

Durmaksızın ve herhangi bir plana dayanmaksızın devam eden üretim faaliyeti, artı değeri artıracak şekilde üretim maliyetlerinden olabildiğince kısma mantalitesi sanayi alanında kirliliği azaltabilecek teknik gelişmelerin kullanılmasından imtina edilmesine yol açıyor. Kapitalist rekabetin gerekliliği olan bu durum, teknolojinin gelişiminin dünyayı kurtarmaya hangi koşullarda hizmet edebileceğini de göstermektedir. Tehlikeli sayılabilecek oranda karbondioksit ve metan salınımının birincil sorumluları büyük sanayi faaliyetleri ve özellikle emperyalistlerin askeri faaliyetleridir.

Bu yaşamsal soruna yönelik çözümler emperyalizm için varoluşsaldır. Bu sebeple emperyalistler bu çözümlere yanaşmazlar, bilakis çıkarları uğruna bütün canlı yaşamını hiçe sayarlar. Bunun en büyük örneği, bir varlık sorununu bile olmamasına rağmen ABD'nin fazla maliyetli olacağı gerekçesi ile Paris İklim Anlaşması'ndan çekilmesi olmuştur. Her ne kadar birkaç ay sonra dönmüş olsa da emperyalizmin çıkarları yanında dünyanın geleceğinin ne derecede önem arz ettiğini bu örnek göstermektedir.

ABD, Carbon Brief tarafından yapılan araştırmalara göre 1850 yılından itibaren yüzde 20 ile dünya çapında en çok karbondioksit salınımı yapan ülke oldu. ABD'yi yüzde 11 ile Çin, yüzde 7 ile de Rusya takip etmekte. Dünyayı en çok kirlüten ilk üç emperyalist ülkeler olması elbette şaşırtıcı değil. Ancak bu ülkelerin kirliliğe karşı önerdikleri önlemler şaşırtıcı olmamakla birlikte aslında bir pervasızlık göstergesidir. Çünkü öne sürülen bu önlemlerin büyük bir kısmı halkın enerji, yakıt gibi

alanlarda tasarrufuna odaklanmakta, "deodorant kullanmayın" sloganlı kamu spotları hazırlanmaktadır.

Oysaki Boston Üniversitesinde Siyaset Bilimi Akademisyeni olan Neta C. Crawford gibi akademisyenlerin başlattığı çalışmalara göre ABD ordusunun yurtdışı faaliyetlerinin sera gazı salınımı kayıtları tutulmuyor, ordunun karbon ayak izine dair hiçbir şey bilinmiyor. Buna rağmen birçok akademisyen tarafından yapılan araştırmaların sonucu gösterdi ki ABD ordusu tek başına, 140 ülkeden daha fazla karbondioksit salınımı yapıyor. Öyle ki ABD ordusu sadece 2001 yılından itibaren 1,2 milyar metrik tondan daha fazla sera gazı salınımı yaptı. Bu rakamlar, ciddi derecede eksik olmasına rağmen Portekiz ve Danimarka gibi ülkelerin rakamlarında fazladır. Rus emperyalizmi ve Çin sosyal emperyalizminin ise sera gazı salınımlarının veya dünyayı ne ölçüde kirlittiklerine dair ise herhangi bir güvenilir araştırma veya kaynak bulunmamaktadır.

Bu verilerin açığa çıkarılması ve önlem alınmasına dair dünya genelinde en küçük bir girişim olmamakla birlikte iklim zirvesi veya toplantıları gibi organizasyonlar yalnızca sivil kullanıma odaklanıyor. Elbette bu olgu da iklim krizi ile mücadelede gerici sınıfların ciddiyetini gözler önüne seriyor.

Sanayi ve askeri alanda enerji kullanımı, büyük ölçüde yine sera gazı salınımı yapacak şekilde ele alınıyor. Hidrokarbon temelli kaynaklardan enerji üretimi defalarca tekrarlanan bilimsel verilere karşın henüz üst sıralarda yer alıyor, Dünya çapında elektrik elde etmede en önemli kaynaklar olarak görülüyor. Dünya çapında enerji arzının yüzde 80'inden fazlası hidrokarbona karşılık geliyor.

Fosil yakıtlardan veya hidrokarbonlardan enerji üretimi, hidrokarbon tüketiminde ilk sıraları ise yine ABD, Rusya ve Çin paylaşmaktadır.

Enerjiye küresel çapta duyulan ihtiyacın arttığı ve alternatif kaynakların kullanışlı hale gelmesinin henüz çok uzak olduğu bir zamanda, fosil yakıt kullanımının azalmasını beklemek olanaksızdır. Her ne kadar özellikle AB üyesi emperyalistler tarafından fosil yakıtların kullanımının azaltılması çağruları görünse de buradaki kasıt da sivil alanda kullanımın azaltılarak boşluğun sanayi ve askeri alanlarca doldurulmasıdır.

Daha ciddi tehlikeler ve tehditler için ise dünyanın bir yol ayrımında olduğu açıktır. Enerji kaynaklarının emperyalistler arası çekişmede bir koz olarak kullanılması ve hidrokarbon kaynaklarının sınırlı olması dünyanın nükleer enerji gibi alanlara yönelmesine sebep olmaktadır. Çok küçük kaynaklar ile devasa enerji üretimine olanak yaratıyor oluşu nükleer enerjiyi cazip kılan en önemli faktördür. Ancak enerji alanındaki kriz, nükleer enerji gibi tehlikeleri oldukça yüksek olan bir enerji alanına yalnızca kâr ve rant düşünülerek girilmesine ve güvenliğin arka planda kalmasına da sebep olmaktadır. Herhangi bir nükleer reaktörde yaşanabilecek sorunun, bir kıta büyüklüğündeki alana etki edebileceği gerçeği ve nükleer atıkların uzun süre canlılık için tehdit arz edecek oluşu, dünyayı oldukça ciddi sorunların tehdit etmeye devam edeceğini göstermektedir. Geçmişte yakın bir şekilde tanık olduğumuz Çernobil faciası, emperyalistlerin "temiz" propagandası yaptığı nükleer enerjinin, emperyalistlerin elinde ne derecede büyük bir tehdit olduğunun göstergesidir. Yine son Rus emperyalizminin Ukrayna işgali sırasında nükleer reaktörlerin yakınlarında var olan çatışmalar da büyük bir tehdit oluşturmuş, emperyalistlerin ise bu tehditleri umursamadan kendi çıkarları için insanlığı yok oluşa ne kadar kolay sürükleyebilecekleri bir kez daha da görülmüştür.

Bir diğer önemli tehlike de radyoaktif atıklardır. Bu atıklar, radyonüklitlerin yarı ömrüne göre çeşitli biçimlerde saklansa da 1990'lı yıllara kadar ABD tarafından okyanuslara atıldığı bilinmektedir. Özellikle fisyon yani atomların parçalanması yolu ile enerji elde etme yönteminin, yüksek derecede güvenlik riskleri oluşturduğu bilinmektedir. Gelecekte nükleer enerji faaliyetlerinin artışının bekleniyor oluşu nükleer kaza-

ların yaşanma olasılığını da artıracaktır.

DÜNYA'YI YOK ETMEYE NİYETLENENLER, YENİ DÜNYA ARAYIŞINDA!

Son birkaç yıldır, daha önce bilim kurgu romanlarından tanık olduğumuz yeni dünyalar bulma veya yaratma fikrinin gündeme daha fazla girdiğini görmekteyiz. Bu fikri ortaya atanların, Dünya'nın artık insanlık için uzun bir gelecek sunmadığı, kirlenmenin geri döndürülemez boyutlara ulaştığı, nüfus artışı gibi argümanlar ile dünya dışı yeni yaşam alanları fikirlerine sarıldıkları medyada sıklıkla işlenmektedir.

Bu girişimin en büyük örneğini ise bir sanal medya maymunu olmakla da ünlü Elon Musk ve SpaceX şirketi oluşturmakta. Mars üzerinde koloni/yaşam alanları yaratma perspektiflerinin olduğunu belirten şirket, roket ve uzay araştırmaları alanında ciddi yatırımlar yapmakta. Esasta bu argümanların neyi hedeflediği de bu yatırımlardan anlaşılmaktadır.

Birincisi, bu gibi şirketler, roket teknolojisi alanında ciddi yatırımlar yapmakta ve bu alanlara ayrılan kaynakları meşurlaştırma çabası içerisinde girişmektedir. Ayrıca uydu ve internet ağlarında alternatif araçlar geliştirmekte, bu araçların dünya çapında bilinirliğini artırmaktadır. Bir diğer yandan ise şirketlerine olan güveni hem kamuoyu hem de piyasa nezdinde artırmaya çalışmaktadırlar. Uzay alanında teknoloji ve pazar rekabetine etkileri de göz önüne alındığında bu argümanlara sarılıyor olmaları çok da ilginç olmamaktadır.

Bir diğer olgu ise, dünyayı yok oluşa sürükleyen olgunun kendi gerici talan sistemleri olduğu gerçeğinden insanları uzaklaştırmaktır. İklim değişikliği ve kirlilik çok ciddi boyutlardadır, yakın zamanda artık önlenemez virajların alınması da olasıdır. Ancak bunu engellemenin yolu yeni dünyalar yaratmaya yönelmek değildir ki yakın zamanda bunun koşulları da yoktur. Böyle bir yaşam alanı örneğin Mars yüzeyinde oluşturulabilse dahi sürekliliği olmayacaktır. Dünya çapında olası bir felakette insanlığın veya canlılığın büyük bir bölümünün yok olmasını engellemeyecektir. Bununla birlikte bir diğer argüman ise yoğun kaynak tüketimi ve gelecekte daha fazla kaynağa ihtiyaç duyulacağına yönelik kanıksatılmaya çalışılan algıdır. Denildiği gibi nüfus artışı olduğu için kaynak sıkıntısı mı mevcut-

tur? Elbette bugün için mevcut nüfusa ve hatta daha fazlasına yetecek kaynak Dünya'da mevcuttur. Sorun kaynağın yetersizliği değil, mevcut kaynakların kullanımı sorunudur. Kapitalizm bir israf sistemidir, plansız üretimin kendisi israfın birincil sebebidir.

Örnek vermek gerekirse, bugün dünyada temel gıdaya ulaşmada sorun yaşayan veya hiç ulaşamayan milyarlarca insan vardır. Oysa Dünya'da üretilen gıdanın her yıl üçte biri henüz üretim aşamasında israf edilmektedir. Bu ise yıllık yaklaşık 13,3 milyar ton gıdaya karşılık gelmektedir. Yalnızca ABD ve AB'de israf edilen gıda, dünya nüfusunun 3 katını besleyebilecek orandadır, 2030 yılında israfın 15 milyar tona ulaşması beklenmektedir.

Yani sorun kaynağın olmayışı değildir, kaynakların tüm canlılığı yok oluşa sürükleyecek şekilde kullanılması sorunudur. Bu da kapitalist sistemin karakteristik bir özelliğidir. Bu sistem içerisinde buna çözüm üretmenin bir yolu yoktur. Bu sebeple de egemen sınıflar, okların ucunu başka yönlere çevirmektedir.

Dünya'yı yaşama elverişli kılan, bizi Dünya dışı ölümcül etkilerden koruyan bir atmosfere sahip, yeryüzünde yaşam için yeterli kaynağa sahip bir gezegenin üzerinde yaşarken onu yok ederek yaşama elverişsiz, atmosferi dahi olmayan, yüzeyinde yaşam için önemli hemen hiçbir kaynağı bulunmayan bir gezegen üzerinde yaşam hayali halka satılmaya çalışılıyor. Burada egemen sınıflarca esas propagandası yapılan olgu, gezegenimizin, Sagan'ın belirttiği şekli ile "Şu an için bildiğimiz tek evimizin" yok edilmesine sessiz kalmaktan başka bir çare olmadığıdır ve Dünya'nın geleceğini belirleyecek çelişkinin esas halkasının bizim için daha belirsiz hale getirilmesidir.

DÜNYA'NIN KURTULUŞUNUN İNSANLIĞIN KURTULUŞUNDAN BAĞIMSIZ BİR YOLU YOKTUR

Bugüne kadar yapılan iklim zirveleri veya bildirgelerinden görebileceğimiz gibi emperyalist-kapitalist sistem iklim krizini gündemine alıyor gibi görünse de esasta yoğunlaştıkları halkın gündelik yaşamında kullandığı enerji ve yakıttan tasarruf ederek bununla da sanayi ve askeri faaliyetlerdeki açıkları kapatmaktır. Yani totalde, kirliliğin azalması değil, sürekli biçimde artışı söz konusudur. Buna karşılık yürütülen

çevre faaliyetlerinin ve bilincin de bu olguya yönelmesi gerekmektedir.

Çevre sorunu aslında Dünya üzerindeki canlı yaşamın geleceği sorunudur, gerçek bir varlık yokluk meselesidir. Bu gelecek çok da uzak değildir. Kapitalizm, sürekli olarak daha fazla kaynak israf edecek, kaynakları talana yönelecek, talan ettikçe de kirliletecek ve yaşam dengesini daha fazla bozacaktır. Bu sistem içerisinde bu olguyu tersine çevirecek herhangi bir yol yoktur. Bu sebeple kapitalizmin ve sınıfların ortadan kaldırılma sorunu, insan dahil tüm canlı yaşamı için bir varlık sorunu ve zorunluluktur. Bu zorunluluk kavranmadığı sürece, günlük hayatta iklim krizinin etkilerinin arttığına da hep birlikte şahit olmaya devam edeceğiz. Dünya'nın akciğerleri olan Amazon gibi büyük oranlarda karbondioksit emilimi yaparken ciddi oksijen salınımı yapan, karbon ve su döngüsünde önemli bir yer tutan ormanlık alanların en fazla 50 yıl içerisinde büyük oranda yok olacağı, 2050 yılından itibaren yüz milyonlarca insanın kuraklık sebebi ile yaşam alanlarından olacağı öngörülmektedir. Ancak bu görünüm, bu şekilde ilerlenmesi halinde oluşabilecek risklerdir. Emperyalist-kapitalist sistem ve çıkarları, bu korkunç geleceğin daha da kısa süre içinde cereyan etmesine de sebep olabilir. Olası bir emperyalist pazar paylaşım savaşı veya emperyalist çekişmenin gergin bir seyirde ilerlemesi rant, talan, sömürü, katliam ve kirliliği de artıracaktır.

Bu olguların tümü gösteriyor ki, insanlığın kurtuluş mücadelesinden bağımsız bir doğanın kurtuluşu mücadelesi olanaklı değildir. Gelecek kuşaklara dünyayı daha iyi koşullarda bırakmak için çabalamak gerekmektedir. Bu da insanlığın en temel sorununun özel mülkiyete son verilmedikçe ortadan kalkması mümkün değildir. Burada ise sözü Marks'a devretmek gerekir:

*"Toplumun daha yüksek bir iktisadi biçimi açısından; tek tek bireylerce yeryüzünün özel sahipliği, bir insanın öteki insana özel sahipliği gibi saçma görünecektir. Bütün bir toplum, bir ulus bile veya hepsi bir arada var olan toplumların tümü birdenbire yeryüzünün sahibi değillerdir. Bunlar yalnızca zilyetleri (kullanıcıları), yararlanma hakkı sahipleridir ve **boni patres familias** (ailenin büyük babası) gibi onu gelecek kuşaklara, ilerletmiş bir durumda devretmeleri gerekir."*

DÜNYASINDA KRAL, DÜNYADA SEFİL

Son yıllarda yaşamımızın daha da büyük bir parçası haline gelen sanal medyanın, özellikle 17-24 yaş aralığındaki gençler üzerindeki etkisine baktığımızda, olumluluklar da olmakla birlikte esasta olumsuzluklarla karşılaşmaktayız. Gençler üzerinde, zamanlarının çoğunu sanal medya içinde geçirmeye başlamış olmalarından dolayı sanal medyanın etkisi artmıştır. Sanal medyanın bilgi almak, sosyalleşmek, eğitim gibi fonksiyonları olsa da gençlerin düşünce ve değer yargılarını olumsuz yönde değiştirebilecek fonksiyonları var. Her geçen gün yaygınlaşan sanal medya, eğitimden eğlence platformlarına kadar yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Kullanım yaşının büyük bir hızla ve önü alınamaz biçimde düşmesi ile özellikle ergenlik çağında olan gençlerin karşısına çıkan sosyal medya içeriklerinden etkilenmeleri, düşünce ve değer yargılarının geleneksel olandan farklılaşması kaçınılmazdır. Gerçeklikten ayrılarak biçimlendirilen sanal medyanın, düşünceleri yeni yeni oluşmakta olan gençleri olumsuz etkilemesine, reel dünyadan kopmasına şaşmamak gerekir. Gerek çevresine gerek kendisine olan tutumlarını çoğunlukla sanal medyada karşılaştığı, maruz kaldığı içerikler belirleyen gençler, gerçek dünyayla ilişkilenebilmekte zorlanmaktadır. Bu, açık bir gerçekliğe yabancılaşma halidir.

Gençlerin sanal medya kullanma amacı özellikle eğlence, eğitim, haberleşme ve sosyal çevre edinmektir. Sanal ortam insanlarla iletişimi kolaylaştıran, sosyalleştiren, bilgi akışını kolaylaştıran ama bilgiye de yüzeyselleştiren bir ortamdır. Burada "sanal" kavramına dikkat çekmemiz gerekir. Günümüzde gençler çok sayıda sanal ağ sayesinde farklı görüş ve değerlerin etkisine girmekte, sosyalleşme süreci içindeyken sanal medyadan gördükleri, öğrendikleri henüz olgunlaşmamış duygu dünyalarını ciddi oranda etkilemektedir. Sanal medya araçlarının yapısal olarak etkileşimlere açık olması, yönlendirici, kışkırtıcı ve amacından sapabilir olması göz önüne alındığında gençlerin kişiliklerinin, düşünce ve değer yargılarının oluşum sürecinin sanal medya içinde gerçekleşmesi oldukça önemli ve birçok bakımdan tehlikelidir.

Gençlerin sanal medyaya sığınmala-

rının sebeplerinden birisi kendilerine istedikleri, hayal ettikleri ortamı yaratmak, bu yarattıkları ortamı istedikleri gibi şekillendirmek olanağı ve gerçek hayatta maddi imkânsızlık gibi sebeplerden dolayı bu ortamı sağlayamıyor oluşlarıdır. Gerçek ile sanal arasındaki uyumsuzluklarda ise durum psikolojik rahatsızlıklara kadar ciddileşiyor. Özellikle Facebook, Instagram, Twitter, TikTok gibi platformların yaygınlaşmasıyla bağımlılık derecesi de artmıştır. Günümüzde haber akışı ve bilgiye ulaşma noktasında sanal ağlar artık sürati temsil etmektedir. Süratle ulaşılabilecek bilgiler hiç olmadığı kadar yakındır. Ancak doğru bilgi ve haber konusunda durum ciddi derecede silikleşmiştir. Zira doğru bilgiye ulaşmak da epey bir çaba ve artan bir şekilde deneyim istiyor. Gençlik ve deneyimin genelde uyumsuz bir ikili olduğu malumdur.

Sanal medyanın "sosyalleştirme" fonksiyonu olsa da tam tersi olarak asosyalleştirme özelliği de söz konusudur. Günlerinin çoğunu sanal medyada geçiren gençler, aslında en yakınından en uzağına kendi gerçek sosyal çevresinden uzaklaşmaktalar. Her ne kadar sanal medya, hemen her konuda bilgiye, paylaşıma erişim kolaylığı sağlasa da gerçek yaşamdan koparak gençleri yalnızlaştırmakta, toplumsal olaylara yabancılaştırmakta ve içe kapanık olmalarına sebep olmaktadır. Bunun sonucunda ise "konuşmaktan yorulan" sadece "postlayan (sanal ağda paylaşım)" gençlere daha sık rastlar olduk. Sanal dünyada kendisi için istediği kimliği yaratabilen gençlerin bu "özel" kimliklerinin gerçek yaşamda bir karşılığı bulunmuyor. Bunun, sanal dünyada zaman geçirmeye daha fazla iten bir sonuç ürettiğini biliyoruz.

SİSTEMİN SANAL MEDYA KISKACINDA GENÇLİK

Emperyalist kapitalist sistem sahip olduğu bütün araç ve olanaklarla toplumu kendi düzenine göre "eğitmek", halk kitlelerinden gelecek yıkıcı öfkeyi kontrol altında tutmak ve böylece ömrünü uzatmak ister. Söz konusu yıkıcı öfkenin içinde yer alacak gençliği kazanılması gereken bir güç olduğu egemenler için de tartışılmazdır. Gerçeklikle arasına duvarlar

örmüş bir gençlik kitlesi de onlar için kazanılmış kabul edilmelidir! Yeniye ilgili ve değişime yatkın halk gençliğinin yaşamında güçlü bir etken olan sanal medyanın buna uygun özellikleri savaşılmaması gereken gerici/geriletici özelliklerdir.

Bugün sahip oldukları kullanıcı kitlesiyle birlikte piyasa değeri oldukça artmış olan sanal medya platformlarının, çıktıkları zamanlara kıyasla artık haberleşmek, eğlenmek gibi basit işlevlerden ibaret değiller. Egemenler, bu sanal medya platformları aracılığıyla önemli bir kesimini gençliğin oluşturduğu milyonlarca insanın algısını, yaşam biçimini, düşünce tarzını etkilemektedir. Yaratmak istedikleri toplumsal algıyı, yaşam tarzını bu şekilde gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Bunda bir yere kadar başarılı olmaktadır. Bu başarının gerçeklikle, kapitalizmin eşitsizlik üreten ve bir avuç egemen için olan karakteriyle sınırlı olacağı şüphesizdir.

Kendini toplum içinde görünür kılmaya isteğinin genç insanda güçlü olduğu bilinir. Öfkeli ve muhalif olan, konuşmak, tartışmak, tanışmak, sosyalleşmek isteyen ve bunu olmak istediği kimlikle yapmak isteyen gençler soluğu sanal medyada almaktadır. Çünkü "özgür" sanal medya ona bu olanakları sunmaktadır. Gençlerin sosyal aktiviteleri bugün yok derecesindedir. Sistemle dolaysız bağı olan Covid-19 ve Maraş deprem felaketleri gibi bütün toplumu etkileyen olaylar sonucunda zaten bitik olan eğitim sistemi adeta çökmüştür. Bu koşullarda gününün çoğunu sanal medyada geçiren ve sanal medyada kendilerine bir yaşam alanı oluşturup yeni kimliklerini bu sahte dünyada edinen gençlerin düşünce ve değerleri de bu sahte hayata göre şekillenmektedir. Emek gerektirmeyen, yanılsamalı gerçekliğe sahip bu sanal olduğu kadar pasif dünyadan gerçek yaşama dahil olan gençler sudan çıkmış balığa dönebilmektedir.

GENÇLİK DEĞİŞTİRMEYE MUKTEDİRDİR

Emperyalist kapitalist sistemin yaratmaya çalıştığı gençlik ona hizmet eden, sorgulamayan, bireysel düşünen bir

gençliktir. Bunu, elinde olan her araçla yapmaya çalışır ve gençleri de zamanlarının çoğunu harcadıkları sanal medya alanlarını kullanarak karşılıklarına çıkan içeriklerle manipüle eder. Gençlerin neye odaklanacaklarını, nasıl düşüneceklerini, nasıl yaşayacaklarını, ideallerini sanal medya aracılığıyla egemenler şekillendirmeye çalışmaktadır. Gençlik ise politikayla ilgiliyken ve toplumsal meselelere için yorum yaparken bile kesinkes bir biçimde pasif, hareketsiz ve temassız olmaya devam etmektedir. Yaşama ve onun gerçeklerine yabancılaşmış, "sosyalleşirken" asosyalleşmiş gençlik kendini geleceksizlik tehdidi altında daha da çaresiz hissetmektedir.

Bugün gençliğin yakıcı sorunları kriz, yoksulluk ve geleceksizliktir. Bu sorunlara dair sanal medya üzerinden tartışmalar yürütülebilir; fakat bu sorunlar, yaşamda bir müdahale gerçekleştirilmezse eğer büyümeye devam ederler.

Bugün gençliğin önemli bir bölümü sanal medyayla iç içedir. Bundan dolayı bizim de orada olmamız gerekir. Meraklı, muhalif, siyasetle ilgili gençliğe siyasetimizi sanal medya üzerinden de taşımamız gerekir. Fakat bunu belirleyici olanın her zaman pratik olduğunu ihmal etmeden yapmak gerek. Sanal medyaya odaklanmış bir çalışmanın yaşamdaki karşılığı daha azdır. Propaganda ve ajitasyon faaliyetleri mutlaka etkili olacaktır. Fakat halk gençliğiyle canlı bağlar kurmak, onlara sözlü tartışma kültürünü aşılacak ve ortak sorunlar etrafında onları harekete geçirmek mutlaka karşılıklı bulacaktır. Toplumsal sorunlarımız gelişen toplumsal olaylara yalnızca sanal medyadan ilgi gösterilerek ya da onlara yabancı kalarak çözülemez. Halk gençliği kendini asıl olarak örgütlü mücadelenin içerisinde var edecektir; çünkü o zaman toplumsal olayların, toplumun nabzını tutan, topluma yabancı değil tam aksine onu tanıyan bireyler olacaklardır. Toplumun sorunlarını anlayan, sorunların yaratıcısı sömürü sistemini kavrayan ve harekete geçmeye hazır gençlik yarını değiştirmeye muktedirdir!

Proleter Dünya Devriminin Koşu

Uzun süredir, hemen tüm dünya ülkelerinde kitlesel hareketlerin ve devrimci mücadelenin olanaklarına ve elbette bunun egemenler için, özelde devletler için yarattığı tehlikelere dikkat çekildiğini biliyoruz. Yeni yüzyıla dair “ayaklanmalar yüzyılı” dendiğini hatırlatalım. Bunun ciddi bir “kehanet” olduğuna dair birçok tartışma da yapılmıştır, bir tespit olmaktan öte öfkeli halk kitlelerine yönelik tedbirler için geliştirilmiş bir argüman olduğu da söylenmiştir. Çoğunlukça “kehanet” dense de bu tespit için belli verilerin ve gelişmelerin varlığını kimse inkâr edemez. Yakın bir zaman olduğu için çok iyi hatırlanacaktır: 1978-80’den itibaren egemenleşen, 1990’lara doğru sosyal emperyalist SSCB’nin dağılmasıyla “herkesi” ikna eden yeni dünya düzeni 2000’lere doğru yerini önü alınamayan bir düzensizliğe bıraktı. Komünist hareket için bu, eşyanın tabiatı gereği idi: Kapitalizmin emperyalist aşamasında eşitsiz gelişim yasası ve kapitalizmin aşağıya doğru seyri genellikle istikrarı değil istikrarsızlığı çağırır. Nitekim içinde olduğumuz bugünkü koşullar da böyle koşullardır. Marks ve Engels’in Komünist Parti Manifestosu’nun ilk cümlesinde dikkat çektikleri heyula uzun zamandır sadece Avrupa üzerinde değil tüm dünya üzerinde dolaşmaktadır. Bunu komünistler proleter dünya devriminin koşullarının varlığı olarak kabul ederler ve her nerede olurlarsa olsunlar, taşıdıkları ulusal kimlik tarafından sınırlanamayacak bir içerikte komünizm yönündeki tüm çalışmalarını bu devrim sürecinin doğrudan veya dolaylı parçası olarak yürütürler.

HAREKETİN ÖZÜ

Enternasyonal birlik için revizyonizmle amansız mücadelenin kaçınılmazlığını ve sorumluluğunu açıklarken içte başlayan ve dünyaya yayılan bir seyirden söz ettik. Proletaryanın ulusal karakteri gene onun enternasyonal karakterine doğru değişim içeren bir öze sahiptir dediğimizde de bu özelliği vurguladık. Gelişme olanaklarını bugüne kadar farklı dönemlerde farklı kıtalarda ve hatta ülkelerde yakalayan MLM’nin her gelişimi sonuçta tüm dünya proletaryasına mal olmuştur. Paris Komünü derslerinden çıkarılan ilkeler tüm dünya komünist hareketinin uymak zorunda olduğu ilkelerdir. Bu ilkeler, çeşitlenen, derinleşen ve eklenen ilkelerle birlikte komünist olmanın şartlarını içerir. Marks ve Engels Avrupa’da gelişen devrimci

proleter hareketin kurucu önderleri olarak tanınmışlarsa da onlar tüm dünya proletaryasının, dünyaya yayılan tüm komünist hareketin kurucularıdır. Dünyanın herhangi bir ülkesindeki bir komünist, ülkesindeki toplumsal koşulları halen ve elbette komünizme kadar da onların geliştirdiği yöntemlerle ve belirledikleri ilkeler ışığında anlamaktadır. Göz ardı edildiklerinde toplumsal ilerlemenin yasaları da göz ardı edilmiş olur. Burada meselenin “kişilere bağlılık” değil, ama kişilerde somutlaşan bilimsel ideolojiye, devrimci yönetime ve çizgiye bağlılık olduğu açık olmalıdır... Bir ülkedeki devrimin önderliğine soyunmuş olmakla birlikte, Lenin onun proleter dünya devriminin bir parçası olduğuna dikkat çeker. Bir ülkede devrimi kesintisiz sürdürmekten sorumlu proleter hareket bu süreci komünizme kadar, bütün ülkelerde devrimler kesintisiz olarak sürdürülüp sınıflar savaşı tamamlanana kadar devam ettirecektir. Sınıfsız ve sınırsız toplum hedefi proleter her hareketin ve tabii devrimin de ortak hedefidir. Bu nedenle “proleter dünya devrimi” kavramı Marksist-Leninist-Maoisttir, tüm hareketin varacağı nokta olarak onun özüdür.

TÜM FARKLI YOLLARDAN AYNI ÇİZGİ DEVRİM

Proletaryanın tüm ülkelerde iktidarı ele geçirmesi ve sosyalizmi inşa etmesinin hangi yollarla gerçekleşeceği hakkında Marksizm başlangıçtan itibaren tartışma halindedir. Gelişmeler ilk tezleri geçersiz kılmakla birlikte değişmeyen şey proleter hareketin bir enternasyonal hareket olduğu ve tüm dünyada “aynı çizgi” üzerinde hareket edeceği görüşü olmuştur. Kuşkusuz bu “aynı çizgi” devrimlerin ulusal düzlemdeki stratejik farklılıklarını, farklı mücadele biçimlerini, farklı yollarını, apayrı taktilerini kapsar niteliktedir. Örneğin her ülkede köylülük devrimle farklı düzeylerde ve biçimlerde ilişkilenecektir. Bir ülkede emperyalist sömürü nedeniyle burjuvazinin belli bir kesimi, elbette belli koşullarda devrime sempati duyacak, kendi çıkarlarını geçici de olsa proleter hareketin geniş saflarında bulacakken başka bir ülkede burjuvazi devrimin baştan sona düşmanı olarak hareket edecektir. Mücadele biçimleri ilgili ülkenin tarihsel gerçekleri ve toplumsal bilincince belirlenebilir. Lenin’in vurguladığı gibi komünistler mücadele biçimi icat etmezler, mücadele biçimlerini aynı çizginin bir parçası olarak

sadece genelleştirirler. “Aynı çizgi”den kasıt proleter dünya devriminin parçası olmaktır.

Marksizm’in ilk sürecinde Marks ve Engels devrimin en gelişmiş kapitalist ülkelerde aynı dönemde gerçekleşeceğini savundular. Bu dönemde kapitalist ekonominin gelişimi esas olarak, Stalin yoldaşın ifadesiyle yukarı yönlüydü ve buna koşut güçlenen bir işçi hareketi söz konusuydu. Marks ve Engels komünistler kriz koşullarında, bunun bir parçası olarak kendiliğinden gelişmekte olan işçi hareketine doğru bir çizgide önderlik edildiğinde, tüm Avrupa’da bir proleter devrimin olanaklı olduğunu öngörerek devrim için örgütlendiler. Hareketin daha başlarında enternasyonal bir örgütlenme için çalışmaları da bu yaklaşımın bir sonucuydu. Devrim beklentisi gerçekleşmedi. Marks henüz yaşarken dünya devriminin merkezi değişmeye başlamış, geri ekonomik koşullardaki Rusya’da devrimci durum tartışılır olmuş, dolayısıyla ekonomik olarak geri koşullarda da sosyalizmin olanakları gündemleşmişti. Bu tartışmalarda da Marks ve Engels’in devrim olanaklarına her zaman ilgiyle baktıklarını, belirgin bir heyecanla bu olanaklardan yararlanmaya kafa yorduklarını görürüz. Bu, onların Avrupa’daki gelişkin koşulları ihmal ettikleri anlamına gelmiyor. Aksine onlar daha geri ekonomik şartlardaki bir ülkedeki devrimin Avrupa’daki proleter hareket için itekleyici olacağına ve ancak Avrupa’daki proleter devrimle bu ülkelerde sosyalizmin olanaklı olduğuna dikkat çekmekten vazgeçmediler. Bugün yorumlandığında bu yaklaşımın “Avrupa merkezli bakış açısı” olduğu ileri sürülebilir -ki bu bir sav olarak birçok kimse tarafından ileri sürülmüştür. Oysa gerçek durum bu değildir. Marks ve Engels’te tek bir bakış hâkimdir: bilimsel, proleter bakış açısı. Onlar devrime proletaryanın önderliğini proletaryanın en güçlü, en örgütlü yerler olduğu gelişmiş kapitalist ülkelerde mümkün gördüler. Eğer komünist hareket hazırlıklı olabilseydi Avrupa’daki devrimci sürece proletarya önderlik edebilirdi. Nitekim önderliğine rağmen Paris Komünü bu yolda atılmış muazzam bir adımdı. İşçi hareketinin, iktidar için mücadelesindeki ilk mevzii olan Komün ondan sonraki mücadelelere ışık oldu. Bu ışık başından itibaren proleter dünya devriminin yolunu aydınlatmaktaydı.

Bu yol yüründükçe ve sınıflar mücadelesi geliştikçe büyüyen, zenginleşen bir yoldu. Lenin Komün’ün derslerini temel alarak yeni koşullarda proleter dünya devriminin rotasını yeniden çizdi. Kapitalizmin yeni bir aşamaya geçmesiyle yeni koşulların geliştiğini, Avrupa’dan beklenen devrimin yerini geri ekonomik koşullardaki ülkelerdeki devrimlerin aldığını tespit etti. Sosyalist devrimin ve sosyalizmin inşasının tek ülkede de olanaklı olduğunu, farklı devrim aşamalarından geçecek ülkelerdeki devrimlerin de proleter dünya devriminin parçası haline geldiğini, devrimlerin aşamalı ama kesintisiz sürdürülmesi gerektiğini açıkladı. Marksizm’in Avrupa merkezli gelişimi yeni koşullarda hızla Avrupa dışına, Asya’ya, Güney Amerika’ya, hatta Afrika’ya taşıdı. Leninizm’le birlikte Marksizm’in bir dünya devrimi teorisi ve pratiği olduğu gerçeği genişleyen bir pratik değer kazandı ve kesin biçimde oturdu.

PAYLAŞIM SAVAŞINDA ACİZLEŞEN “KOMÜNİSTLER”

Bu değişimi ve gelişimi kavrayamayan birçok “Marksist” dönkleşti, bunların işçi sınıfına ihanetinin açık hal aldığı koşullar pazarlar üzerindeki hâkimiyet kavgasına dayanan emperyalistler arası savaş koşullarıydı. Bu koşullarda bu eski Marksistler ülkelerindeki burjuvazinin saflarında konumlandılar, proleter dünya devriminin yerine emperyalizmin kapitalizmi dünyaya yayarak dünya işçi sınıfı için iktidarın koşullarını geliştirilmesi ilkesini koydular! Proletaryanın devrimci inisiyatifini reddeden bu dönemler üretim araçlarının gelişmesiyle devrimlerin kendiliğinden gelişeceğini savundular. Revizyonizmin bu tipik yaklaşımı bir sınıf olarak proletaryanın devrimci inisiyatifini reddetmeyi içerir. Bu reddedişin pratik karşılığı burjuvazinin inisiyatifine boyun eğmektir.

Bernstein ve Kautsky’de somutlaşan bu dönemlik, sonrasında Zinoviyev’de, Troçki’de, Stalin yoldaşın ölümünden sonra Kruçev’de, Mao yoldaş döneminde ve sonrasında da Lin Biao, Çu Enlay, Hua Kuafeng’de görüldü. Bunların her biri sınıf savaşımının keskin zamanlarında proletaryanın devrimci inisiyatifini ya küçümsediler ya da reddettiler. Onun yerine kendileri için daha güvenilir burjuvaziyle iş birliği yolunu seçtiler. Günümüzdeki ihanetler de aynı içerikte gerçekleşmektedir.

ulları ve Komünist Sorumluluk-1

GÜNÜMÜZDE KOŞULLAR VE İHANET

Vasat bir liberal ekonomist olduğu halde “tarihin sonu” ile nam salan Fukuyama’yla da anılan “yeni küresel ekonomi” bilindiği üzere ABD’nin “yeni dünya düzeni” projesine denk gelir. Emperyalizmin geçici istikrarından da nemalanan bu süreçte bir sosyal emperyalist devlet olan SSCB’nin tasfiye edilmesi egemenlere ciddi bir kazanım sağlamıştı. Proleter hareket için bu koşullar zorlu geçti. 1980’lerde girilen soğuk tünelin sonuna 2000’li yıllarda gelindi. Sosyalizmin başarısız bir deneyim olarak tarihe gömüldüğü iddiası, büyük söylencelerin (ideolojilerin) bittiği, egemenlerce belirlenen “birey” haklarına sıkıştırılmış özgürlük anlayışı, tek kutuplu, çatışmasız bir dünya ham hayali bu yıllarda artık birer safsataya dönüştü.

Ekonomik açıdan ABD’deki koşulların hiç de umulduğu gibi gelişmediğini, krizin sürekliliğini 2000’li yıllarda gördük. Gene Avrupa Birliği’nin özellikle ortak para birimine geçildiğinde, insanlık için bir model olduğu ileri sürülürken bir süre sonra bunun “eşitlerin birliği” bir birlik olmadığı, kendi içinde aşılabilir nitelikte çelişkiler taşıyan, üstünlerin egemenliğinde bir diktatörlük olduğu gözler önüne serildi. Bugün, İngiltere’den sonra da Avrupa Birliği’nden memnun olmayan devletlerin birlikten “çıkış” yolu aradıkları, kendi yollarını belirleme ihtiyacı hissettikleri görülmektedir. Yunanistan, İtalya ve Fransa’da bu ihtiyacı ortaya koyan partilerin dünden daha fazla tercih edilmeye başladıkları ve güçlendikleri somut bir gerçeklik. Avrupa Birliği’nin insanlık için bir model olmadığı, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışan kesimlere tasarruf tedbirleri adı altında “mali disiplin” ve yoksulluğu dayatan bir zorba siyasi araç olduğu inancı gelişmektedir.

2008’de bankaları kurtaran ve bir trilyon doları geçen yardımlar halkların aleyhine işleyen bir sistemi açık deşifre etmişti. Yüksek riskli yatırım fonlarının neden olduğu büyük mali kayıplar tüketime ve borca dayanan ekonomik sistemlerde derin bunalmalara yol açtı. Halklara halen bunun bedelleri ödetilmektedir. Kuşkusuz bu bedel sadece Avrupa halklarına değil emperyalist politikalar sonucunda bu bedeller ezilen ülkelerdeki halklara da fazlasıyla ödetilmektedir. Dünyanın

dört bir yanında halklar özel mülkiyete dayanan büyük hırsızlığın bedelini yoksullaşarak daha yoğun sömürüye mahkûm olarak ödüyorlar...

Bu süreçte yoğun somürü kadar halkların öfkesi de arttı. Siyasi sistemlerin meşruluğunu sorgulayan halklar tüketim güdülü bireyciliği özendirilen kapitalist ideolojiye karşı koymaya yöneldiler, aynı zamanda sistemin politik yapısından da dışlandıklarını fark ettiklerini gösteren tavırlar geliştirdiler. Özellikle doğanın yoğun biçimde tahrip edilmesine, yaşam alanlarının tüm canlılar için birer mezar çukuruna dönüştürülmesine itirazlar yükselttiler, güdüklüğünden ötürü sonuçta başarısız da olsa bunun için örgütlendiler. Uzun yıllar sonra kitleler ayaklanmalara, isyanlara giriştiler, bu yolla ilerlenebileceğine dair fikirlerle tanışıp bunlara sempati duydular. Eski fikirlerden, yaşam tarzından kopmanın işaretleri görüldü. Elbette bunlar başlangıçtaki bir harekete dairdir. Halkların genel gerçekliğinin henüz altüst olmadığı, gençliğin sürüklendiği bataklığın onları henüz içine hapsedtiği bir gerçekliktir. Tek kutuplu dünya manipülasyonunu da berhava eden bu gelişmeler bize dünya devrimi hakkındaki MLM tezlerin önemini bir kez daha göstermektedir.

İHANETİN TÜRLÜ BİÇİMLERİ

Yenilgiler, egemen burjuvazinin, üstelik de hemen her yere yerleşmiş ajanlarıyla çeşitli seviyelerde ve biçimlerde yaydıkları Marksizm’e ve Marksistlere yönelik ithamlar ve bugün de devrimci harekete, özellikle de bundan bağımsız değerlendirilmemesi gereken, kitlelere sindirilmiş karamsarlık karşısında yetersiz kalındığı bir gerçekliktir. Kuşkusuz bunu ifade ederken Marksist ilkelere bağlı kalarak kızıl bayrağı dalgalandıran ve başarılar elde eden proleter hareketlerin varlığını es geçmiyoruz. Umudun yüksekliğinde onların büyük payı vardır. Dolayısıyla sadece koşullardan kaynaklanan bir sorundan bahsetmediğimiz net olmalıdır. Sonuçta Marksist hareket bilimsel bir kılavuza, proleter ideolojiye sahiptir, o diyalektik materyalisttir. Koşulları hareket lehine değerlendirmekte yeterince kanıtlanmış bir yöntem sahiptir. İlkelerine bağlı kaldığında Marksist hareketin esasen ilerleyeceği tarihsel bir gerçekliktir. Zira en zor ve zayıf olduğu koşullarda geliştirilmiş bir önderlik, örgütlenme ve askeri çizgisi vardır. MLM genel olarak “koşulların uygun olduğu” şartlarda gelişmemiştir;

aksine MLM burjuva diktatörlüğünün en gerici koşullarında, devrimci iradenin gereğini yerine getirerek gelişmiştir...

Dünya üzerinde egemenlik burjuvazidir. Emperyalizm tüm ülkelere kök salmış bir biçimde yoğun bir sömürü ve talan ile halklara zulmetmeye devam ediyor. Bunun büyük bir güç olduğu şüphesizdir. Bununla birlikte o saldırgan bir güçtür. Onun bu saldırganlığı aynı zamanda güçsüzlüğünü, çaresizliğini, en önemlisi de yenilgiye mahkûm oluşunu içinde taşıdığını gösterir.

Burjuvazinin bu mahkûmiyeti hakkında karar verilmelidir. Kararı halk, öncelikle de halklara önderlik edecek proleterya vermelidir. Komünistlerin amacı bu kararı aldırarak ve uygulamaktır. Revizyonizmle bu karar özelinde defalarca karşı karşıya gelinmiştir. Bunun en ünlü biçimlerinden biri “barış içinde yaşama” tezi hakkındaki tartışmalardır.

Bu tartışma bizi proleter dünya devrimine yaklaşımdaki ilkel meselelere götürür. Enternasyonal örgütlenmenin gündeminde bu meselelerde ustalaşmalıyız.

BARIŞ İÇİNDE YAŞAMAK MI?

Lenin’in “barış içinde bir arada” yaşama tezini sosyalist ülkelerin kapitalist sisteme ait devletlerle ilişkisini tanımlamak üzere geliştirdiği bilinir. Bu tez revizyonizm tarafından çarpıtılmıştır. Bu çarpıtma halkı devrim için örgütlemeye çizgisine yöneliktir. O barış içinde bir arada yaşamayı toplumların temel yasası olarak tanımlamış, devrim için örgütlenmeyi inkâr eden bir hat oluşturmuştur.

Burjuvazi, her türden akımıyla halkların devrim için, iktidar için örgütlenmesini ve mücadelesini engellemek ister. Buna, tabii ki komünist hareket içindeki uzantıları da dahildir. Barış içinde bir arada yaşama tezi birçok kez komünist hareketin tartışma konusu olmuştur. Hiç şüphesiz bu, farklı biçimler olarak devam edecek bir tartışmadır.

Emperyalizm hakkındaki tartışmalarda, yarı feodal ekonomik ilişkilerin emperyalist hegemonya altında, yarı sömürge/yeni sömürge ilişkiler ağı içinde tasfiyesi, yarı sömürgelerdeki iş birliği feodal ve burjuva unsurların kuyruğuna takılma, ulusal kurtuluş için mücadele eden hareketlerle ilişkiler gibi

sorunlarda temel mesele devrim için örgütlenme çizgisini savunmaktır. Söz konusu sorunların her birinde burjuva akımlara yön veren anlayış çarpıtılmış haliyle “barış içinde bir arada yaşama” anlayışıdır.

Lenin barış içinde bir arada yaşama tezini asla ulusal veya uluslararası düzlemde komünist hareketin sınıf mücadelesinin yerine koymamıştır. Marks ve Engels gibi o da her zaman proleter devrimin olanaklarına kafa yormuş ve tespit ettiği her olanağı bu mücadelenin geliştirilmesi yönünde kullanmıştır. Onun barış içinde bir arada yaşama tezinin de aynı öze sahip olduğu kuşkusuzdur. Sosyalist bir ülkenin kendi dışındaki kapitalist ülkelerle ilişkiler kurma zorunluluğundan kaynaklanan bu tez geniş halk yığınlarının, ezilen ulusların kendilerini köleleştiren emperyalizme ve onun iş birlikçilerine karşı mücadelelerini ilgisizliği içermediği gibi, tam aksine bu mücadelelerin desteklenmesini kapsar. İki veya daha çok ülke arasındaki ilişkiler bu tür mücadelelere rağmen var olurlar. Tıpkı bugün aynı emperyalist sistem içinde yer almakla birlikte birbirine düşman (ya da rakip!) ülkelerin devam eden ilişkileri gibi. Barış koşullarındaki ilişkilerin tamamen bozulması ve bir savaş ilişkisine dönüşmesi elbette her zaman mümkündür. Leninist tez tam da bunu engellemek için geliştirilmiş bir tezdur. Stalin yoldaşın bu tezi politik düzlemde 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı öncesinde, sırasında ve sonrasında ihmal etmeden, itina ile uyguladığını hatırlamak gerekir. Özellikle Troçkistler tarafından tarih çarpıtcılığı yapılarak onun bu başarısı gölgelenmek istense de gerçek olan şey Stalin önderliğindeki SSCB’nin halkların ve ezilen ulusların mücadelelerini, hiç kuşkusuz onların yerine kendisini koymak anlayışından uzak olarak desteklemiştir. Buradaki temel nokta her halkın ve ulusun mücadelesinin onun kendi mücadelesi olmak zorunda olmasıdır. Bunu ihmal eden bir yaklaşım komünist anlayışa uygun olmadığı gibi gerçek enternasyonalizm de değildir. Lenin yoldaşın dikkat çektiği gibi ilkin kendi ülkedeki komünist çizgiyi geliştirmek ve ikinci olarak başka ülkelerdeki aynı çizgiyi desteklemektir gerçek enternasyonalizm.

Bu anlayış proleter dünya devriminin savunulmasında, uygulanmasında temeldir. Bu anlayışı savunmaya devam edeceğiz.

BU ABLUKA DAĞITILACAK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Sınıf mücadelesinin zorlu dönemlerinden geçiyoruz. Kitleler açlık, sefalet koşullarında ama bununla beraber egemen sınıfların kapsamlı kuşatmasında, korku ikliminde yaşamlarını idame ettirmeye çalışırken bir yandan da sistemin derinleşerek büyüyen ekonomik krizinin faturasını ödemektedir. Buna bağlı olarak asgari ücret de açlık sınırının altında tutularak en basit tanımla sefalet ücreti olmaya devam etmiştir. Öte yandan kitleler, faşist baskıların en koyu haliyle karşılaşmakta, devrimci dinamikleri köreltmeye, sindirilmeye çalışılmaktadır. Buna rağmen zemini çok güçlü olan toplumsal muhalefetin bir geri çekilme hali içinde olmasına yol açan kitlelerdeki umutsuzluk ve karamsarlık hali egemenlerin mühendislik projesinin kısa vadeli bir başarısı olmaktan ibarettir.

İçinden geçtiğimiz karanlık günlerde patron-ağa devletinin en çok ihtiyaç duyduğu yönelimlerin başında, kendi egemenlik alanını sürdürmeye dayalı olarak yeni rant ve talan politikalarının devamı, derin ekonomik krizin bir yönetememe krizine dönüşmesini engellemek, bunun için başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk katmanlarının öfkelerini dizginleme, sisteme yönelen tehlikeleri ortadan kaldırma, zayıflatma ya da kendi safında eritme uğraşı vardır. Bunu bir yandan kendine yedekleme hamlesi ile gerçekleştirirken diğer yandan ise yedekleyemediği ileri kitleleri sesi çıkarmayacak, öfkelerini harekete geçiremeyecek bir durumda denetimi altına almaya çalışarak yapmaktadır.

Uzunca bir süreci kapsayan ve gün geçtikçe kitlelerin düşünsel-maddi dünyalarını hedefleyen egemen sınıfların bu sindirme politikalarının gelinen aşamada bir karşılığının olması egemenlerin en güçlü dayanağı olmuştur. Bugün açısından ele alınması gereken en önemli noktaların başında bunun "AKP kliğinin siyaseti"nden daha fazla anlam barındırdığı, bir bütün egemen sınıfların kitleleri kendine yedekleme, yedekleyemediğini sindirme siyaseti olduğudur. Nihayetinde

kitlelerin bugünkü karamsarlık halinin salt "AKP faşizmi" ile açıklanamayacak derinlikte tarihsel bir dayanağı, bir geçmişi vardır. Son seçim sürecinin döne döne anlat-

tığı yalınkat gerçeklik bile gerek iktidar kliği gerekse muhalefet kliğinin derdinin kitlelerin çıkarları değil, patron-ağaların ve onların emrine amade devletin çıkarları olduğu apaçıktır. İktidar kliği aracılığıyla, hakkını arayan, demokratik taleplerle sokağa çıkan kitlelere yönelik saldırıların muhalefet kliği aracılığıyla "sokaklara çıkmayın" telkinleriyle sinsice desteklediği politikaların ana ekseninin siyasi ve ekonomik krizle debelenen sistemin temel kodlarının korunması olduğu apaçıktır, şüphesizdir. Bu klikler arasındaki dalaşa ehven-i şer diyerek katılmanın halkın çıkarları bakımından bir karşılığı olduğunu düşünmek olsa olsa akla zarar bir naifliktir.

Sınıf mücadelesi, bir avuç egemen sınıfın çıkarı ile başta işçi sınıfı olmak üzere geniş yığınların çıkarlarının uzlaşmaz karşıtlığıdır. Bu karşıtlık çeşitli dönem ve koşullarda kendiliğinden büyük hareketler ortaya çıkarmakta, kimi dönem büyük toplumsal muhalefetler yaratmaktadır. Ancak kendiliğindenlik bu hareketleri sönmeye mahkûm ettiği kadar egemen sınıfların sindirme politikalarıyla da gerileme tehlikesiyle karşı karşıya bırakmaktadır. Yakın tarihimizin en büyük kalkışmalarından olan Gezi İsyanı'na rağmen özellikle 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrası yaşanan saldırılarla beraber devrimci hareketteki gerilemenin de etkisiyle yayılan kitlelerdeki yenilgi psikolojisi bugün derinleşerek büyük bir karamsarlığa dönüşmüştür. Bunun, sözünü ettiğimiz iki olgunun toplam sonucu olduğu açıktır. Kuşkusuz on yılları kapsayan yıldırma ve sindirme politikalarının devrimci hareketten başlayarak tasfiyecilik saldırısı ile örüldüğü, bu arenada ciddi bir erozyonun olduğu göz ardı edilmemelidir. Nihayetinde devrimin öznesi olan kitleler ve onun kendiliğinden gelişen toplumsal muhalefeti ile devrimci hareketin gelişme ya da gerileme denklemindeki direkt etkisi birbirine sıkıca bağlıdır. Kitlelerde yaşanan karamsarlık ve yenilgi halini sınıf mücadelesinin tarihsel gerçekliğinden kopararak anın politikalarıyla açıklamaya çalışmak meseleye tek yanlı yaklaşmak,

egemen sınıfların bu arenadaki saldırılarının ana halkasını kaçırmaya neden olacaktır. Bunun doğru tanımlanamadığı noktada devrimin öznesi ve yaratıcısı olan kitlelere karşı derin bir güvensizlik hali ortaya çıkar. Komünistler çelişkilerin tanımını doğru yaptıkları kadar müdahale edilmesi gerekene doğru yol ve yöntemlerle müdahale ettikleri oranda değişimin-dönüşümün yolunu döşeyebilirler.

Bugün kitlelerde sisteme karşı olan tüm güvensizliklerine ve öfkelerine rağmen yaşanan karamsarlık ve umutsuzluğa karşı bir çıkış yolu aranacaksa öncelik kitlelerin gücünü açığa çıkarmaya verilmelidir. Nihayetinde sistemin saldırılarının yarattığı karamsarlık ve umutsuzluk halinin ana halkası bu gücün açığa çıkmasına karşı egemenlerin, önsüzü davranarak önlemler almaktan bir an olsun geri durmamasıdır.

Sınıf mücadelesinde komünistler açısından kitlelere rağmen kitlelerin öncüsü olunmaz. Onun öncülük görevi kitlelerin içinde olmaktan, çözüm üretmekten, üretilen çözümü kitlelerin sahiplenmesini sağlamaktan ve onu örgütlü bir şekilde harekete geçirmekten geçmektedir. Komünistler gerçeklerin devrimci olduğu bilinciyle hareket ettiği oranda çözümü bulur, kitleleri çelişkinin bir yanı olduğu kadar aynı zamanda çözüm gücünün de kendisi olduğuna ikna eder. Emeğin devrimci gücü kitlelerin en büyük silahıdır. Kitleler bu gücün bilincine kendiliğinden varamazlar. Özellikle karamsarlığın, umutsuzluğun kitleleri sarıp sarmaladığı, sindirilmişliğin ayyuka çıkmış olduğu süreçlerde bunun bilincinde olmak zordur. Böylesi süreçler kitlelerin harekete geçmekten imtina ettikleri, korku duvarlarıyla örülü süreçlerdir. Buna rağmen çelişkilerin keskinliği kendine bir hareket alanı bulur ve akması gereken yöne ilkin cılız da olsa akar. Korku iklimi içinde lokal işçi eylemlerinden "geçinemiyoruz", "barınamıyoruz" eylemlerine, ulusal baskıya karşı gelişen eylemlerden, çevre talanına ve her türlü saldırıya karşı doğa için kendini barikat yapan kitle eylemlerine kadar sürecin anlattığı en yalın haliyle budur.

Bu hareketlerin örgütlü ve aynı hedefe yönelmesi gerekmektedir. Yığınla çelişkinin içerisinde kitlelerin gücünü açığa çıkaracak şey hareketin kendisidir. Bunun kalıcı kazanımlar sağlarken umutsuzluğa, karamsarlığa sıkılan bir kurşun olması

komünistlerin bu hareket içinde aktif olmasıyla alakalıdır. Özellikle tasfiyeci saldırıların da etkisiyle reformistlerin de sistemin ekmeğine yağ sürdüğü, kitlelere sokaklardan, alanlardan uzak durmaları telkin edildiği süreçlerde komünistlerin daha uyanık, daha aktif, öncülük görevinin bilinciyle konumlanması gerekir. Böylesi süreçler egemenlerin kitleler üzerinde daha fazla otorite kurmaya çalıştıkları süreçler olduğu kadar, çelişkilerin keskinliğinin ortaya çıkaracağı devrimci potansiyeli engellemeye dönük gücünü sınavdığı süreçlerdir. Zorun karşısında zorun örgütlenmesi, güç sınavı karşısında halkın öz gücünün açığa çıkmasının bu karanlık havayı dağıtabileceği bir gerçektir. Pratiğimiz ve bilinç taşıma eylemimiz egemenlerin bu otoritesini sarsmayı, otoritesini zayıflatmayı hedeflemelidir. Devletin zorba ve otoriter yapısı ülkemizde silahlı mücadelenin ana nedenidir. Silahların/savaşın yıkma ve yeni iktidarı inşa gücü öncelikle egemenlerin otoritesini hedefler. Silahlı mücadele düşmana darbe vuran, onun zorbalığına karşı devrimci zorun yegâne yolu olduğu kadar, iyi bir bilinç taşıma, iyi bir örgütlenme eylemidir. Çelişkilerine sistem içinde çözüm aramaya zorlanan kitlelerde sistem içi çözümsüzlüğün yaratmış olduğu karamsarlık, baskı ve zorbalığın yaratmış olduğu korku iklimini dağıtmanın en önemli sacayağıdır silahlı mücadele. Bu halk adına bir mücadele değildir, silahların halkın elinde bir güce dönüştürülmesidir.

Karamsarlığın en koyu olduğu dönemlerde dahi komünist devrimciler iyimser bir bilinçle, devrimci bir coşku ile militan bir çizgide kitlelerle birlikte kara bulutları dağıtmaya yönelirler. Bu saf duyguların yön verdiği bir iyimserlik değil, bilimsel gerçeklere dayanan bir iyimserliktir. Komünistler, egemen sınıfların bugünkü ideolojik, politik, askeri otoritesinin bir avuç örgütlü azınlığın görece üstünlüğü olduğunu ancak zayıf, güçsüz görünen örgütsüz yığınların yaratan, üreten ve geleceğin sahibi olduğunu bilirler. Sürece müdahale iradesinin bu gerçeklikle birebir bağlantısı vardır. Mesele tam da burada kilitlenmektedir. Bu bilinci kitlelere mal edecek konumlanma sorunlarının aşılmasıyla süreç hal yoluna girecektir. Bunu yaparken, atılacak her adımda kitleler içinde stratejik çizgiye uygun politik-pratik yönelimin uygulanması gerekir.

DOĞAYA AĞIT YAKAN "MARJİNALLER"

Akbelen direnişinin 4. yılında fiili meşru mücadele ivmelenerek sürüyor. Bu direnişte sadece çevre mücadelesiyle sınırlandırılmayacak bir gerçeklik var. Yıllardır devam eden doğa talanına karşı "Artık kabul etmiyoruz" diyen köylüler direniş yoluna başvurdu. Köylüler çevreye olan duyarlılıkları nedeniyle değil sadece üretim yaptıkları toprakları nedeniyle devletle, talancıları korumak üzere görevlendirilmiş jandarmayla karşı karşıya geldiler.

Milas'ta bulunan madenler ve bunların çıkarılarak işlenmesi süreci çevreyi olumsuz etkiliyor ve zeytin ağaçlarına zarar veriyor. İzikköy Çevre Komitesi'nden Tuncer Saraçoğlu yıllardır devam eden talanın sonuçlarını şu sözlerle anlatıyor: "Zeytinliklerimizi kaybettik. Ceviz bahçelerimiz gitti. İncir bahçelerimiz gitti. Çam balı üretimi tamamen bitti. Nohut tarlalarımız yok. Mercimek tarlalarımız yok. Susam bahçelerimiz gitti. Ayrıca tertemiz orman havamız yerine şu anda baca gazıyla yaşıyoruz."

Yalnızca Akbelen değil; bölgede bulunan Işıkdere Mahallesi'ndeki arkeolojik buluntuların yer aldığı tepe de arkeolojik sit alanı ilan edilmesi talebiyle açılan dava devam ederken YK Enerji'nin iş makineleri tarafından yok edildi.

Gıda ve Tarım Örgütü'nün raporlarına baktığımızda da Türkiye'de dünyadaki zeytin ağacı sayısındaki oranına rağmen zeytin üretiminin azaldığını görüyoruz. Özelde (İzikköy) karşımıza çıkan bu tablo aslında genele dair doneler veriyor ve tarımsal üretim politikalarının yansımalarını gösteriyor.

ÇEVRECİ GÖRÜNÜMLÜ MARJİNALLER

Cumhurbaşkanı Erdoğan Akbelen'de ağaç kesiminin durması için mücadele eden köylülere ve aktivistlere "marjinaler" diyerek direnişi amacı dışında bir yere oturtmaya çalışıyor. Öyle ki bu direnişi Gezi İsyanı'ndan 15 Temmuz darbe girişimine kadar birçok olayla eş tutarak "mesele ağaç değil" diyor. Erdoğan'ın bu söylemlerine karşın İzikköy sözcüsü mecliste şu sözleri

sarf etti: "Bu marjinal gruplar orayı savunmaya devam edecek. Marjinaler burada, hepiniz görüyorsunuz. Baş yazmalı, elleri kınalı, nasırlı, ayakları naylon çorap, naylon pabuçtan başka bir şey görmemiş..."

KADINLAR MÜCADELEYİ GÖĞÜSLÜYOR

Türkiye'de kadınların özellikle köylü kadınların üretim ve yaşam alanlarını korumak amacıyla eylemlere katıldığını ve birçoğunda da ön saflarda yer aldığını görüyoruz. İkizdere'de, Çambükü'nde, Cerattepe'de, Arhavi'de ve nihayetinde Akbelen'de. Buradaki en büyük manipülasyonu "dışardan gelenlerin ortalığı karıştırdığı", "eylemleri muhalefetin yaptırdığı" vs. yönündeki söylemler oluşturuyor. Birlikteliği bozmak ve tepkilerin toplumsallaşmasının önüne geçmek için karşıtlıklar yaratılıyor. Peki biz medyada ne görüyoruz? En geniş tabirle doğayı korumak için mücadele eden insanlar. Burada üstünde durmamız gereken nokta ise köylülerin yalnızca doğayı korudukları yönünde oluşturulan bilinçli ya da bilinçsiz algı. Doğanın belirleyici olduğu küçük ve orta çaplı tarımsal üretimin sürekliliğini sağlama ya çalışıyorlar. Yukarıda da belirttiğimiz gibi zeytin bazında üretimde beklenenin altında bir üretim söz konusu. Atalarından kendilerine kadar geçim kaynağı haline gelen bölgedeki mahsuller tehlike altında; çünkü üretim için gerekli olan koşullar değişiyor. Bu nedenle İzikköylü kadınlar kavanozlarının içinde balıyla, ceviziyle, zeytiniyle meclise gitti. Erdoğan demişti, biz başka bir anlamda diyelim: Evet mesele ağaç değil, daha doğru ifadeyle mesele yalnızca ağaç değil. Kadınların ağaçlara sarılırken üretime sarıldığı, jandarmanın karşısına dikilirken yılların emeğini koruduklarını biliyoruz. Bu nedenle kesilen ağaçların ardından yaktıkları her ağıtın anlamı var. Bu, kadınların "kadın duygusaldır, doğadır; doğa anadır" hisleriyle değil, üretimden aldıkları güçle ve inançla yoğurdıkları bir direniştir.

İSTİHDAM GÜZELLEME

Yaşam ve tarım alanları üzerine kurulan nükleer ve termik santrallerle ilgili propagandası en çok yapılan konu bu işletmelerin sağladığı istihdamdır. Bölge halkının bu santrallerde istihdam edildiği

propaganda edilerek tepkiler bertaraf edilmeye çalışılıyor ya da bölge halkının tepkisine karşı gene halk içerisinde karşıtlık yaratılmak isteniyor. Bu politikayı feodal-burjuva karakterdeki tüm egemenler sıklıkla uygularlar. Sadece ekonomide değil, halkı halka kışkırtmayı, yani bölücülüğü özellikle politika ve kültür alanlarında uygularlar.

Şunu belirtmek gerekir ki istihdam sağlanan alan esasta inşaattır. Binlerce inşaat işçisi, santral inşaatı bittikten sonra işsiz kalacak.

YK Enerji'nin açıklamalarına göre santallerde yüzde 75'i bölge halkından olan 3 bin 100 kişi istihdam edilmiş. 2021 yılının 8 Mart'ında ise 106 kadın çalışan olduğunu açıklayan YK Enerji Personel ve İdari İşler Direktörü Cafer Varol "Kadınlarımız iş hayatında hep olduğundan fazlasını geri veriyor" diyerek ucuz iş gücünün patronlar gözünden tanımını yapmıştı.

Bölgedeki zeytin işleme tesislerine baktığımızda ise cinsiyetlere göre dağılımda kadın ve erkek çalışan oranları yarı yarıya denk gelmektedir. Kozmetik ve konaklamada ise kadın çalışan sayısı erkek çalışandan fazladır. (Yerel Ekonomi İçin Dönüşüm Fırsatı: Milas'ta Zeytincilik)

Ayrıca Akbelen direnişinde kadınların oynadığı rol yukarıda değindiğimiz bölücülüğü de ciddi derecede sınırlamıştır. Sonuçta saldırıya uğrayan, talepleri yok sayılan kadınlar ezilenin de ezileni, zeytin üretiminin önemli bir taşıyanı konumundalar. Söz konusu istihdamın geçiciliğinden başka bu özelliğin de altını çizmek gerekir. İstihdam propaganda-sının içerdiği bölücülük politikasının büyük ölçüde karşılıksız kalmasında bu özelliğin önemli bir yeri olduğu kesin.

HEPİNİZ BİLİYORSUNUZ

"Gözüme neden bakmıyorsunuz? Gözüme bakmıyorsunuz çünkü hepiniz gerçeği biliyorsunuz." diyor Esra Işık jandarma barikatı önünde.

Bilinir ki yaptığı şeyin bilincinde olmak doğru olanı yapmanın temelidir. Esra Işık jandarmanın "doğruyu yapacak" bireyler olduğunu varsayıyor. Bir gerçeğe dikkat çekmek bu bakımdan önemlidir.

Bu durumda sorun tam olarak şudur: Kimden yanasınız? Farkında olarak "yanlış" yapıyorsanız insanlığın geleceği, doğanın sürdürülebilirliği karşısındaki sorumluluğunuzu yok sayıyorsanız halkın yanında değilsinizdir.

Mevcut tüm devletler hemen her alandaki politikalarıyla halk saflarındaki bireyleri parçası oldukları sınıfın çıkarlarından uzaklaştırır. Onlara kendi başlarına bireyler oldukları bilincini verir. Yaşamak için çalışmak zorunda olanlar içine sokuldukları çalışma yaşamında bu bilincin pratiğine itilmiş olurlar. Sanayi proletaryasının farklı pratiğini ayırmakla birlikte, özellikle memurluk, hele ki askerlik, polislik gibi mesleklerde bu özellik önemlidir. Halkın kendi çıkarları uğruna geliştirdiği her mücadele bireyleri kendi gerçeklikleriyle karşı karşıya getirir. "Kimden yanayız" sorusu, elbette eğer sorulursa onları, halktan uzak oldukları bilincine taşır.

Bireylerin bu soruyu sorarak sınıf bilincine doğru gelişmesi rastlantısal ve istisnadır. Bununla birlikte toplumsal hareketler bu süreci genelleştirir. Akbelen'de gördüğümüz söz konusu konuşma bu eylemlerin bu içeriği hakkında öğreticidir.

Açıktır ki bile bile yapmaktalar; her şeyin farkındalar. Halka saldırırken, kadınların öne çıktıkları bir emek ve doğa savunusuna karşı şiddet uygularken baştan aşağıya her şeyin farkındalar. Egemenler devleti ve onun tüm unsurlarını tam da bunun için "mükemmelleştirme" gayretindedir.

Sorun şu ki biz bu gayrete aynı çaba ile karşı koymakta zavafız. Komünist hareketin zayıftan güçlüye doğru ilerleneceği tezi bu sorunun çözümünü içerir. Jandarmaya söylenenleri biz direnenlere, direnmek zorunda kalanlara, özde Akbelen direnişinin öne çıkan kadınlarına başka türden yönelmeliyiz: Farkına varmak zorunda olduğunuz şey "mükemmel" örgütlenmiş faşizme karşı mükemmel biçimde örgütlenmek zorunda olduğunuzdur. Jandarmayı da alt edecek güçte olduğunuzu biliyorsunuz.

Direnen kadınları örgütlü faşizme karşı örgütlenmek görevini hatırlatan Akbelen direnişini selamlayalım...

DÜZEN İÇİ SİYASETİN İPLİĞİ PAZARA ÇIKTI, MUHALEFETTE SULAR DURULMUYOR

G eride bıraktığımız seçim sürecinde; ağır baskı, sömürü ve ağırlaşan yaşam koşullarına karşı bir alternatif, bir çıkış yolu arayan ezilen halkın karşısına sistem içi gerici muhalefetin çözüm aldatmacası ile çıktığına tanık olduk. Öyle ki bu aldatmacanın rüzgârının geniş kesimleri etkilediği, halk kitlelerinin gerici egemen sınıfların temsilcilerine kurtarıcı misyonu yükledikleri ve umut bağladıkları bir süreç geçirildi. Yalnızca bağımsız halk kitleleri değil, birçok devrimci siyaset de bu aldatmacanın bir parçası oldu, siyasal pusulaların şaşığı görüldü. Ancak bu tablo, bir günde oluşmadı. Bununla birlikte egemen sınıfların, ilerici kitleyi dahi gerici politikalarına eklememesi, tek başına kendi ikna kabiliyetlerinin ürünü de değildi.

Bir yarı sömürge-yarı feodal olarak TC'nin kurulduğu andan itibaren yönetim biçimi olan faşizm, yönetimdeki bir kliğin veya ötekinin istek ve tercihlerinden bağımsız olarak devletin yapısı gereği uygulanmaktadır, bir nevi

sosyo-ekonomik yapısının gereklilik ve ihtiyaçlarından doğmaktadır. Ancak dönemsel olarak faşizmin üzerine demokrasi perdesi gerilebilmektedir, zaman zaman ise yine gerici devletin ihtiyaçları ve sınıf mücadelesinin gidişatına göre faşizmin tonu koyulabilmektedir. 20 yılı geçkin AKP iktidarı boyunca dahi birden fazla kez, bu şekilde dümen kırılmıştır. Bir dönem AB uyum politikaları, cunta anayasasının değiştirilmesi, çözüm süreçleri ve açılımlar ile sahneye çıkan AKP, bu dönemlerinde yine "ileri" denebilecek kitleler üzerinde kısmi bir etki yaratmış, egemenlerin bu partisinin demokrasinin mimarı olacağı ilan edilmişti. Üzerinden çok geçmeden kendisine tehdit olarak gördüğü başta komünistlere, devrimcilere ve ulusal harekete pervasızca saldırmaya başlamış ve saldırılar, kendisine yükselebilecek en muhalif cılız sese kadar yayılmıştır. Böylece "demokratik" açılımların tümünü rafa kaldırarak faşizmi en koyu hali ile uygulamaya girişmiştir.

Bu dönüşün esaslı sebebi TC'nin iç ve

dış politikada sıkışmışlığıdır. Emperyalizme bağımlı uşak karakterde bir ülke olarak, komprador kapitalizmin diğer uşak ülkelerin gerici sınıfları ile rekabet gücünü artırabilme için sömürüyü palazlandırmakta ve ülkeyi daha fazla talana açmakta, diğer yandan da ülke içinde sınıf mücadelesinde ezilenlerin lehine gelişebilecek tüm olanakların ortadan kaldırılmasını hedeflemektedir. Bu ise yine devletin gerici sınıfsal yapısından kaynaklanan ihtiyaçlardır ve sistem içi kliklerin niyet ve söylemlerinden bağımsız olarak gelişmektedir. Sistem içi klikler ise bu ihtiyaçlara en uygun şekilde hizmet etmeyi hedefler. Her biri, komprador burjuva-feodal gerici sınıfların temsilcisidir, yaslandıkları patron ağa sınıflarını palazlandırmak ve onlara iyi biçimde hizmet etme perspektifi taşırlar. Kendi iç çelişkilerinde ve iktidar yarışlarında ise ezilen kitleleri bir biçimde kendi politikalarına yedekleyip, bir koz ve güç olarak kullanma hedefi güderler.

Kitleler, dönemsel olarak gerici sınıfların temsilcilerinin bu politikalarına

zaman zaman güçlü bir şekilde yedeklenebilmektedir. Bunun sebebi ise esasta sistem dışı muhalefetin objektif ve subjektif durumu ile ilintilidir. Baskıların arttığı, sömürünün katmerlendiği ve yaşam koşullarının ağırlaştığı, kitlelerin bir çıkış yolu aradığı dönemlerde devrimci mücadelenin yeterli düzeyde olmayışı ile kitlelerin sistem içi klik dalışından medet umar hale gelmesi de sürpriz değildir.

TESCİLLİ FAŞİSTLER, DEMOKRASİ NARALARI ATIYOR!

Son dönemde özellikle yaşam koşullarının oldukça zorlaşması ve artan baskılar, CHP gibi düzen içi muhalif partilerin iştahını kabartmıştır. Bu partiler, ağır koşulları ve arkası gelmez saldırıları AKP hükümetinde tekilleştirerek bir devlet sorunu değil bir AKP sorunu olarak yansıtmaya girişmiş ve kendisini bu politiklardan azade göstermeye çalışmıştır. CHP, yine bir kısmı geçmişte AKP ve MHP içerisinde yer alan Deva, Gelecek ve İyi Parti

gibi partileri de yanına alarak ittifak oluşturmuş, Saadet Partisi gibi tescilli gerici kamplar dahi “demokrasi havarisi” ilan edilmişlerdir. Değişim vaatleri ile birlikte, önceki seçimlerde olduğu gibi kritik seçim propagandasına güçlü bir şekilde sarılarak Erdoğan’ın bu kez kesin gideceği, seçimin çantada keklik olduğu yaygarası ile sandıklara katılım oranı tırmandırılmıştır. Bir yandan bu söylemler verilirken diğer yandan ise AKP-MHP iktidarının, halka yönelik saldırılarına ise açıktan veya üstü örtülü şekilde destek verilmiştir. TC’nin son dönemde Suriye ve Irak Kürdistanı’na yönelik saldırıları ve bazı bölgeleri işgal etmesi, Libya’da ABD emperyalizminin ileri karakolu olarak görev alması, ülke içinde, “hendek” süreci olarak adlandırılan öz direnişlere yönelik gerçekleştirilen katliamlarda ve özellikle Kürt ulusuna yönelik saldırıları dahil tüm politikalarının ortağı olan veya bir biçimde destekçisi olan CHP ve adayı, buna rağmen Türkiye Kürdistanı’nda dahi tarihinin en yüksek oy oranlarını yakalamıştır. Kitlelerin ağır yaşam koşullarından duydukları rahatsızlığı ve sistem ile derinleşen çelişkilerinin çözümü sistem içi tercihlere hapsedilmiş, yani halkın çıkarları lehine bir çözümü ötelemiştir. Bu ise bilinçli olarak özellikle 6’lı Masa’nın fiili önderliğini yürüten CHP ve adayı tarafından kitlelerin devrim bilincini bulanıklaştırmak, sistem dışı gerçek çözüm olanaklarından uzaklaştırmak hedefi ile hayata geçirilmiştir.

HALK DÜŞMANLIĞI, DÜZEN İÇİ PARTİLERİN ORTAK NİTELİĞİDİR

Burada CHP tarafından kullanılan en önemli argüman faşizmin AKP-MHP hükümetine has bir yönetim biçimi veya iktidarın bilinçli tercihi olarak yansıtılması olmuştur. Böylece ağır faşizm koşulları altında ezilen, yaşam koşulları gün geçtikçe ağırlaşan kitleler, AKP-MHP dışındaki tüm seçenekleri faşizmden azade görmüşlerdir. Ağır sömürünün sorumlusu olan AKP-MHP kadar kendilerinin de temsilcisi oldukları sınıfları, bu sınıfların çıkarlarını ise mevzu etmemekte, ağır gidişatı yalnızca AKP’nin “beceriksiz” politikalarına bağlamaktadır. Ağır talanın sorumluları artık gizlenemeyecek derecede halk nezdinde teşhir olduğunda dahi, sorumluluk yalnızca bir zümreye atılmakta, bu vesile ile de sınıf çelişkisinin derinleşmesinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Tüm talan ve rant “5’li çete” denilen bir grup zümreye ihale edilmekte, böylece sınıflar ve sistem sorunu gölgelenmiş olmaktadır. Elbette bu bürokrat-komprador burjuva zümrenin de talan, rant ve sömürde payı vardır, ancak bu kesim de neticede bir sınıfın ve sistemin parçasıdır. CHP ve diğer sistem içi gerici klikler, bu gerçeği saptırmaktadır. Kendilerinin de hedef gösterdikleri bu zümre ile ilişkileri seçim sürecinde de ortaya çıkarken geçmişte de tek başına veya iktidar ortağı olarak işçi ve emekçilere ne gibi saldırılar organize ettikleri de iyi bilinmektedir. Nihayetinde tüm düzen içi partiler, komprador burjuva-feodal sınıfların temsilcisi olarak işçi ve emekçilerin düşmanıdır.

Bunun en net göstergelerinden biri de kitlenin kendiliğinden hareketlerine veya sokağı esas alan eylemlerine alınan tavırdır. Özellikle işçi direnişlerine kulaklar tümü ile kapanırken gündeme yansıyan çevre eylemleri gibi hareketlere de genellikle sistemi hedef alan keskinliği törpülemek ve baskılamak amacı ile ilgi gösterilmektedir. Son olarak Akbelen direnişine giden bazı CHP milletvekilleri, kitle ile tartışmaya girişmiş ve kimi katılımcıları hedef göstermişlerdir. Göstermelik olarak katıldıkları eylemlerde dahi, sorunu kendilerinin devralacağını belirterek sonlandırmak istemişler, bunu başaramadıkları oranda ise bir biçimde kitleleri kendi politikaları ekseninde şekillendirmeye çalışarak hedefinden saptırmaya niyetlenmişlerdir. Yani bir sistem partisi olarak CHP, her durumda kitlenin sisteme yönelmesini engellemeye ve bir biçimde kitleyi kendi sistem içi dalaşına yedeklemeye çalışmaktadır. Halkın gerçek çıkarlarına yönelik her eylemi, bir biçimde yolundan saptırılmak istenmektedir. Nihayetinde geçtiğimiz seçim sürecinde de bunu kısmen gerçekleştirmişler, kendilerini umut olarak geniş kitlelere pazarlayabilmişlerdir.

UMUTSUZLUK YAYAN FAŞİST KLİKLER, KİTLELER NEZDİNDE TEŞHİR OLUYOR!

Ancak seçim sonrası kısa süre içinde iplik pazara çıkmış, tüm ucuz propagandaların sonucu hüsrana olmuştur. “Kritik seçim”, “son dönüm noktası” gibi propagandalar ile halkı zehirlemeye çalışanlar, seçimi kaybetmelerinin ardından yeniden faşizmin ihtiyaçlarına göre dizayn edilen politikalara hızlı

biçimde yedeklenmiş, geride halkta kalan ise umutsuzluk ve “kaderine razı gelme” hali olmuştur. Elbette, halk için kaybedilen her gün, daha fazla saldırı, daha fazla sömürü demektir. Bunu sonlandıracak olan ise AKP veya Erdoğan’ın seçim kaybetmesi değildir. Çünkü içinden geçilen ağır süreç, devletin yapısının bir sonucudur ve bu da bir devrim sorunudur. Halk kendi çıkarlarının bilincine vardıkça ve bu çıkarlar etrafında bir mücadele örgütledikçe kurtuluşa yaklaşıacaktır. Buradan bakıldığında seçimin sonucunda CHP’nin veya diğer muhalif sistem içi kliklerin toptan kaybettikleri bir şey yoktur, aksine tüm gerici partilerin kazanımı mevcuttur. Halkın kurtuluşa dair umutsuzluğa kapılması ve coşkusunu yitirmesi, tüm düzen içi partiler için hayati önemdedir.

CHP’de ise seçim başarısızlığının ardından bir iç rekabet ve mücadele atmosferi hâkim hale gelmiştir. Açık olarak bu rekabeti kamuoyuna taşıyan Tanju Özcan gibi etkisiz figürler kısa süre içinde Kılıçdaroğlu egemen kliği tarafından tasfiye edilirken İmamoğlu gibi kamuoyunda ve CHP dışında İyi Parti gibi diğer partilerin tabanında da karşılığı olan figürler ise bu mücadeleyi sürece yaymaktadırlar. Yaklaşan yerel seçim sürecine bu atmosferde giriliyor oluşu, bu mücadelenin dozunu artırması ile birlikte geçmiş seçim sürecindeki gibi kuvvetli bir dalganın yakalanamayacak olması muhtemeldir. Sadece iç karışıklıklar sebepli olmasa bile, son seçim süreci itibarı ile gerçek niteliklerinin teşhir olması da ciddi bir etki yaratmalarının önüne geçecektir.

Bu süreçte düzen içi partilerin bu şekilde teşhir olması, devrimci mücadelenin önünü açacak ve okları sisteme yöneltecek olanaklar barındırmaktadır. İşçiler, emekçiler, ezilen halk söz konusu olduğunda sistem içi tüm klikler halka karşı saldırılarda birleşmektedir. Halkın yanlış politikaların izinden gitmesi ise hem onların ömürlerini uzatacak hem kendisine daha fazla sömürü ve saldırı olarak yansıtacak, hem de sistem içi mücadelelerinde kullanılacak kullanışlı bir kozdan başka bir şey olmayacaktır. Halkın kendi çıkarlarının takipçisi olması yani devrimci mücadeleye yönelmesi ise gerçek kurtuluşa yaklaşılmasına olanak verecektir.

AKP’li Fatma Şahin grevdeki işçilere karşı patrona övgü yağdırdı

Antep’te zam oranını kabul etmeyen Şireci Coton işçileri greve çıktı. Fabrikaya giden Antep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, işçilere yaptığı konuşmada Ahmet Şireci’yi savundu. Şahin, Şireci’den sık sık “abim” diye bahsetti.

Şahin, işçilere Şireci Coton patronu Ahmet Şireci’yi savundu. Şireci’nin Antep’te yaptıklarını anlatan Şahin, işçilerden “sabır” istedi. Şahin’in Şireci’yi savunduğu konuşması şöyle:

“Şireci dediğiniz adam kim? Benim gözümle bir dinleyin. Sizin çocuklarınız okula gitsin diye okul yapan bir adam. Telefonla yapıyor ya. Yarın sizin çocuklarınız Fatma Şahin olacak. Dedim ki ‘Başkanım uyuşturucu sorunu var.’ AMATEM’i yaptı. Kim yaptı? Şireci yaptı ya. Allah için insanları değerlendirirken... Dedim ki ‘Abim hepimiz ölüp gideceğiz.’ Aldığımız nefesi vereceğimizin garantisi yok. Koronada görmedik mi? Dedi ki ‘Babamın adına en güzel camiye yapacağım başkanım.’ Şireci dediğiniz adam bu. Arada fitne çalışıyor, arada dedikodu çalışıyor. İşçi ve işveren, baba-oğul olduğu sürece hiçbir sorun yok. Adam diyor ki ‘Beni üzüyorlar.’ Bu yaşananların nedeni ne sizsiniz ne Şireci. Yüksek enflasyon, satın alma gücü paritesi. Sayın cumhurbaşkanımız iki yıllık süreçte bu enflasyonu tek haneye düşürdüğü zaman bu sorunların hiçbiri kalmayacak. Azıcık sabır ya. O yüzden biz bunu birlikte çözeceğiz. Ananız beni arıyor, hanımınız beni arıyor. Diyor ki ‘Başkanım kurban olayım şu işi çözün.’ Herkesin çoluğu çocuğu var. Herkesin çocuğu okumak zorunda. Sağlık hizmetinden istifade etmek zorunda.”

Şahin, konuşması sırasında kendisine tepki gösteren işçileri de dinlemedi. Şahin’in Ahmet Şireci ile de görüştüğü öğrenildi.

(HABER MERKEZİ)

KAPİTALİST VAHŞETİN AYNASI AFRİKA-I

Adeta erken kalkanın yaptığı darbelerle, devlet başkanlarına, bakanlara yapılan suikastlarla, bulaşıcı hastalıklarla, açlık ve yoksullukla sürekli gündemimize gelen ama bir türlü ekonomik ve siyasi istikrara kavuşamayan Afrika, bir kesimin yaralarını deşen, başka bir kesimin ise iştahını kabartan özelliğiyle dün ve bugün de “ilgi odağı”dır.

İŞTAH KABARTAN ZENGİNLİKLER

Afrika yüzölçümü ve nüfus yoğunluğu açısından Asya’dan sonra Dünya’nın en büyük ikinci kıtasıdır. Kendisine bağlı kabul edilen adalar ile birlikte 30,8 milyon km²’lik alanı ile Dünya yüzölçümünün yüzde 6’sını ve Dünya üzerindeki toprakların yüzde 24,4’ünü kapsar. 1 milyar kişilik nüfusuyla Dünya nüfusunun yüzde 15’ini barındırır. Ayrıca bu nüfusun büyük bir bölümünün genç nüfus olması dikkat çekici ve sömürücüler açısından ilgi odağı haline gelmektedir. Genç ucuz işgücü sömürü ve kârın katlanması anlamına da gelmektedir. Afrika’nın dikkat çekici özelliklerinden biri de kuzeyde Akdeniz, güneyde Hint Okyanusu, batıda Atlas Okyanusu, doğuda Sina Yarımadası,

Kızıldeniz ve Süveyş Kanalı ile çevrelenmiş olmasıdır. Bu doğal zenginlikler dışında, uluslararası ticaretin deniz yolları üzerinde bulunuyor olması jeostratejik açıdan Afrika’nın önemini artırıyor. Kıtada 54 adet diplomatik olarak tanınmış bağımsız devlet, dokuz bölge ve 3 adet de sınırlı tanınmış devlet bulunuyor.

AFRİKA’NIN SÖMÜRGELEŞTİRİLMİŞ TARİHİ KAPİTALİZMİN VAHŞETİNİN AYNASIDIR

Sömürgecilik ve kolonyalizm kavramları üzerine yıllardır süren tartışmalar bulunmakta; ama bu yazının konusu bu sorunu tartışmak olmadığı için kısaca sözlük anlamlarını hatırlatıp geçeceğiz.

Sömürgecilik, başkalarına ait olan maddi-manevî bütün kaynakların bir ulus ya da devlet tarafından zorla ele geçirilmesi ve götürülmesi anlamında kullanılan bir tanımlamadır. Kolonyalizm, daha çok başkalarına ait topraklar üzerine yerleşme anlamına gelmektedir. Sömürgecilik ya da emperyalist sömürü ise aynı zamanda ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. hâkimiyeti,

köleleştirmeyi, bağımlı hale getirmeyi ve yağmalamayı da içerir.

Afrika’nın makus talihi 15. yüzyılda başlar. İlk olarak “keşif” adı altında kıtaya Portekiz yerleşir. Portekizlilerin buradan aldığı kölelerin sayısının 20 milyon ile 100 milyon arasında olduğu söylenmektedir. Aynı şeyi diğer sömürgeciler de yüzyıllar boyunca yapmıştır. Bir köle yakalamak için ortalama 10 ile 14 kişi katledilmekteydi. Sömürgecilerin ölü ve diri ne kadarını kayıt altına aldıkları kesin olarak bilinmemektedir. Sonraki süreçte bu konuları araştıranların açığa çıkardığı bazı rakamlara bakıldığında durum sanılandan da korkunç bir vahşiliktir. Sömürge sürecinde Batılı devletlerin ise kaynakların gelişmesi, üretimin artması, hatta Afrikalıların savaşlarda düşmana karşı cephelere sürülmeleri dahil birçok çıkarları oldu. Yalnızca Fransa II. Emperyalist Paylaşım Savaşında Afrika’dan aldığı 100 bin insanı adeta canlı kalkan olarak kullandı. 350 bin asker de hazırda, Afrika’da bekletildi. Sömürgeci emperyalist-kapitalistler açısından durum bu kadar net aslında. Gidip bir ülkeyi işgal edip hem yeraltı ve yer üstü kaynaklarını sömür hem de insanların her türlü kirli iş için kullan,

öldür, öldürt. Kapitalizmin doğasıyla birebir örtüşen bu durum, Afrika’nın, Afrikalıların zorla göç ettirilip katliamlara uğratılmasıyla sonuçlanmıştır.

Portekizlilerin aksine İngiltere ve Fransa Afrika’yı işgal ederek kontrol altında tutmakla kalmadılar, Afrika’nın zenginliklerine, kültürüne, değerlerine, diline ve tarihine de el atarak ciddi tahribat yaptılar. Bu anlamıyla Fransa ve İngiltere’nin Afrika’da mutlak bir hâkimiyeti vardı. 200 yılda sömürmedikleri, talan etmedikleri, hayatlarını karartmadıkları neredeyse hiçbir Afrikalı kabile, ulus ve emekçi bırakmadılar. Örneğin günümüzde Afrika’nın 25 ülkesinde Fransızca, 20 ülkesinde İngilizce, birkaç ülkede de Portekizce ve İspanyolca resmi dil olarak konuşulmaktadır.

1870’li yıllarda, sanayi devriminin devamı olarak maden üretiminin gelişmesiyle gündeme gelen hammadde ve insan kaynağı ihtiyacı, ayrıca Afrika’da elmas, altın, petrol ve daha birçok enerji kaynağının tespit edilmesi Afrikalıların hayatını altüst etti. Herkes bu pastadan pay kapmak için çırpınıyordu. Bunu bir anlaşmayla sonuçlandırdılar. Pratikte gerçekleşen “adaletsiz” paylaşım bir

ayar vermek üzere ve diğerlerinin de pay hakkı gözetilerek 1885 yılında Berlin anlaşması imzalandı. Bu anlaşma ile birlikte kıtanın, yabancı güçler tarafından “medenileştirme” adı altında sömürgeleştirilmesi resmileştirilmiş oldu. Alman İmparatorluğu Şansölyesi Otto von Bismarck öncülüğünde 14 ülke temsilcilerinin (Almanya, Fransa, İngiltere, Portekiz, Belçika, İspanya, İtalya, Rusya, Avusturya-Macaristan, ABD, Danimarka, İsveç/Norveç, Hollanda ve Osmanlı Devleti) Bismarck’ın Wilhelmstrasse’deki rezidansında bir araya gelmesiyle, Afrika’nın sömürgeleştirilmesi resmi olarak hayata geçirilmiş oldu. Berlin Anlaşması, Avrupalı emperyalist-kapitalistler arasındaki çatışmayı önleyecek şekilde Afrika’da ticaret ve denetime yönelik kuralları belirlemiştir. Berlin Anlaşması’nın en dikkat çekici yanı Afrika kıtasının bölüşüldüğü, geleceğinin tartışıldığı bu konferansta herhangi bir dereceden hiçbir Afrikalı temsilcinin bulunmamasıdır.

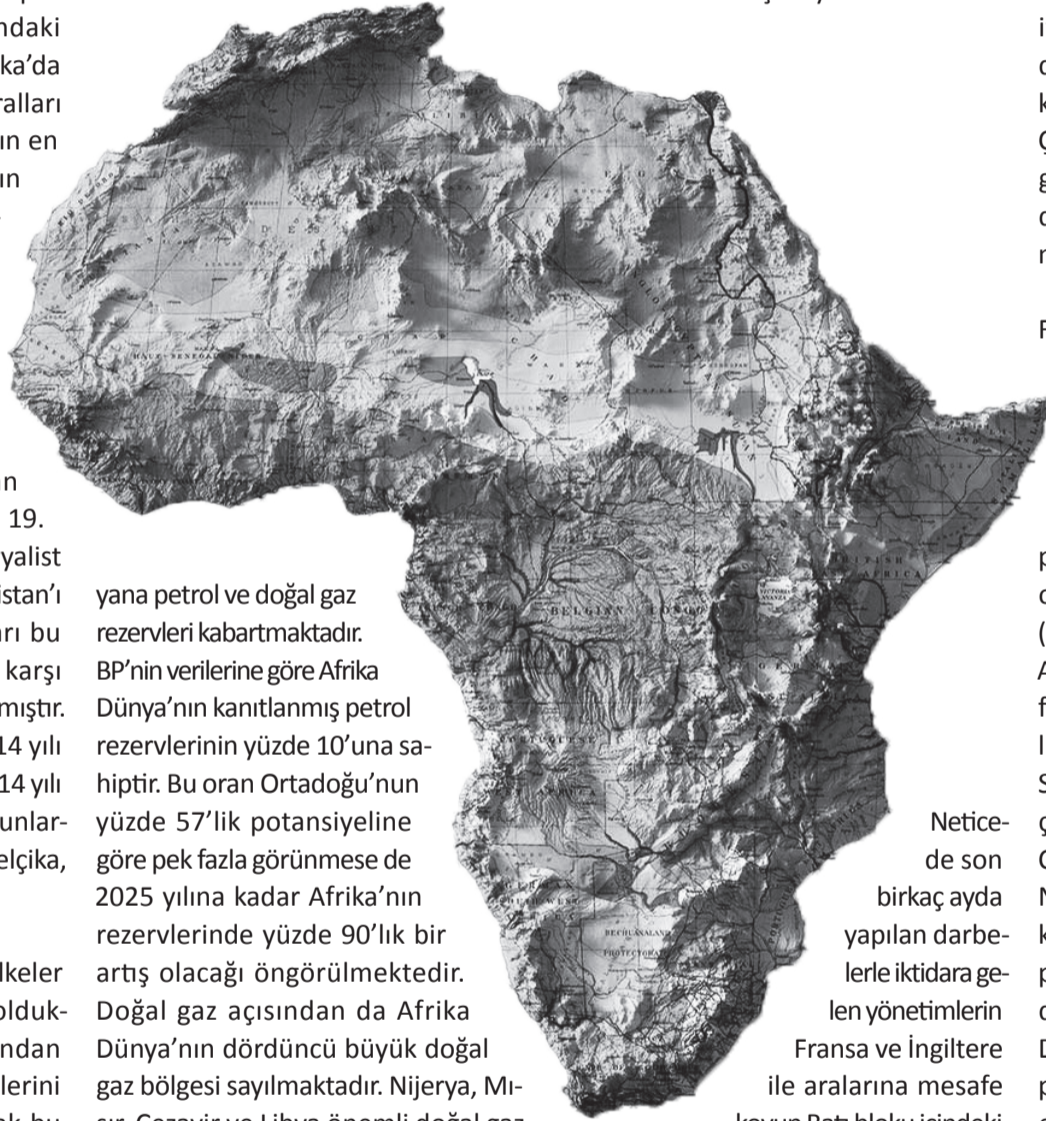
1914 yılına gelindiğinde kıtada sömürgeleştirilememiş sadece iki ülke kalmıştır; Habeşistan (Etiyopya) ve Liberya. İtalya’nın 19. yüzyılda ve daha sonra II. Emperyalist Paylaşım Savaşı’ndan önce Habeşistan’ı sömürge haline getirme çabaları bu ülke halklarının sömürgecilğe karşı direnmesi nedeniyle başarısız kalmıştır. Bunun dışındaki tüm 87 ülke 1914 yılı itibarıyla sömürgeleştirilmiştir. 1914 yılı itibarıyla sömürgeci ülkeler ise şunlardır; İngiltere, Almanya, Fransa, Belçika, İtalya, Portekiz ve İspanya.

Bu sömürgecilğe karşı Afrikalı ülkeler en başta örgütsüz ve dağınık oldukları için karşı çıkamamış ve bundan faydalanan sömürgeciler istediklerini kolaylıkla elde etmişlerdir. Ancak bu sömürü, katliam, kölelik ve işkenceler daha fazla dayanılacak gibi değildi. Özellikle Jamaika ve Haiti gibi ülkelerde ciddi köle isyanları çıkmaya başlamıştı. İngiltere ve Fransa emperyalistleri kabileler arasında çatışmalar yaratarak, halkı birbirine kırdırarak bu isyanları bastırmaya çalıştılar. Bunda belli bir süre başarılı olmalarına rağmen, 1955 yılından sonra “bağımsızlık”larını teker teker kazanmaya başladılar. Afrika tarihinde oldukça önemli olan bağımsızlıkların kazanılmaya başlandığı bu dönem, Afrika’nın sömürgecilerden kurtulup kendi kaderini belirlemeye hak kazandığı dönem olarak anılır. Bu süreçten sonra ise yeni bir hegemon-

ya ve sömürü dönemi başlıyor. Bugün halihazırda devam eden bu sömürü ve talan sürecinin “yeni” aktörleri, diğer emperyalistlerin yanında Çin, Rusya ve ABD olmuştur.

İŞTAH KABARTAN ZENGİNLİKLER VE KIZIŞAN REKABET

Afrika, sahip olduğu petrol-doğal gaz-maden yatakları nedeniyle emperyalistler arası rekabette daha fazla önem arz eder hale gelmektedir. ‘80’lere kadar asıl olarak elmas madenlerine ve değerli mineral yataklarına dadanmış olan tekellerin iştahını ‘90’lardan bu

yana petrol ve doğal gaz rezervleri kabartmaktadır. BP’nin verilerine göre Afrika Dünya’nın kanıtlanmış petrol rezervlerinin yüzde 10’una sahiptir. Bu oran Ortadoğu’nun yüzde 57’lik potansiyeline göre pek fazla görünmese de 2025 yılına kadar Afrika’nın rezervlerinde yüzde 90’lık bir artış olacağı öngörülmektedir. Doğal gaz açısından da Afrika Dünya’nın dördüncü büyük doğal gaz bölgesi sayılmaktadır. Nijerya, Mısır, Cezayir ve Libya önemli doğal gaz ülkeleridir. Kıtada hâlâ elmas, petrol, doğal gaz, bakır, altın ve uranyum gibi önemli yeraltı kaynakları, el değmemiş vaziyette bulunmaktadır.

Yapılan araştırmalar ve verilere bakıldığında Afrika Dünya’nın en hızlı büyüyen kıtası olarak görülmektedir. Sahra altı bölgesinde yer alan 6 Afrika ülkesi Dünya’nın en hızlı büyüyen 10 ekonomisi arasında. Ancak bu gelişme ve büyümenin kimin denetiminde olacağı sorusu önem arz etmektedir. Afrika ülkelerine doğrudan yabancı yatırım (yani emperyalist tekellerin yatırımı) istikrarlı bir şekilde yükseliyor. Ancak Afrika ülkelerindeki ekonomik

istikrar ve gelişme yarı sömürge-sömürge özelliğinden kaynaklı yeterince gelişmemekte ve doğallığında pazara yabancı (emperyalist tekeller) sermaye hâkim durumdadır.

ABD 2007 yılında Afrika’daki yatırımlarını ve çıkarlarını korumak için AFRİCOM’u (Amerika Birleşik Devletleri Afrika Komutanlığı) kurmuş ve kıtaya yönelik tüm ekonomik-siyasi-askeri faaliyetini tek bir merkeze bağlamıştır. Afrika’da sivil ve askeri operasyonlar düzenlemek için ABD neden bir komutanlık kurar? Bu sorunun cevabı bu kıtanın emperyalistler açısından önemini ve beklentisini de açıklayacaktır.

Neticede son birkaç ayda yapılan darbelerle iktidara gelen yönetimlerin Fransa ve İngiltere ile aralarına mesafe koyup Batı bloku içindeki ABD ile flört etmeleri bile bu duruma bir açıklık kazandırmaktadır. Emperyalistler arası kriz, hegemonya yarışı ve savaş kızıştıkça, AFRİCOM örneği istisna olmaktan çıkmakta, genel kaide haline gelmektedir.

Diğer yandan Çin, Rusya, Brezilya gibi BRICS ülkeleri de Afrika alanında ciddi etkinlik kazanmaya başlamıştır. Afrika ülkelerinin önemli bir kesimi sömürgeleşme tarihindeki nedenler ve emperyalist rekabetin yarattığı daha avantajlı durumdan eski sömürgeci devletlerden ve yeni de olsa ABD’den çok, Çin ve diğer emperyalistlere yanaşmaya daha önem vermekteler. Çin’in Afrika

ülkeleriyle ekonomik ilişkisi yıllık 100 milyar doları geçmiş durumdadır. Çin öne geçmek için Afrika ülkelerine uygun ve uzun vadeli krediler vermektedir. 34 ülkede yatırımları bulunmaktadır ve 14 ülkeyle de çifte vergilendirmenin kaldırılmasına yönelik anlaşması vardır. Kıtada faaliyet gösteren Çinli şirket sayısı 800’e ulaşmış durumdadır ve 1 milyon Çinli Afrika’da yaşamaktadır. Petrol ihtiyacının yüzde 30’unu bu kıtadan karşılayan Çin’in, ayrıca ilaç ve tekstil fabrikaları bulunmakta, baraj, köprü ve yol inşaatları da hızla artmakta, madencilik ve elektrik üretiminde de yatırımları bulunmaktadır. Ancak ABD-AB devletleri emperyalist ittifakının askeri gücü karşısında sadece ekonomik yöntemlerle ilerleme kaydedemeyeceğinin farkında olan Çin; Sudan, Zimbabve, Nijerya, Kongo gibi ülkelerle askeri ilişkiler de kurmuş durumdadır. Ayrıca çatışma bölgelerine de yoğun silah satışı yapmaktadır.

Fransa bugün tek başına Elf ve sonrasında Total ile 90 yıllık petrol tecrübesi ile Afrika petrolünün yüzde 36,4’ünü, Çin yüzde 30’unu, Hindistan yüzde 20’sini ve ABD yüzde 20’sini çıkarıyor. Sonatrach (Cezayir’de bulunan petrol firması İspanya, İtalya ve Norveç ortaklığından oluşuyor), Exxon Mobil (Nijerya’da faaliyet yürüten bu tekel ABD’ye ait), Total Energies (130’dan fazla ülkede faaliyet gösteren çok uluslu bir Fransız petrol ve gaz şirkettir, Shell (merkezi Hollanda’da bulunan çok uluslu bir petrol ve gaz şirkettir), Chevron (Amerikan enerji şirkettir), NNPC, ENI (İtalyan petrol ve gaz şirkettir), CNOOC (Çin devletine ait bir petrol ve gaz şirkettir), Gazprom (Rus devlet doğal gaz şirkettir) ve Royal Dutch Shell (Hollanda) dahil Afrika’nın petrol üretimi ve pazarlamasını yapan en büyük 10 petrol tekelidir. Bu tablo dahi Afrika’daki emperyalist rekabeti ve iştahı görmek açısından yeterlidir. Bu açıdan siyasal egemenlik mücadelesi de olabildiğince keskinleşmektedir. Bu durum darbeler de dahil her türlü gelişmenin zemini olmaktadır.

Kapitalist tekellerin kendi aralarında pay ettiği Afrika pazarında önümüzdeki yıllarda emperyalistler arası rekabetin daha da derinleşmesi kaçınılmazdır. Varlık içinde yokluk çeken Afrika ülkeleri emperyalist-kapitalistlerle ilişkisini köklü bir biçimde kesmediği, kendi kaderini tayin edecek adımlar atmadığı müddetçe sömürü, açlık ve yoksulluk devam edecektir.

KAPİTALİST VAHŞETİN AYNASI

AFRİKA-II

Afrika, bulundurduğu maden, doğal kaynak zenginliği ile uzun yıllardır emperyalistlerin ilgi alanında. Fransa ise bunların başında gelerek 17. yy.da ilk keşfini gerçekleştirmiş ve tam anlamıyla 19. yy.da Cezayir işgali ile başlayarak tüm Afrika ve Güneydoğu Asya'yı yıllarca sömürmüş, bölge halklarını kültür erozyonuna uğratmış, soykırım uygulamış ve bunlar üzerinden zenginlik elde etmiştir. Sömürgecilikle, giderek artan yoksullukla birlikte Afrika kıtasında 1960'lı yıllardan bu yana 210 civarında darbe girişimi olmuş, yarısı sonuç vermiş ve binlerce de halk hareketi gelişmiştir. Örneğin geçtiğimiz yıl beş darbe girişimi gerçekleşmiş bunlardan yalnızca ikisi Burkina Faso'da sonuç vermiştir. Sudan Afrika ülkelerinden en çok darbenin görüldüğü ülkedir. Batı Afrika'da yer alan Nijer'de de geçtiğimiz günlerde kendilerine "Vatanı Koruma Ulusal Konseyi" diyen bir grup asker tarafından darbe gerçekleşmiş, Fransız emperyalizmi yanlısı devlet başkanı, ülkede giderek artan yoksulluk gerekçe gösterilerek tutuklanmış ve yeni yönetim, ülkeye müdahale etmeleri durumunda devrilen devlet başkanını öldüreceklerini bildirmiştir. Fransa ve ABD ise darbe sonrası bölgeye gelen yardımları kesti ve üzerine Rusya Başkanı Putin, Nijer dahil geri kalan Afrika ülkelerinin 23 milyon dolarlık borcunu sildiğini söyledi ve ek olarak da geriye kalan borçlar için 90 milyon dolar daha tahsis edeceğini sözünü verdi. Nijer halkı ise Fransa Büyükelçiliği önünde Rus bayrağı açarak "Kahrolsun Fransa Macron, Yaşasın Rusya Putin" şeklinde sloganlar attı.

SAHİPLİK DÜRTÜLERİ

Nijer Dünya'nın en büyük uranyum madenleri listesinde 7. sırada yer alıyor. AB ülkeleri uranyum ihtiyacının yüzde 25'ini Nijer'den karşılıyor, Fransa ise Nijer'deki uranyumun %50'den fazlasını nükleer santrallerinin yakıtı için kullanıyor ve Nijer'in 2028'de çıkarılması beklenen 200 bin metrik tonluk işleme alınmamış uranyum rezervi bulunuyor. Radyoaktif zehirli bir metal olan uranyumun silah sanayiinden nükleer enerji santrallerine kadar birçok alanda kullanıldığı biliniyor ve maden sahalarının

radyoaktif atıklarla binlerce, belki de milyonlarca insanın hayatını tehlikeye atıyor. Yalnızca AB ülkeleri değil Rusya da Afrika'nın bu zenginliklerine gözünü çeviren ülkeler arasında; petrol, doğal gaz, atom enerjisi kuruluşları üzerinden uranyum madenciliği projeleri ve Rusal gibi demir ve maden şirketleri üzerinden de altın, demir vb. doğal maden rezervlerinin projelerini yürütmektedir. Ekvador ve Nijerya gibi ülkelerle ise sondaj anlaşmaları vardır. Yine aynı zamanda birçok Afrika ülkesine silah ticareti yaptığı da bilinmektedir.

Darbeye dönecek olursak: Nijer'deki askeri yetkililer Cumhurbaşkanı Mohammed Bazoum'u indirdikten sonra anayasayı feshettiklerini belirterek Fransa'ya uranyum ve altın ihracatını durdurduklarını bildirdi. Fransa'nın ve beraberindeki birçok devletin de vatandaşlarını Nijer'den tahliye etmesi bekleniyor. Nijer'in yeni yönetimi karşısında Gine, Mali ve Burkina Faso tarafından Batı'ya Nijer'e karşı gerçekleşecek askeri bir müdahalenin kendilerine karşı savaş açıldığı anlamına geleceği şeklinde sık sık gözdağı veriliyor. Aynı zamanda Rusya-Afrika zirvesinde Burkina Faso lideri İbrahim Traore, Nijer gibi kendilerinin de altın ve uranyum rezerv ihracatını ABD ve Fransa'ya yasakladığını bildirdi. Ek olarak zirvedeki görüşme sonrası İbrahim, Burkina halkı tarafından coşkuyla karşılandı ve yaptığı açıklamalarda gündem ile alakası olmadığı halde Rusya'nın Ukrayna işgalini desteklediklerini belirtti. Nijer'de gerçekleşen darbe üzerine NIGAL olarak bilinen, Nijerya'dan Cezayir'e Nijer üzerinden Avrupa'ya gaz gönderen Trans Sahra

Boru hattı projesi de bölgede krize yol açacak gibi görünüyor. Nijerya ve Cezayir bu konuda ECOWAS yani ABD ve Fransız emperyalizminin kontrolünde olan Batı Afrika Devletleri Grubu'nun çıkarlarından yana olacağını da çoktan belirtti. Örneğin ECOWAS'ın Nijerya ve Nijer sınırındaki Müslümanların manevi liderini yakın günlerde darbecileri ikna etmesi için görüşmeye teşvik ettiği biliniyor ve Nijer'e askeri saldırıda bulunması bekleniyor. ECOWAS yürüttüğü toplantılarda yaklaşık 8 bin personelin olduğu yedek savunma komitesine silahlanma çağrısında bulundu ve Nijer ile komşu ülkelerin sınırlarını kapatması, seyahat yasağı konması ve ekonomik varlıklarının dondurulması kararını açıkladı. Ayrıca ECOWAS'ın daha önce 2017 yılında benzer tabloda Gambiya'ya saldırdığı biliniyor. Yine ECOWAS'ı incelediğimizde şimdilik bir taraflılık haritası çizecek olursak Batı Afrika'nın bölündüğünü görebiliriz: Mali, Nijer, Burkina Faso, Gine'nin Rusya yanlısı olduğunu; Gana'nın ordu, Fildişi Sahili, Nijerya ve Çad'ın Fransa yanlısı olduğunu söyleyebiliriz; ancak yine bölgede yer alan Senegal'de durumlar biraz farklı.

Senegal başkanı Macky Sall'ın Nijerya ve Fil Dişi'nde olduğu gibi Fransa ile yakınlığı biliniyor ancak halk ve muhalefet partileri Rusya yanlısı. Muhafız lider Ousmane Sonko'nun devlet tarafından gözaltına alınıp, partisi PASTEF'in kapatılması kararı üzerine halk sokağa çıktı ve Fransa bayraklarını yakarak Rusya bayraklarını salladılar. Aynı zamanda Rusya yanlısı kitlelerin polisle çatıştığı ve iki kişinin polis tarafından katledildiği biliniyor. Yine Batı Afrika ülkelerinden Sierra Leone'de de askeri darbe girişiminde bulunan bir subayın tutuklandığı ve devlet tarafından yapılan açıklamada halkın sükûnet içinde

kalmaması gerektiği bildirildi. Giderek büyüyen Fransız sömürgecilik nefreti ve beraberindeki Rus emperyalizmine duyulan güven, ABD emperyalizmi cephesini de tedirgin ediyor.

GERİCİLİKLE ORTAKLIK

ABD emperyalizminin, bölgede yürüttüğü milyon dolarlık yatırımlarının kaybı söz konusu olabilir. ABD'li gazeteciler Nijer'deki eylemcilerin, bölgedeki ABD'ye ait askeri üssü ele geçirilebileceğinden tedirginlik duyduğunu belirtiyor. ABD için Nijer'in bir diğer önemi ise bölgedeki IŞİD ve El-Kaide. Örneğin IŞİD darbeler, askeri güçsüzlük, devletler arası mücadele ile otorite boşluklarından faydalanarak bölgesel hegemonya kuruyor, kimi zaman da toprak işgal ediyor. Batı Afrika, Eş-Şebab, Somali, Mozambik gibi Afrika kıtasının neredeyse tamamında hâkimiyeti mevcut. IŞİD'in Batı Afrika'daki kökleri çok daha eskiye dayanıyor ancak "Batı eğitimi haram" anlamındaki Boko Haram isimli IŞİD'e bağlı örgüt, 2016'da başlayan örgüt içi kriz nedeniyle Afrika İslam Eyaleti Devleti (ISWAP) ve Boko Haram adıyla iki ayrı yapıya bölündü. Başta Nijer olmak üzere Nijerya, Çad ve Kamerun gibi Batı Afrika ülkelerinde şimdilik ISWAP etkinken, Boko Haram ise Sambisa Ormanları'nda faaliyet yürütüyor. ISWAP ek olarak Nijerya'nın Çad sınırında bir askeri üssü ele geçirdi ve binlerce katliam gerçekleştirdi. Sömürge halk tarafından yükselen sesler ve sonrasında iktidar krizlerinde IŞİD'e bağlı örgütlerin daha çok güç devşirme ihtimali gözden kaçmamalıdır. Dini olarak Türkiye'nin de bölgedeki etkinliği geniş. Örneğin Maarif Vakfı Afrika kıtasında 200'e yakın kurumuyla, 30'u aşkın ülkede dini ve akademik eğitim veriyor ve bunlar arasında 15 Temmuz sonrası el konulan Gülen Cemaati'ne ait 115 kurum da bulunuyor. Maarif Vakfı'nın kurucu ve kadrolarının AKP'li olduğunu tahmin etmek zor değil. Ancak vakfın ve beraberindeki benzer kurumların çoğunluğunun Doğu Afrika'da güç elde ettiği bilirse de Batı ve Orta Afrika'da da zuhur ettikleri bir gerçekliktir. Burjuva feodal medyanın "güçlü Türkiye" imajını propaganda etmek için kullandığı Nijer'de açılan Türk bayrağı görüntüsü

üzerinden “Türkiye mazlumun yanın-
da” dense de gerçekler bunun aksidir.
Türk devleti mazlumdan ziyade zalimin
bayrağını sallandırmaktadır. Türkiye
Doğu Afrika’da eğitim kurumlarıyla
hegemonya kursa da çoğunluğu Batı
ve Doğu Afrika’da sektörel yatırımcı
pozisyonuyla konumlanıyor. Demir ve
karayolu projeleri, santral ve enerji tedarik
hatları, maden işletmeleri, limanlar,
inşaat ve demir çelik yatırımları AKP’li
kadroların Afrika’da “gururla” Türk
bayrağını dalgalandırma stratejileri
arasında yer alıyor. Örneğin Burkina
Faso’nun devlet dairelerinin inşaatını
Türk şirket Ontan İnşaat üstlenmiş,
Senegal’de yine Türk şirket olan Çalık
Enerji tarafından çevrim santrali proje
anlaşmaları imzalanmıştır. Erdoğan’ın
Afrika’ya sık sık gerçekleştirdiği Afrika
Ortaklık Zirvesi adındaki ziyaretleri
sonrası kıtanın kalkınmasının öncelen-
diği belirtilse de yine “mazlum din
kardeşlerim” adıyla yardımsever görü-
nüp sonrasında emperyalist devletlerin
icazet verdiği alanlarda kârlı yatırımlar
gerçekleştirmeye devam etmektedir.
Böylece Nijer’de açılan Türk bayrağıyla
övünmenin arkasında, Türkiye’nin Afrika
kıtasında yalnızca müteahhitlik alanıyla
bile 1800’ü aşkın proje üstlenilmesinin
yattığını, 2023 yılı için hedeflenen 45
milyar dolarlık Afrika-Türkiye ticaret
anlaşmalarının ilgiyi olduğunu söylemek
yerinde olacaktır. Yine Rusya’dan yana

olan ve son gelişmelerde Fransızca’yı
resmi dilden çıkararak Mali de TC ile çok
yakın. Erdoğan’ın Cumhurbaşkanlığı
kazanması sonrası ilk tebrik edenler
arasında olan Mali başkanı TC’nin Bay-
raktar TB2’lerine büyük ilgi duyarak her
türlü terör konusunda iş birliği yapacağı
sözünü sık sık veriyor. Ancak bizim anti
emperyalist cepemiz Afrika halkları-
nın anti sömürgeci duygu ve çıkışlarını,
sömürge ülkelerin egemen sınıflarıyla
sınırlayıp Fransız ve ABD emperyalizmi
üzerinden nitelendirmekle yetiniyor.

RUSYA’NIN MİRASYEDİ GÜCÜ

Peki yükselen Rusya sloganlarının karşı-
lığını Rusya’nın tarihinde bulabilir miyiz?
“Biz Dünya’nın unutulmuş insanlarıyız ve
Rusya ile bir aileyiz çünkü aynı geçmişe
sahibiz. Rusya Dünya’yı savaş sırasında
Nazizm’den kurtarmak için çok fazla
fedakârlık yaptı.” sözlerini Burkina Faso
lideri İbrahim, zirve toplantısında dile
getirdi. SSCB’nin mirasının yoksul ve
sömürge ülkelerde bugün Putin tara-
fından temsilinin kabulü ne kadar acı
olsa da Afrika ve özellikle Batı Afrika
tarihsel kökleriyle birlikte anti-kapitalist,
anti emperyalist ve anti faşist
dinamiğini dün olduğu gibi bugün de
koruyor. Çin ve Rusya ise bu dinamik
üzerinden lehlerine çevireceği vekalet
savaşını, her adımda politik, askeri ve
iktisadi varlığıyla hissettiriyor. Afrika

ülkelerinin dış borcu GSYİH’den yüzde
60 fazladır ve bu dış borcun üçte birini
sadece Çin oluşturuyor. Yani Afrika ül-
kelerinin yüzde 12 oranıyla en büyük
alacaklısı konumunda. Çin’in bölgeden
temin ettiği maden ve doğal kaynak-
ların yanı sıra G7 karşısındaki iktisadi
hegemonyası ve küçümsemeyecek
kadar çok olan yerleşik Çinli nüfusuyla
Afrika’da medya ve eğitim araçlarını da
kontrol altında tutmaktadır.

KORUCU WAGNER

Bölgede emperyalist devletler, IŞİD,
EL-Kaide, diğer küçük silahlı örgütler
ve Truva Atı TC dışında bir diğer in-
celenmesi gereken dalaş ortağı var ki
o da Wagner. Rus oligarkı ve Wagner
kurucusu Yevgeny Prigojin Orta Afri-
ka’da çok etkili. Örneğin 2017 yılında
Sudan’da paramiliter şirkete ait ofisler
ve iş ağı kurdu, madencilik sözleşme-
leri de bunlara dahil. Prigojin’in Meroe
Gold adındaki madencilik şirketiyle
işletmelerin imtiyazlarını yürüttüğü
biliniyor. Batı medyasının yerli halk
ile yaptığı röportajlarda ise Prigojin’in
Sudan’daki siyasi ve askeri olayları sars-
mak ve incelemek adına kampanyalar
yürüttüğü söyleniyor. Wagner’in Orta
Afrika’daki ülkelerin askeri birliklerini
eğittiği, maden işletmeleriyle birlikle-
rin giderlerinin karşılandığı da biliniyor.
Geçtiğimiz günlerde Orta Afrika’da ger-

çekleşen referandum oylamasına ise
Wagner’in binlerce asker gönderdiği
gündeme gelmişti ancak Wagner bu
konuda yalnızca rotasyon için gittiklerini
belirtmişti. Wagner kontrolünde olan
Libya’daki Jurfa hava üssü yakınlarında
toplu mezarlar bulunmasına, Mali’de
El-Kaide’nin Wagner ile çatışmalarında
halktan onlarca insanın ölmesine ve
Rusya’nın Ukrayna işgalindeki rolüne
rağmen Wagner sempatisi Batı Afri-
ka’da da giderek büyüyor. Mali, Nijer
ve Burkina Faso’da 2500 kadar Wagner
askerinin olduğu biliniyor ve Rus kargo
uçaklarıyla ECOWAS saldırısı karşısında
yenilerinin tayin edilmesi de bekleniyor.
Wagner’in Batı Afrika’da hâkim kılmaya
çalıştığı askeri güç bir yanda Fransız ve
ABD emperyalizmi karşısında yükselen
anti sömürgeci halkın taleplerini kontrol
altında tutarken diğer yandan da kontrolünü
sağladığı işletmelerin talepkârı
konumunu koruyacaktır. “Yükselen
Afrika zengin ancak sömürülen halklar
fakir” çıkışlarının ardından gelen başka
bir sömürücü güç tezahüratları, mevcut
olanakların ötesine geçirmedeği gibi sö-
mürge halkların ateşlenecek devrimci
barutunu da engellemektedir. Emek
ve hammadde kaynakları üzerinde
gerçekleşen azami sömürünün asgari
düzeğe ineceği masallarına inanmak
ise emperyalizmin ideolojik, politik ve
askeri özünün içini boşaltmaktır.

Gültan Kışanak ablasının cenazesinden sonra işkenceye uğradı

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Gültan Kışanak'ın cenaze sonrası uğradığı muameleye ilişkin bir paylaşım yaptı.

Karaca, Kandıra F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesinde tutulan Kışanak'ın cenaze sonrası tutulduğu hapishane yerine kendisine bilgi verilmeden Elâzığ Hapishanesine götürüldüğünü söyledi.

Karaca, yaptığı paylaşımında ablasının cenazesinden sonra Kışanak'ın yanında

gecelemek için hiçbir eşya ve kullandığı ilaçları olmadan, habersiz bir biçimde Elâzığ Hapishanesine götürüldüğünü ve geceyi "depo gibi, oldukça kirli bir yerde" geçirdiğini söyledi.

Kışanak'ın sabah saatlerinde yetkili biriyle görüşme talebine yanıt verilmediğini aktaran Karaca, Kışanak avukatıyla görüşmek istediğini belirtince kendisine "Sorumlu biz değiliz, sizi buraya getiren jandarmalar, birazdan zaten gelir onlar" cevabının verildiğini belirtti.

"HÜKÜMLÜLER ÖĞLE ARASINDA ZİYARET EDİLEMEZ"

Kışanak'ın ısrarı üzerine ailesine nereden olduğu bilgisinin iletildiğini söyleyen Karaca, ailenin yönlendirmesiyle hapishaneye giden Kışanak'ın avukatlarının hapishane girişinde "Kışanak hükümlü, hükümlüler öğle arasında ziyaret edilemez." diyerek bekletildiğini aktardı.

Kışanak, Elâzığ Havaalanı'na gitmeyi beklerken 7 saatlik bir yolculukla önce Sivas'a, sonra Kandıra Hapishanesine götürüldü.

Emek Partisi Antep Milletvekili Sevda Karaca, Twitter hesabından yaptığı açıklamada 9 Ağustos'ta ablasının cenazesi için izin verilen ve Elâzığ'a getirilen eski

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

disi için hazırlanan pusulardan, çemberlerden korkusuzca geçmiştir. Cesareti ve gözü pekliğiyle tanınan

Cemil Oka: Militanlığın, kararlılığın ve cesaretin sembolü olan Cemil Oka (Keko) bir generalin çocuğu olarak 1954 yılında Eskişehir'de dünyaya geldi. Elâzığ, Malatya, Bingöl, Dersim ve Muş illeri sıkıyönetim komutanlığı yapan faşist MİT generali Nazif Oka'nın oğlu olan Cemil Oka, böyle bir aile çevresine rağmen safını halktan, devrimden yana belirledi. Genç yaşta Proletarya Partisine sempati duymaya başladığında önce ailesine karşı tavır koyarak inandığı dava uğruna evi terk ederek mücadeleye atıldı. Orhan Bakır'ın Buca zindanlarından kaçırılma eylemi, halk düşmanlarının cezalandırılması, kamulaştırma eylemi ve askeri birçok eylemde görev aldı, yönetti. İstanbul Okmeydanı'nda bir banka kamulaştırma eylemi sırasında polisle girdiği çatışmada yaralanmasına rağmen çemberi yarıp izini kaybettirerek parayı yoldaşlarına ulaştırdı. Göztepe'de tedavi olduğu evi daha sonra tespit eden ve başlarında Uğur Gür ve Mete Altan gibi azılı faşistlerin bulunduğu devlet güçlerinin "teslim ol" çağrılarını Cemil Oka silahıyla yanıt verdi. Uğur Gür faşistini yaralayan Cemil Oka, yeniden ağır yaralar aldı. Daha sonra içeriye giren çelik yelekli polisler tarafından alçakça katledildi.

Cemil Çelik: Sivas Banaz'ın dağ köylerinden birinde dünyaya gelen Cemil Çelik, inşaat işçiliği yaptığı sıralarda Proletarya Partisi ile tanışır. Çocukluk günlerinin kavgacılığı sınıf bilinciyle harmanlanarak militan kişiliğe dönüşmüştür. Gözü karalığı ve defalarca beşon faşistin arasına dalıp sokak sokak kovalayışı nedeniyle MHP'li faşistlerin korkulu rüyası olmuştur. Defalarca ken-

Cemil Çelik, 27 Ağustos 1979 tarihinde sabah işe giderken faşistlerin hâkim olduğu bölgeden geçerken birkaç noktada kurulan bir pusuda arkadan kurşunlanarak katledilir.

Katip Saltan: Almanya'da işçi olarak çalışan Katip Saltan, yurt dışına iltica ettikten kısa bir süre sonra iltica etmenin kurtuluş olmadığını görerek Proletarya Partisinin yurt dışı faaliyetine katılır.

Mücadele içerisinde yurt dışında bulunan işçilere, emekçilere devrimin propagandasını yapar, kurtuluşun Demokratik Halk Devriminden geçeceğini ısrarla anlatır. Onun bu mücadelesi karşısında dostları gibi düşmanları da çoğalır. Katip Saltan, 19 Ağustos 1980'de faşistlerce 27 bıçak darbesiyle alçakça katledilir. Olay Batı Alman emperyalistleri tarafından zamanla küllendirilir.

Hüseyin Doğan: 1944 yılında Dersim'in Pülümür ilçesinde dünyaya gelen Hüseyin Doğan, ekonomik nedenlerden dolayı 1972 yılında işçi olarak Almanya'ya gider. O da birçok Türkiyeli işçi gibi kendini kapitalist emperyalist sistemin ağır çalışma koşullarının içinde bulur. 1976'da Türkiyelilerin ilk örgütlenmelerinden biri olan ATİF saflarında örgütlenir. Gerek ekonomik, demokratik ve gerekse proletaryanın siyasal istemleri doğrultusunda var gücüyle çalışır. Aynı zamanda bulunduğu Ulm'de aynı amaçlar için mücadele yürüten Ulm Halk Ocağı'nın da kurucularındandır.

O sadece ideolojik birliği olan insanlarla değil diğer devrimci gruplardan ve halkla olan ilişkilerinde de alabildiğine

alçak gönüllü ve saygılıdır. 16 Ağustos 1982'de şehitler kervanına katılmıştır.

Hüseyin Kılıç: Faşist TC'ye askerlik yapmayı reddederek Halk Ordusu saflarında mücadeleyi tercih eden Hüseyin Kılıç, 1964 yılında Dersim'in Zağge köyünde dünyaya geldi. Yoksulluk nedeniyle ancak ilkokulu bitirebildi. Devrimci mücadeleye Proletarya Partisi saflarına katılan Hüseyin Kılıç, örgütlü bir militan olarak Proletarya Partisinin örgütsel faaliyetlerini yürüten silahlı bir grubuyla birlikte 20 Ağustos 1983 gecesi Pülümür'ün Sampaşa Karaderbent köyüne giderler. Hüseyin Kılıç, elindeki tambura silahla kendisine saldıran köy köpeklerine karşı kendini savunmaya çalışırken emniyet mandalı açık olan silahını salladığı anda silah ateş alır ve tek bir kurşunla yaralanır. Pülümür Sağlık Ocağına götürülen Hüseyin Kılıç, olayın ihbar edilmesi üzerine yakalanarak yaklaşık 15 saat sonra 21 Ağustos 1983'te işkenceyle katledilir.

KEPİR ÇATIŞMASI

23 Ağustos 1992 günü on kişilik bir Halk Ordusu birliği, Ovacık'ın Kepir Yaylası mevkiinde bir ihbar sonucu pusuya düşürülür. Çatışma 12 saat sürer. Halk Ordusu üyeleri Yıldız Ayrık, İmam Cem İştmez, Akın Uzun ve Proletarya Partisi üyesi, Komutan Dursun Erkul, ilk çatışma sırasında şehit düşer. Meral Gezer ise yaralı ele geçirilerek işkenceye katledilir.

Dursun Erkul: 1957 Çorum doğumlu olan Dursun Erkul, 1980 öncesi mücadeleye, 1990'da da gerillaya katıldı. Çocukken Dersim'de soluduğu nefesini, Partizanlaştığında Karadeniz dağlarına da taşıdı. Artvin Şavşat halkının gönlüne taht kurdu. İlk gençlik yıllarında Keçiören Kuşcağız Mahallesi'nde yoksul gecekondulu Ankaralılar kadar sevdi

onu Karadeniz. Halkımızın "Filinta gibi yakışıklı devrimcisi" Dursun Erkul, Kepir yaylasında ölümsüzleşti.

Yıldız Ayrık: 1968 Dersim Merkez Çerme köyünde doğan Yıldız Ayrık (Eylem), ölümsüzleştiğinde Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşçısıydı. Cenazesi Dersim'in Birman köyünde toprağa verildi. Cenaze töreninin olduğu gün Dersim, Mazgirt, Hozat ve köylerinde bir günlük kepenk ve kontak kapatma eylemleri gerçekleştirildi.

İmam Cem İştmez: 1973 Elâzığ doğumlu olan Cem İştmez (Mete) aslen Dersim Ovacıklı idi. Konfeksiyon işçisiyken 1992'de Halk Ordusuna katıldı. Cem İştmez ve Meral Gezer görkemli bir cenaze töreniyle Ovacık halkının coşkulu katılımı eşliğinde toprağa verildi.

Meral Gezer: 1971 Dersim Ovacık Burnak köyü doğumlu Meral Gezer (Yıldız), ölümsüzleştiğinde Halk Ordusu savaşçısıydı. Meral Gezer, bu çatışmada yaralı olarak düşmanın eline geçmiş, yapılan işkenceler sonucu katledilmiştir.

Akın Uzun: "Olunacaksa halkın ordusunun askeri olunmalıydı. Yoksul emekçi halkın uğruna savaşmalıdır" diye düşünmüştü Akın Uzun da. 1965 Rize doğumlu olan Akın Uzun, Halk Ordusuna gençlik örgütü Komsomol üyesiyken katıldı. Emekçi bir ailenin çocuğu olan Akın Uzun, TC'nin ordusunda kısa bir süre kaldıktan sonra firar etmiştir. Ve artık ayağında yoksul halkımıza zulmedenlerin postalı değil gerillanın mekabı vardır. Dağlardadır, Munzurların Karadenizli gerillasıdır, Ünal'dır. Akın Uzun, 23 Ağustos 1992'te Kepir çatışmasında ölümsüzleşti.

Sinan Gürer: 30 Ağustos 1994'te Erzincan'da Ordu caddesinde sivil faşistlerle girdiği kavgada ölümsüzleşti.

NAFAKANIN SÜREKLİLİĞİ DEĞİL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Kadın karşısında ileri konuşlandırılan ve üstün kılınan erkek hakları, devletin kendi varlığına temettü sağlar. Burjuva-feodal egemen sınıflar bir yandan erkek emeğini cinsiyet gözetmeksizin sömürürken diğer yandan da erkeği, erkliği ile emekçi kadın arasına alarak yüceltir. Tıpkı geçtiğimiz günlerde Aile ve Sosyal Hizmetler bakanının yaptığı açıklamada olduğu gibi. Mahir Göktaş, süresiz nafakanın erkeği mağdur ettiğini ve hiç adil olmadığını belirtti, bunun beraberinde ise “nafaka hakkı” yeniden gündeme geldi. Erdoğan geçtiğimiz yıllarda ikinci yargı paketiyle süresiz nafakanın kaldırılacağı sözünü vererek aile içerisinde arabuluculuk girişimlerini gündeme getirmişti. Ancak yedinci yargı paketine rağmen karşısında boşanan kadınların aleyhine olan bu adım, kadınların mücadelesinin de sayesinde henüz atılabilmiş değil.

Nafakanın bu şekilde gündemde tutulması, bu sorunun halk içinde yaygın bir sorun olmasından ötürü sürekli tartışmalara da neden olmaktadır. Bu tartışmaları erkek egemen zihniyet ve aynı zamanda iktidar lehine yönlendirme güdüsüyle hareket eden feodal-burjuva medyanın bu tartışmaları olumsuz yönde körüklediği bir sır değildir. Genelde olumsuz, eksik ve yanlış bilgilerle tartışılan konu halk kitleleri içinde “çatışmalı” problemler üretmektedir.

Bu yazıda amacımı nafakanın hak olup olmamasını tartışmak ya da tartışılır hale getirmek değildir. İlgilendiğimiz konu nafaka koşullarının sürdürülebilirliğidir. Böylece “çatışmalı” problemlerin kaynağına dikkat çekmiş olacağımızı varsayıyoruz.

NAFAKADA İKİ KATEGORİ

Nafaka, bakım ve yardım olarak iki kategoride şekillendirilir. Tedbir, yoksulluk ve iştirak yani çocuk nafakası, bakım nafakası türleri kapsamındadır ve evlilik sonrası yükümlülük olarak nitelendirilir. Ev içi emeğin en somut kanıtı olarak gösterilen ve kazanılmış hak olarak ifade edilen yoksulluk nafakası, mahkeme aracılığıyla, hâkimin inisiyatifleriyle belirlenmek üzere, genellikle eşin maaşının yüzde 25’lik dilimini

kapsamaktadır. Bununla birlikte farklı gelir kaynakları ve ek gelir durumundaki değişikliklere göre bu oran yüzde 50’lere de çıkabilmektedir. İstanbul Barosu’ndaki boşanma dosyalarından hareketle yapılan araştırmalara göre Türkiye genelinde nafaka ödemelerinin ortalama 370 TL olduğu hesaplanmıştır. Üstelik bu düşük rakamın görece yükselmesine neden olan şey zenginlerin ödediği nafakalardır. Yoksul kesimlerle sınırlı bir ortalama bulunmak istense söz konusu rakamın 150 TL civarında olduğu görülebilir. Ayrıca dikkat çekilmesi gereken bir konu da yoksullar içerisinde nafaka hakkının genelde talep edilmemesidir. Yoksul kesimlerde kadın nafaka hakkından, zaten alamayacağını düşündüğünden ya da başına gelecek olası saldırılardan çekindiğinden vazgeçmektedir. Kendi başına bu durum dahi nafakanın emekçi kadınlar cephesinde anlamsız, pratik karşılığı olmayan bir hak olduğunu göstermektedir.

Yine aynı kanunlarca belirlendiği üzere nafaka alan kadının başka biriyle evlenmesi, kendisine miras kalması, yoksulluğunun ortadan kalkması ve birlikte, aynı ev içinde biriyle yaşaması durumunda, nafaka hakkı ortadan kaldırılır.

Nafaka hakkının geri alınması için sayılan nedenler kadınların toplumsal statüsünün, evlilik sürecinde maruz kaldıkları sömürünün ve hatta çoğu kez eziyetin ne derecede ihmal edildiğini gösterir. Nafaka talebinde dahi bulunamayan kadın gerçekliği karşısında bu hakkın geri alınması için belirlenen gerekçeler soruna toplumsal düzlemde bakılmadığına işaret ediyor. Kadının evlilik süresince kullanıma sunduğu/sunmak zorunda bırakıldığı ev içi emeği, çocuk ve ebeveyn bakımı için harcadığı emek sonuçta görmezden gelinmektedir.

Kanunlar tarafından; çok küçük yaşlarda evlendirilen, çocukken aile içi şiddet ve emek sömürüsüne maruz kalan, evlendikten sonra da eş tarafından ev içi emek dahilinde genellikle şiddetle sömürülen kadınların, boşandıktan sonra da eşe bağlılığını sürdürmesi istenir. Kanunlar sinsi bir biçimde nafakanın kadına, boşansa dahi ayrıldığı eşine

“sadık kalmak”, “ahlaksızlık yapmamak”, “dul kadın gibi davranmak” koşuluyla ödenmesini zorunlu kılar.

Yine bakım nafakası kapsamında olan çocuk nafakasının da 18 yaş itibarıyla sonlandırılması da benzer biçimde 18 yaş gerçeklikleriyle örtüşmemektedir. Eğer nafakayı gerektiren koşullar temel alınır 18 yaşını doldurmuş olmanın bu koşulları kendiliğinden kaldırdığı ileri sürülebilir mi. Ülkede bu yaşla birlikte gündeme gelen yeterli ya da standart geçinme araçlarından söz edilemeyeceğine göre bu gerekçenin altı boştur.

SOSYAL SORUMSUZLUK ABİDESİ DEVLET

Devlet bu konuda da salt ebeveynin nafakasını ödemesi için teşvik eden pozisyonda konumlanır ve bununla her alanda, örneğin sorumsuz babalar karşısında emsal teşkil eden mahkeme sonuçlarıyla övünür. Bu övüncüyle devlet aynı zamanda çocuğun eğitim, sağlık, barınma, sosyalleşme haklarını ebeveynin üzerine yıkar ve bu sorumluluktan kendini sıyrır, yalnızca “yaşama ve yürütme organlarına duyulması gereken güven” üzerinden kendine güven zorunluluğunu dayatır.

Yani devlet, bir bakıma aile kurumunu ayakta tutan ve bu kurumu kutsayan olarak karşımıza çıkar; ailenin dışında gelişebilecek her türlü birlikteliği de kendi belirlediği ahlak kurallarından değerlendirir. Baba çocuğunun nafakasını öder, anne de evinde çocuğuna bakar, kadın kimliğini anneliğinin arkasına alırsa nafaka almaya hak kazanmış olur ve boşanma sonrası erkek dilediği gibi yaşayabilirken kadın, ev içi emek köleliğini sürdürmeye devam eder. Bu sömürü koşullarının devamında da nafaka hakkının ortadan kaldırılması, kadınlar için giderek derinleşen yoksullukta büyük ekonomik tahribata neden olur.

Bu durumda bir biçimde nafakanın hak sayılmasıyla ilgili tartışmalarda boğulmak bizi “nafakaya bağlı yaşamların” sürdürülebilirliğine hapseder.

NAFAKAYA MUHTAÇ HAYATLAR

Artan kiralar, zamlar, sağlık ve eğitim için artan harcamalar, ısınma ve kültürel yaşam gibi birçok konuda kadınların nafaka ile yetinmesi beklenemez. Sorunlar devrim gününe kadar da ötelenemez. Hiçbir şey kadınların bilinçlenmesinin önünde engel de teşkil edemez. Nafaka hakkını savunacağız. Ne var ki birinin bakımına, gözetimine muhtaçlığı içeren bu uygulamayı temelde yok etmek gerektiğini de ihmal etmeyeceğiz. Kadın mücadelesini nafaka hakkının savunulmasıyla, kadına yönelik şiddete karşı mücadele ile olduğu gibi sınırlandırmayacağız.

Nafaka bağıllığı bir yandan kadını toplumsal üretimden uzaklaştırırken diğer yandan da üretim araçlarının toplumsal mülkiyete dönüşmesi önünde engeldir. Emeğin görünür hale gelerek ekonomik bir karşılık bulması, ev içi emeğe değer biçilmesi aslında kadını boyunduruk altında tutmayı içerir. Tıpkı yasalara rağmen, yasalar çerçevesinde yasalardan faydalanabilme hakkı gibi. Yani erkek egemenliği altında kadınlığını sürdürülebilir, burjuva-feodal sistemin oluşturduğu kadın figürüne uygun bir yaşam hali. Nafaka hakkı özünde esaretin bedeli iken bütünüyle de erkek egemenliğine bağıllığı temsil eder. Bugünü kurtarmak adına yürütülen mücadele biçimleri, yarınlarda yine kazanılmış hakları koruma zorunluluğunu getirir. Oysa emekçi kadınlar erkliğin koruyucu yasalarının tam karşısında, toplumsal normlar haricinde; toplumsal emek saflarında yer almalıdır. Erkliğin sürdürülebilirliği nafakanın kendisinde/miktarında değil nafaka koşullarının devamlılığındadır. Nafakanın giderek derinleşen yoksulluktaki yetersizliği bilinen bir gerçek.

Devrimci bilinç doğrultusunda hayatlarımızı yaşanabilir kılmak, erkliği yıkmak için mücadelemizden bir an olsun vazgeçmeyeceğiz. Kavganın ve göğün yarısını omuzlarında taşıyanlar olarak, yoksulluk nafakasına mahkûm eden bu sömürü düzenine asla biat etmeyeceğiz. Yasalarda iyileştirme, caydırıcı kanunlarla yetinmeyecek gerçek kurtuluş yolunda, halk savaşında ısrar edeceğiz.

DEVİRİM UĞRUNA ŞEHİT DÜŞENLER ANILDI

Hindistan Komünist Partisi (Maoist) tarafından her yıl 28 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında yapılan Komünizm ve Devrim mücadelesinde ölümsüzleşenleri anma etkinlikleri, bu yıl da yoğun bir kitlesel katılımı gerçekleştirdi.

Hindistan'daki Maoist hareketin kurucu ve kuramcı önderlerinden Çaru Mazumdar yoldaşın ölümsüzlük tarihi olan 28 Temmuz'da başlayan ve 3 Ağustos'a kadar devam eden "Komünizm ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" kapsamında Maoistler tarafından askeri eylemler, pankart, afiş ve kitle toplantıları gerçekleştirildi. Anma Haftasının son günü olan 3 Ağustos'ta ise Chattisgarh'ın Bastar bölgesi ve Dandarakanya bölgelerinde HKP (Maoist)'in önder kadrolarının da katıldığı binlerce kişilik halk mitingi yapıldı.

KATAKAM YOLDAŞ İÇİN ANIT

Dandarakanya'da gerçekleştirilen anma töreninde 31 Mayıs'ta kalp krizi geçiren

rek yaşamını yitiren Katakam Sudarshan (Ananda, Dula) için bir anıt yapıldı.

Anand ve Dula kod adıyla bilinen Katakam Sudarshan 31 Mayıs saat 12.20'de kalp krizinden yaşamını yitirmişti. Katakam 49 yıl boyunca illegal mücadelede yer aldı. Katakam ölümsüzleştğinde Hindistan Komünist Partisi (Maoist) Merkez Komitesi ve Politbüro üyesiydi. "Komünizm ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" kapsamında düzenlenen halk mitinginde Katakam Sudarshan için bir anıtın açılışı yapılarak saygı duruşunda bulunuldu.

SALDIRILAR DEVAM ETTİ

28 Temmuz-3 Ağustos tarihlerinde yapılacak olan "Komünizm ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" öncesinde gerici Hint devletinin saldırıları devam etti. Buna rağmen HKP (Maoist)'e bağlı Halk Kurtuluş Gerilla Ordusu (HKGO) çeşitli eylemler düzenledi. HKGO gerillaları birçok bölgede savaşı büyütme çağrısında bulundu. HKP (Maoist)

Odisha'ya bağlı Bargarh'ta pankart ve afiş çalışması yaptı.

Şehitler Haftası'nın başlangıcından bu yana, Hindistan Devleti Odisha ile Andhra Pradesh, Telangana ve Chhattisgarh gibi sınır bölgeleri arasında ulaşımı engelleyerek kitlelerin anma törenine katılımını engellemeye çalıştı. Birçok şirket otobüs güzergâhlarını ilk günden itibaren iptal etti.

Hindistan devletinin 29 Temmuz'daki operasyonları ise başarısız oldu. Hint ordusu ve HKGO gerillaları arasında Chhattisgarh'ın Sukma bölgesinde bir çatışma yaşandı. Aynı gün Kalahandi, Odisha'da HKGO ordusunun daha önceden yerleştiği patlayıcı patladı. Patlama sonrası Hint ordusu bölgeden geri çekildi.

BİNLERCİ KİŞİ KATILDI

HKP (Maoist)'in düzenlemiş olduğu halk mitingine Chhattisgarh ve Telangana bölgelerinden binlerce kişi katıldı. Bas-

tar'da gerilla güçlerinin yoğun güvenlik önlemleri altında gerçekleşen anma etkinliğinde ölümsüzler anısına anıt açılışları yapılırken, kitlelere yönelik yoğun ajitasyon-propaganda faaliyetlerinin yanı sıra, kültürel etkinlikler de gerçekleştirildi. Dandarakanya'nın Telangana bölgesinde gerçekleştirilen kitlesel anma etkinliğinde de Maoist önder Katakam Sudarshan'ın anısına bir anıt açılışı gerçekleştirildi. Anma etkinlikleri sonrasında Hindistan polisi tarafından kapsamlı operasyonlar başlatıldı.

11 MK ÜYESİNİN YAŞAMI KİTAPLAŞTIRILDI

HKP (Maoist) Merkez Komitesi, 21 Eylül 2022 tarihinde partinin kuruluşunun 18. yılı vesilesiyle ölümsüzleşen Merkez Komite üyeleri için hazırlanmış olduğu kitabın 2. cildini yayımladı. "Büyük Fedakârlıklarla Devrimi İlerletmek" adlı kitapta 2015'ten sonra şehit düşen 11 MK üyesinin yaşam öyküleri yer alıyor.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

[f yenedemokrasi1](#)

[t ydemokrasi11](#)

yenedemokrasigazetesi@gmail.com

[@ yenedemokrasi](#)

yenedemokrasi33.net

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20